

NOVI GLASNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Volitve so vse bliže, in to je seveda tudi dobilo odraz v NT, predvsem pa v današnji in prihodnjih številkah.

Kot vidite, smo vam danes spet pripravili 24 strani, polnih zanimivega branja, pravzaprav iz vseh krajev našega območja. Radi bi čimveč napisali že zdaj tudi o pustu, pa žal ta stari običaj vedno bolj tone v pozabo, oziroma ga prevzemajo naši vrli gostinci.

Vsem, ki se imajo namen prijaviti za naš tradicionalni, šesti, izlet »100 kmečkih žensk prvič na morje« sporočamo, da izrežejo prvi kupon, saj bo pet kuponov veljalo kot prijavnica za prijetno pot.

MILAN SENICAR

vse dobite

TRGOVINA · GOSTINSTVO

kar želite

TRGOVINA · GOSTINSTVO

Z vprašanjem smo zadeli v živo. Odmev je velik. Skoraj nepričakovan. Vse kaže, da bomo o tem vprašanju dolgo, zelo dolgo razpravljali. Nič zato. Celo dobro. Dobro še predvsem, če se bo iz vsega tega razglabljanja in kupice pripomb ter predlogov tudi kaj izcimilo. Zlasti to bi radi. Povejmo in zapišimo po pravici. Radi bi rezultatov. Mi in vi. V tem smo na istem tiru. Ni nam vseeno, kakšno je naše Celje. Da je turistično, o tem ni dvoma. Pa smo s tem, kakšno no je, zadovoljni? Že prvi pri spevek govori, da je bilo Celje pred leti, pred vojno, drugačno. Bolj turistično. Z drugimi besedami — tudi bolj čisto, brez umazanih rek, s čistejšim zrakom itd. Kaj pa njegova zunanja podoba? Kaj smo napravili, da bi sprotili in redno vzdrževali pročelja hiš, da bi urejevali pločnike, skrbeli za cvetice in še za kaj. Tudi tale posnetek prelepega pročelja stanovanjske hiše v Cankarjevi ulici kaže, da čaka Celjane še veliko delo. Tudi zato, da se bo Celje še bolj uveljavilo kot turistično mesto.

Tekst: M. BOZIC
Foto: D. MEDVED

DOGOVOR PRED VOLITVAMI

SKUPNA SEJA SINDIKATOV IN SOCIALISTIČNE ZVEZE

Danes popoldan bo v Celju skupno zasedanje občinskega sveta Zveze sindikatov in občinske konference SZDL, na katerem bodo sprejeli vse potrebne volilne dokumente in obenem določili družbenopolitične, vsebinske in programske zasnove predvolilne dejavnosti v krajevni skupnosti in temeljnih organizacijah združenega dela. Tako bodo na zasedanju sprejeli dogovor o merilih in sestavi družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, sklep o postopku delegiranja delegatov iz organizacije SZDL v družbenopolitični zbor občinske skupščine, rokovnik za izvedbo predkandidacijskih, kandidacijskih volilnih opravil ter konstituiranja delegatskih skupščin in nekatere druge dokumente. Na seji bodo razpravljali tudi o evidentiranih možnih kandidatih za delegate družbenopolitičnega zbora skupščine občine ter za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Podobno kot v Celju bosta danes zasedala občinski svet Zveze sindikatov in občinska konferenca SZDL tudi v velenjski in žalski občini, medtem ko so bila podobna zasedanja v ostalih občinah našega območja že v prejšnjih dneh. Le v šentjurski občini še niso dogovorili datuma o skupnem zasedanju vodstev obeh organizacij.

OBMOČJE

O KADROVANJU

ZAGOTOVITI USTREZNO SOCIALNO STRUKTURO

Pred dnevi je bila v Celju razširjena seja sekretariata medobčinskega sveta ZKS, na kateri je bilo obravnavanih več aktualnih družbenopolitičnih vprašanj tega trenutka na širšem celjskem območju. Tako so na seji, ki jo je vodil sekretar Janez Zahradnik, med drugim največ časa namenili razpravi o kandidatih za najpomembnejše družbenopolitične dolžnosti v občinah. Pri tem so bili ugotovljeni mnogi pozitivni premiki

v smeri naporov za afirmacijo novih, mlajših kadrov in tudi žena, čeprav z obstoječimi kadrovskimi predvidevanji še ne moremo biti povsem zadovoljni. Sekretariat je v odnosu do posameznih kadrovskih rešitev izoblikoval nekatera stališča, o katerih bo tekla nadaljnja razprava na sejah občinskih komitejev in občinskih vodstev SZDL ter ZSS v naslednjih dneh. Sekretariat je opredelil tudi naloge pri kadrovanju za

novi sestav MS ZKS, katerega člani bodo izvolili na sejah občinskih konferenc ZKS v februarju. Sprejeta so bila stališča, ki zagotavljajo takšno strukturo tega medobčinskega vodstva zveze komunistov, ki ustreza socialni strukturi članstva v občinah in ki zagotavlja kontinuiteto v delu sveta.

Na seji je bila dana tudi ocena o poteku evidentiranja kandidatov za Skupščino SRS in SFRJ ter njene organe.

ZIMSKE OPREME NI!

Kolikor smo težko pričakovali sta prava zimo z obilico snega, tako smo zdaj, ko smo vse dobili, razočarani. Kajti zdaj, ko imamo sneg, nimamo ustrezne smučarske in druge zimske opreme. Tako je po prvem zapadlem snegu v navalu ljubiteljev smučanja znanjalko ustreznih smučarskih čevljev (23. januarja jih niso imeli nikjer v Celju, Zalcu in Velenju), slab je bil izbor smuči (žal so prevladovala uvožena, ki so mnogo dražje pa nič boljše od domačih), ni bilo smučarskih rokavic (na srečo so dobili nekaj uvoženih

s Kitajske po 50 oz. 55 din in jih seveda takoj pokupili) in glej čudo — ni celo sank! Zdaj pa uživamo zimsko veselje na katerega smo čakali nekaj dolgih »suhih« let!

In še nekaj: na širšem celjskem območju še vedno nimamo večje športne trgovine, kjer bi bilo možno na enem mestu kupiti vse. S tekanjem po odlekljavih posameznih trgovin samo izgubljamo čas in tudi živce. Zakaj je sploh »prišla« zima, če pa nimamo opreme, da bi koristili njene blagodati!

T. VRABL

MOZIRJE

200 DELOVNIH MEST

NA POT V FINALIZACIJO IVERNih PLOŠČ

Tudi letošnje naloge na gospodarskem in družbenem področju v mozirski občini so sestavni del srednjeročnega načrta razvoja, so del priprave, da bi zlasti v letih do 1980. ujeli zamujeno, oživil gospodarstvo, povečali število delovnih mest itd.

Po načrtu se bo družbeni proizvod v gospodarstvu povečal za 10 odstotkov. Računajo, da bo znašal 690 milijonov dinarjev, oziroma 45.000 dinarjev na prebivalca v občini.

Število zaposlenih se bo povečalo za 5 odstotkov, na novih in izpraznjenih delovnih mestih pa bodo zaposlili 200 delavcev. Medtem ko računajo na porast realnih osebnih dohodkov za 2 odstotka, se bo izvoz povečal za 10 odstotkov.

Glavno breme skupnih nalog ima seveda industrija. Predvsem se to veča za lesno, ki bo povečala fizični obseg proizvodnje za okoli 20 odstotkov. Tako povečana rast proizvodnje je bila pred-

videna že lani, ki pa žal ni bila dosežena. V letošnjih obveznostih ne gre samo za povečanje primarne lesne predelave (žagarstvo in surove iverne plošče), pač pa za povečanje obdelave in dodelave lesa. Razen tega je letos na vidiku začetek izgrajevanja obrata za finalizacijo ivernih plošč. Ta korak je tudi del sanacijskega programa TOZD Iverna v okviru delovne organizacije GLIN.

Sicer pa bodo nove naložbe v lesni industriji namenjene predvsem v tovarno ivernih plošč v Nazarjah ter v zamenjavo osnovnih sredstev, zlasti opreme, v gornjegrajski Smreki. V celoti gre za okoli 153 milijonov dinarjev skupaj. V lesni industriji bodo letos skupaj odprli 37 novih delovnih mest, od tega 27 v GLIN Nazarje.

Kovinska industrija, ki ima svojega edinega predstavnika v ljubenskem obratu, išče hvalježno pot sodelovanja z ravenko železarno. Sicer pa bodo v tem obratu letos po-

večali fizični obseg proizvodnje za 37 odstotkov in na novo zaposlili 30 delavcev. Za uresničitev programa bodo investirali okoli 50 milijonov dinarjev.

Mozirski Elbroj, kot predstavnik tekstilne industrije, bo povečal fizični obseg proizvodnje za 6 odstotkov, odprl 35 novih delovnih mest, za investicijske naložbe pa bo potreboval 9,6 milijona dinarjev.

S hitrimi koraki naprej stopa tudi elektroindustrija, ki ima dva predstavnika: tovarno malih gospodinjstev aparatov Gorenje v Nazarjah ter dva obrata Iskre — na Ljubnem in v Solčavi. V tej dejavnosti skupaj je predvidena rast fizičnega obsega proizvodnje za okoli 18 odstotkov, na novo pa bodo zaposlili 50 delavcev.

In končno je tu še obrat Cinkarne v Ljubiji, ki po podatkih osnutka letošnje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana mozirske občine nima smejejšega in samostojnega razvoja. MB

OBMOČJE

ŠE JIH JE PREMALO

20 LET DRUŠTVA RAČUNOVODSKIH IN FIN. DELAVCEV

Deseti redni občni zbor članov Društva računovodskih in finančnih delavcev v Celju, v petek, 20. januarja, na katerem so hkrati počastili dvajsetletnico uspešnega dela organizacije, ni izžvenel samo v delavnem, marveč veliko bolj v slavnostnem razpoloženju. Toliko bolj, ker je prav obračun prehojene poti pokazal, da gre v tem primeru ne le za najmočnejšo društvo računovodskih in finančnih delavcev v Sloveniji (šteje 2.219 članov), ne samo za strokovno organizacijo, pač pa prav tako za pomembnega družbenopolitičnega dejavnika. Delavci računovodsko-finančnih dejavnosti niso sami sebi namen, temveč so pogojni dejavnik za pravočasno ugotavljanje ne samo finančnih rezultatov v organizacijah združenega dela, ampak tudi za ugotavljanje uspešnega ali neuspešnega delovanja samoupravnih organov in samoupravljanja v združenem delu sploh.

To družbeno vlogo društva je v svojem pozdravnem govoru še posebej poudaril predsednik občinske konference SZDL v Celju, Jože Volfand, ko je med drugim dejal:

»Danes predstavlja to društvo močno, organizirano, ustvarjalno, strokovno silo, pomembno ne le kot obliko interesnega strokovnega in poklicnega združevanja, temveč tudi kot dejavnik, ki nosi polno soodgovornost za strokovno, družbenopolitično in samoupravno zavest članov in za kakovostno funkcioniranje samoupravnih in delegatskih organov.«

Začetki delovanja celjskega društva segajo v 1952. leto. Tedaj so namreč ekonomisti in knjigovodje ustanovili društvo ekonomistov Celje, iz katerega se je 1957. leta izločila sekcija knjigovodij, ki se je pozneje preimenovala v Društvo knjigovodij, decembra 1973, leta pa je Društvo računovodskih in finančnih delavcev Celje.

Kot je v svojem poročilu poudaril predsednik društva, Milan Lužar, povezujejo v enotno organizacijo računovodje in finančne delavce iz šestih občin celjskega območja, razen iz moziške in velenjske.

Društvo pa tudi sicer ni

ostalo zaprto v svojem krogu. Zato pobratimsko sodelovanje z enakimi organizacijami v Skopju, Slavonskem brodu in Zagrebu, zato v zadnjem času tudi tesna naveza s celjskim Ekonomskim šolskim centrom zaradi usmerjenega šolanja računovodskih in finančnih delavcev, itd. To toliko bolj, ker je premalo mladih v teh vrstah. Z anke to, ki jo je izvršilo celjsko društvo, so namreč ugotovili, da bodo do 1986. leta potrebovali več kot 600 delavcev, predvsem v računovodstvih. In na dlani je, da lahko to potrebo pokrije le usmerjeno izobraževanje.

Rednemu občnemu zboru in hkrati jubileju dvajsete obletnice delovanja, so dali poseben pečat s svojimi pozdravi tudi predstavniki pobratimskih društev, gostje iz drugih organizacij, ter prav tako soustanovitelji in zdajšnji častni član društva Mirosław Belle in drugi. Toplo pa so pozdravili tudi dobitnike plaketa in priznanj slovenske zveze in celjskega društva računovodskih in finančnih delavcev.

MB

POGLEJMO V SVET

PIŠE IVAN SENIČAR

NE BODO NAS PREMAKNILI

— Znano je, da si Sovjetska zveza in Združene države Amerike nasprotujejo, kjer si le morejo. To delajo iz zgodovinsko opravičljivih, pa tudi zastarelih pobud. Bistvo teh je, da si zagotovijo nadvlado v svetu, ki pa le postaja sposoben, da si bo svladala sam, brez težke ljubezni velikega brata ali zelenih dolarjev sivega strica. Zato je bilo vedno zaželeno in še vedno je, naj obe veliki sili sodelujeta pri razreševanju vprašanj sodobnega sveta — seveda, radi poudarjamo mi in z nami večina človeštva, naj sodelujeta, toda ne na račun tistih, ki jih ni pri zeleni mizi.

— Zaradi tega, ker živimo v takem svetu nasprotij, so se ljudje zares zamislili, ko smo bili pred dnevi priča udarcem, ki so prileteli iz Moskve in Washingtona na komuniste v zahodni Evropi, predvsem na tiste komuniste, ki zagovarjajo tako imenovani »evrokomunizem«. V zahodni Evropi delajo komunisti v zelo težkih razmerah. To trdijo Rusi, z njimi pa se najbrž strinjajo tudi Američani. Toda ti komunisti, ki živijo v deželah razvitega zahodnega kapitalizma, se borijo seveda za to, da bi v tamkajšnjih razmerah prispevali k družbeni preobrazbi, ki bi pripeljala v socializem. Da pa bi bilo to mogoče, morajo zahodnoevropski komunisti izražati zahteve delavskega razreda v svojih deželah in morajo določati svojo partijsko »znanje politiko« v skladu s temi zahtevami, ne pa v skladu s željami iz Moskve ali Washingtona. Med tistimi, ki se tako samostojno postavljajo, so predvsem komunistične partije Italije, Francije in Španije. In za njihovo politiko že nekaj časa uporabljamo precej nedoločen izraz »evrokomunizem«.

In zakaj so »evrokomuniste« napadli iz Sovjetske zveze in ZDA? Iz Sovjetske zveze in še nekaterih dežel vzhodnega bloka jih napadajo zato, ker želijo biti samostojne. Zamerijo jim, da ne cenijo izkušenj Sovjetske zveze tako, da bi jih ponavljale. Obtožujejo jih, da se oddaljujejo od »pravega« socializma in jih imajo celo za izdajalce. Ameriki pa jih napada seveda s drugačnim orožjem. Ker je Italija trenutno brez vlade, obstaja pa zgodovinska potreba, da pridejo italijanski komunisti v vlado; ker bodo v kratkem v Franciji volitve in imajo francoski komunisti za sabo kar precejšen del Francozov — se je zdelo ameriški vladi potrebno, da izjavi svoje nasprotovanje temu, da bi prišli komunisti v zahodnoevropske vlade. To je tako, kot če bi Indijci izjavili, da nočejo Carterja v ameriški vladi. Ameriške izjave so ocenili kot grobo vmešavanje v notranje zadeve teh dežel, sovjetsko rotnenje pa ocenjujejo kot neprijetno in zapoznelo zaklinjanje tistega, ki si lasti očetovstvo še ne nad tretjim kolonom odraslih sinov.

— Ostaja pa vprašanje, kakšni so interesi obeh velikih sil. Eden od mogočih odgovorov je, da se Američani bojijo sprememb v zahodni Evropi, ki se zdaj skoraj v celoti naslanja nanje; Sovjetska zveza pa je najbrž zadovoljna, da se nanjo »naslanja« socialistična vzhodna Evropa in si ne želi, da bi komunisti v zahodni Evropi vladali »po svojem«. Na vse te pritiske je odgovoril generalni sekretar KP Španije Carrillo z besedami: »Ne bodo nas premaknili!«

ZALEC: FINANCE PO NOVM

V krajevnih skupnostih žalske občine bo finančno poslovanje po novih določilih steklo pravočasno. Zato je tudi oddelček za splošne zadeve in družbene službe pripravil v sredini tega meseca seminar, na katerem se je zbralo več kot dvajset udeležencev, ki bodo posredno ali neposredno delali pri sestavi bilance za lansko leto. Tudi ta dokument mora biti sestavljen po uredbi o kontnem planu in bilancah za krajevne skupnosti.

Seminar je vodila tovarišica Pinterjeva, direktorica žalske podružnice SDK Celje.

Četudi se je pred tedni večina krajevnih skupnosti v žalski občini odločila, da bo vodila finančne posle sama, še to ni dokončno. Kaže, da vse bolj prevladuje mnenje, da bi en delavec vodil finančno poslovanje za več krajevnih skupnosti skupaj. Tak način dela je na uvodu seminarja med drugim priporočil tudi načelnik oddelka, Janez Meglič, saj bi med drugim pripeljal tudi do tesnejšega sodelovanja med krajevnimi skupnostmi na sploh. —nR— G

SPORNA SOUDELEŽBA

Torkov regijskl posvet, ki sta ga ob zaključku javne razprave o predlogu samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva sklicala medobčinski svet SZDL in medobčinski svet ZSS, je sprožil vrsto vprašanj in dilem, ki so izredno pomembne za vse zdravstvene zavarovance. Obenem pa je razgrnil stališča vseh občin, ki sidiijo v celjsko regionalno zdravstveno skupnost, do vprašanj participacije, o kateri so tudi občani in delavci v javni razpravi največ govorili. Stališča do soudeležbe, njene namembnosti in višine so bila namreč po občinah kaj različna. Ponekod so jo sprejeli tako, kot je zapisana v predlogu sporazuma, drugod pa so zahtevali vrsto sprememb. Nekatere občine, kot na primer Slovenske Konjice, so participacijo zavrnile in oblikovale stališče, naj bi zdravstvene skupnosti ohranile sedanjo obliko soudeležbe, seveda valorizirano za trideset odstotkov. V celjski občini pa je prevladalo — vsaj v zvezi s participacijo — drugačno stališče. Izoblikovali so namreč predlog, naj bi sicer participacijo uvedli, vendar na drugačnih osnovah in v drugačni višini kot predvideva predlog sporazuma. Ob tem je bil zanimiv predlog, naj bi bila soudeležba v stroških zobozdravstvenih storitev nižja za vse tiste paciente, ki redno obiskujejo zobozdravstvene ambulante. V Celju se zavzemajo tudi za to, da bi bili plačevanja soudeležbe oproščeni vsi starejši občani, ki so stari nad sedemdeset let, tisti, ki so stari nad šestdeset let, pa bi bili le delno oproščeni plačevanja soudeležbe.

ŽALEC

OCENILI GOSTIŠČA

PREVELIKE RAZLIKE MED GOSTILNAMI

Pred nekaj meseci je izvršni svet žalske občinske skupščine sprejel odredbo o ocenitvi gostinskih lokalov v občini. Kar okrog 90 gostinskih obratov je v občini in po tem se žalska uvršča med prve v Sloveniji. Značilno pa je, da je med njimi bilo precej slabo urejenih. Namen ocenjevanja, prvega tovrstnega v Sloveniji, je bil, da se izboljša ponudba pijač in jedil, da gostinske obrate bolje uredijo in še bi lahko naštevali. Akcija ocenitve je končana in povsod že lahko vidimo table z napisi, ali je to primerno urejeno, urejeno ali pogojno zadovoljivo gostišče. Kriterijev za ocenjevanje je bilo več, od urejenosti okolja, samega gostišča, čistoče, izbora jedi in pijač, ki jih je moč dobiti pa vse do tega, ali imajo posamezna gostišča

urejene parkirne prostore ter kako je poskrbljeno za zabavo gostov.

Rezultati so dokaj zanimivi. V prvem razredu je devet gostinskih obratov. Največ točk je zbrala restavracija v veleblagovnici NAMA, sicer pa je v občini sedaj devet primerno urejenih gostišč. V najnižji razred so uvrstili 16 gostiln. Primerno urejena gostišča lahko cene povišajo za deset odstotkov, tista v najnižji skupini pa za deset odstotkov zmanjšajo. Razumljivo je, da s tem ni vse končano. Gostinske obrate bodo, kot nam je povedal analitik za gospodarstvo pri žalski občinski skupščini Miran Vovk, ponovno ocenjevali vsako leto. Če bodo določena gostišča zahtevala ponovno ocenitev, bodo njihovi prošnji ugodili.

Ob vsem tem se poraja seveda mnogo vprašanj. Izkazalo se je namreč, da so trije razredi premalo. Cel kup je namreč gostiln, ki so komajda zbrale potrebno število točk za uvrstitev v urejeno gostišče, mnogo pa je tudi takšnih, ki jim manjka minimalno število točk za uvrstitev med najboljše. Dejstvo je, da so razlike med gostinskimi obrati v drugi skupini izredno velike. Poraja se tudi pomislek, če lahko enakovredno ocenjujejo tovrstne objekte v dolini, oziroma večjih krajih občine ter tiste, nekeje v hribovitih predelih ali pa manjših obratnih krajih. Prav gotovo je nemogoče imeti enake kriterije za obrat v Žalcu in na primer v Andražu.

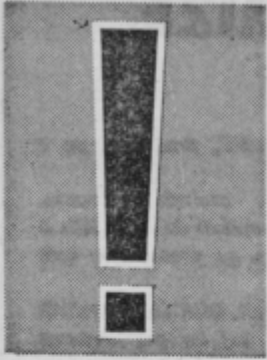
JANEZ VEDENIK

OBRAZI

brez pomisleka tudi tokrat, če ga le zdravje ne bo izdalo. Človek, ki je resnično nešteto krat premislil kozjanske hribe in gozdove, tudi danes hodi kot mladenič. In rad vidi vse, kar je lepega in zanimivega dala narava. V drevesnih koreninah najde navdih za čudovit obsek ali brošo. Iz koščkov lesenih palčic najrazličnejšega lesa ustvarja ogrlice... Kadar pa ga zaneše, takrat pesni. Kar preotočni znajo biti njegovi stih.

Bo letos spet stopal v koloni? Se ga bo znova razveselila deklica iz vasi Okroglo pod Lisco. Lani sta postala za tistih nekaj ur nerazdružna prijatelja. Ko bodo mladi pohodniki prišli v vas, bo oprezala za stričkom in nastal bo posnetek — tak kot je tale lanski.

JURE KRASOVEC

LASKA DILEMA: PROBLEM DA ALI NE?

Ob koncu lanskega leta sta kar dva delegata občinske skupščine zastavila delegatski vprašanj o uvedbi dispanzerja za borce. Oba delegata ugotavljata, da se stanje ni nič izboljšalo. V enem od delegatskih vprašanj je navedeno, da o tem kritično razpravljajo na vsakoletni konferenci krajevne in občinske organizacije ZB NOV.

Zdravstveni dom v Laškem pa v svojem odgovoru najprej ugotavlja, da zakon o zdravstvenem varstvu določa posebno službo o varstvu borcev, da pa ni nobenih navodil ali predpisa o obliki, obsegu in financiranju te službe.

Navzlic temu, sledi v odgovoru Zdravstvenega doma, je strokovni kolegij zdravnikov sprejel nekaj sklepov. Predvsem je pomembno to, da naj bodo borci deležni večje skrbi, sistematično in na dispanzerski način. Evidenca borcev je posebej označena, vsak zdravnik pa je tedensko rezerviral eno ambulantno uro za borce. Narejen je bil plan sistematskih pregledov borcev, ki je bil, razen v eni ordinaciji, izvršen.

Ker so se kljub tem ukrepom nadaljevale kritike na račun zdravstvenega varstva borcev, je kolektiv Zdravstvenega doma večkrat dal pobudo o predmetnem sestanku s predstavniki ZB NOV. Do takega sestanka ni prišlo. Še več. Pred mesecem, približno v času obeh delegatskih vprašanj, je bilo uravniku zdravstvenega doma v Laškem dano zagotovilo, da problemov ni in da so borci zadovoljni.

Kaj je v resnici — so problemi ali niso? J. K.

BRANKO DEFAR - STRIČEK

Odkar ni več v Blatnem vrhu pri Jurkloštru, ga bolj poredko vidimo. Vendar je eno zanesljivo. Če se bo zbrala mladina, da bi šla po sledeh partizanskih enot, se bo našel. Kot pritožilo! Vendar ne nepovabljen. Mladost je poskrbilo, da bo med njimi.

Striček. Strički so prijazni možaki, ki uščkajo sosedove otroke ali nečake, ki jih jahaajo na kole-

nu in se sladkajo z dobrotami, ki se vedno najdejo v žepu. Toda striček je bil še mlad, ko je že bil striček. Hočem reči, da je bil striček, ko je bil bolj mlad, kakor je sedaj. Branko Defar je v času po prihodu Stirinajste organiziral po Kozjanskem skrivne bolnišnice. Tudi tisto v Volušu je imel na skrbi. Ranjencem, ki so jih prinesli v kate-ro od teh bolnišnic, je

bil kot najboljši strič. Tudi takrat je staknil kakšno dobroto zanje.

»Izpod smreke sem,« odvrne, če ga vprašate, od kod da je. Vselej je šegav. Če le gre, vsako reč obrne na veselo plat. Če ni izpod smreke, je pa v resnici iz Podsmreke na Dolenjskem. Kadar njegovi stiski zapojajo melodijo iz znanega jezikovnega trikotnika, takrat vsak ve, od kod da je.

Pa ni važno od kod. Branka Defarja si lastijo mladi iz Laške občine. Od kar v tej občini odrasla mladež (tudi nekaj pravkar odrasle je vmes), organizira pohode po partizanskih stopinjah, je Branko Defar vedno poleg. Na pohodih se drži zdaj zaledne desetine s kuhinjo, zdaj je na čelu kolone, navadno pa tam, kjer kdo peša, da ga spodbuja in bodri. Če je kdo zanesljivo vselej na pohodu, je Branko zagotovo. Bil je zraven, ko so se mladi prvič podali na večdnevni pohod po sledeh Stirinajste, in bil je zraven vsakič, zraven bo

GOLTE

BREZ DIREKTORJA

KAJ JE S SKUPNOSTJO ZA REKREACIJO?

Pravzaprav bi morali zapisati: še vedno brez direktorja.

Da, in tudi nekatere govorice, češ, da je direktorsko mesto te temeljne organizacije prevzel glavni direktor delovne organizacije Izletnika, Leopold Perc, so izvirne iz trte.

»Tu seveda ne drži,« je na naše vprašanje odgovoril Leopold Perc in nadaljeval: »Tudi ni mogoče. Res pa je, da smo se v kolektiv dogovorili, da bomo vsaj trije najodgovornejši delavci iz skupnih služb delovne organizacije, bolj kot sicer spremljali delo na Golteh, pomagali več kot je naša dolžnost, da ta kolektiv naše temeljne organizacije združenega dela rešuje uspešno svoje probleme in naloge in podobno. Zato smo nekateri večkrat na Golteh, zato tudi drugače posegamo v delo, ki bi ga sicer moral opravljati direktor temeljne organizacije združenega dela. Sicer pa ne gre samo za pomoč treh. Gre za pomoč in razumevanje celotnega kolektiva. V tem je naša prednost. Tudi moč. V tem se kaže zrelost kolektiva.«

Golte so še vedno brez direktorja. Vsi dosedanjí poskusi, vsi razpisi za to

delovno mesto, so zaenkrat ostali brez odmeva. Ljudje, tudi resni kandidati za to funkcijo, se ne morejo zanjo odločiti, ker nimajo zagotovila, da jim bo materialna baza nudila vsaj osnovne pogoje za normalno opravljanje vseh nalog. Materialna plat ni zagotovljena. Izguba je zaradi znanih zadev, zaradi položaja takšnih centrov in amortizacije za žične in vlečne naprave, stalni spremljevalec poslovanja. Tu je tista ovira, ki ljudi odvrača, da bi sprejemali direktorsko mesto na Golteh. In če k temu pride še slaba zima, potem je mera polna. Izguba še večja.

Izletnik je sicer pokazal pot, ki bi vodila k rešitvi položaja. Predlagal je združenemu delu ustanovitev skupnosti za rekreacijo na Golteh. Predlagal sporazum, ki ne terjaja ničesar takšnega, kar bi lahko rekli nevrčljiva pomoč, dotacija ali celo samoprispevek, kot so predlog sprejeli v nekaterih delovnih organizacijah. Gre za dogovor na enakopravni bazi, gre za nakup treh vozovnic za gondolsko vlečnico za slehernega člana kolektiva. Za tri vozovnice s 30-odstotnim popustom. Tak nakup odpira še nekatere druge ugodnosti za obisko-

valce Gošt. Torej, nič takega, kar diši po tistem: daj, ne da bi za to kaj prejel. Daleč od tega. In vendar ta pobuda, vsaj doslej, ni naletela na večje razumevanje. Zakaj? Je bila premalo pojasnjena, je bilo premalo razprav v delovnih sredinah o njenem namenu, pomenu?

Kakor koli že — Golte so tudi zaradi tega še zdaj brez direktorja.

Sicer pa se je na Golteh v zadnjem času marsikaj spremenilo. Po enomesečnem obratovanju, je bilo delo gondolske žičnice za kratek čas prekinjeno. Novo vlečeno in proti vrv so morali znova pregledati in skrajšati. To je delo, ki je v takih primerih nujno.

Tudi zastoj v Moravi je bil razmeroma hitro rešen. Po treh tednih. Vlečnica, ki je zaradi težje okvare, stala, je dobila novo vrv. In še potem, ko so jo napeljali, je morala 48 ur neprekinjeno obratovati. Na prazno seveda. Sele po tej preizkušnji so namestili sidra in vlečnica je minuli petek že sprejela svoje prve smučarje.

Zdaj so vse naprave na Golteh v redu in obratujejo v polno zadovoljstvo številnih smučarjev.

M. BOZIC

PROBLEMSKA KONFERENCA SZDL

PREDNOST ZDRAVSTVU

POTREBNO VEČ DOGOVARJANJA IN STRPNOSTI

Pred tednom dni je Občinska konferenca socialistične zveze v Celju sklicala problemsko konferenco o zdravstvenem varstvu v celjski občini. Časovno je bila usklajena z zaključkom javne razprave o dveh izredno pomembnih dokumentih: samoupravnem sporazumu o pravicah in obveznostih iz enotnega programa zdravstvenega varstva v SR Sloveniji in samoupravnem sporazumu o pravicah in obveznostih iz občinskega zdravstvenega varstva.

V uvodnem referatu, ki ga je pripravila predsednica sveta za zdravstvo pri OK SZDL v Celju Marija Stormanova, je poudarila, da v Celju še ne moremo biti zadovoljni z obstoječim zdravstvenim varstvom. Omenila je tudi, da je delegatski sistem v minulem obdobju celo presegel nekatera pričakovanja, potrebno pa bo še tesnejše sodelovanje z delegatskimi bazami, kajti pri oblikovanju stalšč mora sodelovati najširši krog ljudi. Tozdi v zdravstvu naj bi v svojih samoupravnih organih omogočili sodelovanje uporabnikov in vpliv le-teh na izvajanje zdravstvenega varstva.

Razprava, v kateri so večinoma razpravljali uporabniki, je nakazala vrsto problemov, ki bi jih kazalo podrobneje osvetliti.

Upokojenec Jože Šmavc je poudaril, da se ne more strinjati, ker upokojenec niso izločeni iz participacije, kar so tudi jasno povedali v javni razpravi.

Sploh pa je javna razprava zajela širok krog ljudi v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah. Razprave so bile kritične, pripombe pa so se predvsem nanašale na participacijo, ker

so bili po mnenju diskutantov nekateri predlogi prevzorni. Predvsem je bilo govora o varstvu otrok in mladine, ki naj bi bilo oproščeno plačevanja, enake zahteve pa so postavljali tudi za ljudi, ki so stari nad 70 let. Popolno in brezplačno zdravstveno varstvo naj bi imeli tudi borci narodnoosvobodilne vojne. V javni razpravi je bilo veliko pripomb na organizacijo zdravstvene službe, čakalno dobo ter na odnose med izvajalcem in uporabniki.

Vsekakor bo potrebno še veliko usklajevanja v novostih zdravstvene službe, da bosta zadovoljna tako izvajalec kot tudi uporabnik, predvsem pa bo potrebno še veliko strpnosti, kajti vse naenkrat ne bo mogoče urediti.

Poseben problem predstavlja v celjski občini odsotnost z dela, ki z leta v leto narašča. Nanj je opozoril Milan Loštrek. V letu 1976 je bilo izgnanih 562.647 delovnih dni. V prvih desetih mesecih lanskega leta pa že 516.308 delovnih dni. Vsak dan po prečno manjka z dela v celjski občini 2.000 delavcev. Ta odsotnost z dela stane skupnost približno dve stari milijardi dinarjev, to pa je približno toliko kot bi po novem pridobili s participacijo uporabnikov.

V zdravstvenem varstvu v celjski občini je še mnogo nedorečenega, predvsem pa še na področju svobodne menjave dela, kjer se odpirajo možnosti neposrednega sodelovanja. Zdravstvene službe bodo morale postati bolj elastične kot so bile doslej, morale pa bodo še bolj prisluhniti (nekaj so že) potrebam uporabnikov in jih tudi izpolniti. Samoupravna organiziranost v zdravstvu je že dala nekaj

rezultatov, je v razpravi poudaril glavni direktor zdravstvenega centra v Celju Berni Strmčnik, ki je tudi menil, da mora samoupravna organiziranost potekati tudi med strokovnimi službami. Dostikrat pa niso uporabniki dovolj osveščeni ter ne vedo, da je zdravstvo le del združenega dela.

Z ustanovitvijo zdravstvenega centra v Celju je minulo obdobje dalo v zdravstvu in njegovi samoupravni organiziranosti nove kvalitete spremembe, ki pa ne rojevajo rezultatov čez noč. Ta korak resnično lahko opredelimo šele kot začetek procesa, predvsem med bolnišnično in osnovno zdravstveno službo. Zaradi nezaupanja ali drugih vzrokov uporabnika-bolnika pošiljajo na relaciji osnovno zdravstvo, bolnišnica, specialistična ordinacija, kot predmet, ki ni vreden posebne pozornosti. Ustvarjajo se dolge čakalne dobe, preiskave se ponavljajo, kar gre vse v škodo bolnika in trošilo se dragocena družbena sredstva.

Nanizanka perečih problemov, ki se v zdravstvu celjske občine kažejo že več let, ima brez dvoma prednost pred vsemi drugimi družbenimi dejavnostmi. Tako je tudi menil predsednik občinske konference socialistične zveze v Celju Jože Volfand, ki je opredelil razpravo problemske konference o zdravstvenem varstvu za zelo kritično ter predlagal naj se taka konferenca ponovi čez leto dni. Poudaril je še, da je medtem potrebno še več medsebojnega dogovarjanja, saj se nekateri problemi lahko rešijo tudi z dobro voljo in pravo osveščenostjo posameznika, tako izvajalca kot uporabnika.

ZDENKA STOPAR

VOLILI BOMO

Pestre delegacije

KAKO BODO SESTAVLJENE DELEGACIJE SIS

9. marca bomo v tozidih in 12. marca v krajevnih skupnostih vsi delavci in občani volili delegacije za zboro uporabnikov v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Vendar ne za vse interesne skupnosti. Delegate bomo volili le za tiste samoupravne interesne skupnosti, za katere pravimo, da so del skupščinskega sistema. Te pa so: izobraževalna skupnost, kulturna skupnost, zdravstvena, raziskovalna, stanovanjska skupnost — enota za solidarnost, skupnost invalidsko-pokojninskega zavarovanja, skupnost otroškega varstva, skupnost socialnega skrbstva in skupnost za zaposlovanje. Istočasno pa bomo volili delegate tudi v skupščino telesnokulturne skupnosti. In kako bomo oblikovali delegacije?

Čeprav so na portoroškem posvetu o predvolilnih pripravah sprejeli sklep, da bi morali praviloma povsod v Sloveniji oblikovati posebne delegacije za samoupravne interesne skupnosti, se je vendarle izkazalo, da v vseh občinah nimajo ustreznih pogojev za oblikovanje takih delegacij. Kajti oblikovati splošne delegacije v krajevni skupnosti ali v tozdu pomeni, vključiti v vsako od desetih delegacij najmanj devet delegatov, kar v skupnem številu znese najmanj devetdeset delega-

tov. Zato so se le v nekaterih občinah našega območja odločili oblikovati posebne delegacije in sicer v občinah Celje, Velenje, Žalec in Šmarje v vseh ostalih občinah pa bodo oblikovali združene delegacije. To pomeni, da bodo — glede na velikost krajevnih skupnosti ali tozdv — povezovali delegate za več skupšin interesnih skupnosti v eno delegacijo. Tudi združene delegacije bodo zato pester sestavljene. Tako bo na primer združena delegacija ponekod povezovala delegate le za dve interesni področji (primer: otroško varstvo in socialno skrbstvo ali zdravstveno varstvo in telesno kulturo), drugod pa celo za pet področij (primer: izobraževanje, kultura, otroško varstvo, telesna kultura in raziskovalna dejavnost). V najmanjših temeljnih organizacijah združenega dela, ki zaposlujejo manj kot osemdeset delavcev in pa v tistih krajevnih skupnostih, ki oblikovali splošne delegacije. Te bodo podobno kot v sedanjem mandatnem imajo majhno število volivcev, bodo obdobju pošiljale delegate v vse interesne skupnosti, po številu delegatov pa bodo nekoliko večje kot posebne ali združene delegacije, saj bodo šteje petnajst članov.

CELJE: ODGOVORNI V SKUPŠČINAH

Na včerajšnji seji predsedstva občinske konference SZDL v Celju so člani razpravljali tudi o evidentiranih možnih kandidatih za najodgovornejše funkcije v samoupravnih interesnih skupnostih. Podprli so predloge, naj bi prevzel funkcijo predsednika skupščine skupnosti stanovanjskega gospodarstva Marjan Belle, skupnosti za zaposlovanje Franci Sredovnik, raziskovalne skupnosti Miro Jančigaj, skupnosti invalidsko-pokojninskega zavarovanja Milan Loštrek, zdravstvene skupnosti Franc Horvat, skupnosti otroškega varstva Slava Vučjak, Skupnosti socialnega varstva Irena Bončina, kulturne skupnosti Aleksa Gajšek-Krajnc, telesnokulturne skupnosti Aleš Ilc, izobraževalne skupnosti Franci Berginc in skupnosti socialnega skrbstva Ljilje Pavlič. O vseh teh evidentiranih možnih kandidatih, kot tudi o ostalih, ki so jih evidentirali za najodgovornejše funkcije v občinski skupščini, pa se bodo dokončno izrekli delavci in občani na kandidacijskih konferencah v krajevnih skupnostih in v temeljnih organizacijah združenega dela.

D. S.

VELENJE: EVIDENTIRANI KANDIDATI

Na zadnji seji je predsedstvo Občinske konference SZDL Velenje med drugim tudi obravnavalo predloge za možne kandidate vodilnih funkcij v velenjski občini v naslednjem mandatnem obdobju. Tako so za možnega predsednika občinske skupščine evidentirali dosedanjega sekretarja občinske organizacije zveze komunistov Franja Koruna, za predsednike posameznih zborov pa:

za zbor združenega dela Erna Rahena, za zbor krajevnih skupnosti Tone Hladina in za družbeno-politični zbor Marijo Zužek. Predsednik izvršnega sveta velenjske občinske skupščine naj bi tudi v prihodnje bil Franjo Kljun.

Možni kandidati za nosilce vodilnih funkcij v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti so:

občinska izobraževalna skupnost — predsednik skupščine Franc Avberšek, predsednik izvršnega odbora Alojz Filipančič, občinska skupnost otroškega varstva — Daniela Lipovšek in Elfrida Ambrožič, občinska kulturna skupnost — Peter Krapež in Karel Seme, občinska telesnokulturna skupnost — Tone Pečovnik in Marjan Gaberšek, samoupravna interesna skupnost za zdravstvo — Jože Debeljak in Božo Lednik,

občinska skupnost socialnega skrbstva — Martin Primožič in Slavka Mijoč, SIS za stanovanjsko problematiko — Janko Meh in Alojz Batič, občinska raziskovalna skupnost — Cirila Bezljaj in Miroslav Zolnir, skupnost invalidsko-pokojninskega zavarovanja — Alojz Holešek in Vinko Preložnik ter SIS za zaposlovanje — Franc Lipovšek in Vida Rohida.

Evidentirali so tudi možne kandidate za nosilce vodilnih funkcij v regionalnih SIS. Na današnji seji (četrtek, 26. januarja) bosta skupno Občinska konferenca SZDL in Občinski sindikalni svet sprejela vodilne dokumente ter še enkrat obravnavala predloge možnih kandidatov za družbenopolitični zbor skupščine občine ter za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah SIS.

TONE VRABL

ŠENTJUR: PREDLOG IZDELAN

V vseh sredinah potekajo v šentjurski občini priprave na bližnje volitve. Tako je bila pred dnevi v šentjurju razširjena seja predsedstva OK SZDL šentjur skupaj s člani koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja. Sprejeli so rokovnik za izvedbo predkandidacijskih in kandidacijskih volilnih opravil ter konstituiranje delegatskih skupščin.

Obravnavali so tudi poročilo o poteku politične aktivnosti v pripravah na volitve. Ugotovili so, da se politična in samoupravna aktivnost v pripravah na volitve v občini intenzivneje oblikuje že nekaj mesecev. Začetki politične aktivnosti pa segajo v prvo polletje leta 1977. Torej v čas, ko je volilna komisija pri OK SZDL šentjur sprejela osnovne smernice delovanja in opredelila pomembnejše naloge za celotno predvolilno obdobje.

V občini imajo tudi izdelan predlog o sestavi zborov občinske skupščine, oziroma število delegatskih mest posameznih zborov. Po tem predlogu naj bi se zbor združenega dela od sedanjih 29, povečal na 35 delegatskih mest. Število delegatov družbeno-političnega zbora občinske skupščine ostane v sedanjem obsegu (25 delegatov), posamezne družbeno-politične organizacije pa naj bi v ta zbor delegirale naslednje število delegatov: OK SZDL 7 delegatov, Zveza sindikatov in Zveza komunistov po 5, Zveza borcev NOV in ZSMS po 4 delegate.

V vseh krajevnih skupnostih in TOZD je v skladu z volilno zakonodajo opravljen tudi postopek evidentiranja možnih delegatov. Ugotavljajo, da je sestava evidentiranih kandidatov zelo pester, saj je med njimi precej mladih, žena in članov ZK.

M. P.

GOSPODARSTVO OBČINE LAŠKO

V NOVE NALOŽBE

DESET NOVIH IN DVE DOKONČANI GRADNJI

Osnutek resolucije družbeno-ekonomskega razvoja občine Laško predvideva v letu 1978 večjo investicijsko dejavnost kot v minulem letu. Glede na srednjeročni načrt razvoja od leta 1976 do 1980, je bilo investicijsko gibanje najbolj ohromljeno lani, ko je bila uresničena komaj petina gospodarskih naložb v štiriletnem obdobju.

Investicijske naložbe v letu 1978 predvidevajo vse večje delovne organizacije v občini. Če začnemo pri pivovarni, ima le-ta na seznamu razširitev obstoječih zmogljivosti za skladiščenje ječmena in slada. Največja gospodarska organizacija v občini, TIM, ima v načrtu investiranje v treh TOZD. Tako naj bi razširili proizvodne zmogljivosti za proizvodnjo hladilnih stolpov; rekonstruirali naprave in kupili novo opremo za oplemenjevanje bitumenov; v

rudniku pa nameravajo z odpiralnimi deli priti do novih zalog premoga.

Tudi lesnoindustrijski podjetji načrtujeta investicijske naložbe; SOPOTA v Radečah naj bi dobila decimrno in embalažno, BOR v Laškem pa skladišče gotovih izdelkov.

Sanacija in z njo povezana rekonstrukcija »Volne« bo prinesla razširitev predilniških kapacitet, medtem ko v radeški papirnici predvidevajo rekonstrukcijo papirnega stroja. Povečanje proizvodnih zmogljivosti predvidevajo letos tudi v obratu predelave mesa pri KZ Laško, začela pa naj bi se tudi izgradnja nove veleblagovnice MERX v Laškem. V letošnjem letu bosta končani tudi lani začeti investiciji in sicer adaptacija hotela »Jadrana« v Radečah in izgradnja nove proizvodne hale za obrat »Elektrokovinar«.

To bi bilo dvanajst večjih investicijskih naložb za leto 1978 v Laškem — za vsak mesec v letu po ena. Izdatna sredstva bodo uporabljena v letošnjem letu na področju kmetijstva, predvsem pri razširitvi kooperacijske blagovne proizvodnje v zasebnem kmetijstvu. V tem letu si v občini Laško obetajo tudi večjo dinamiko rasti malega gospodarstva. Z urejevanjem urbanističnih načrtov in redov bo bolj zaživela tudi stanovanjska izgradnja, predvsem v družbeni lasti.

Tudi v negospodarstvu so na vrsti nekatere investicije; izgradnja zdravstvenega doma in šole v Laškem. Zbrana sredstva iz samopripevka bodo začele nalagati v razne objekte tudi krajevne skupnosti, pri čemer bodo v ospredju še vedno ceste.

JURE KRAŠOVEC

SLOVENSKE KONJICE

KOLIKO VEDO UČENCI

IZ OCENE IZOBRAŽEVALNEGA DELA

Analiza zavoda SRS za šolstvo, organizacijske enote Celje kaže, da je bil učni uspeh v osnovnih šolah občine Slovenske Konjice v zadnjih petih letih številčno najvišji v primerjavi z ostalimi občinami območja. Praktično so v tej občini že dosegli zgornjo mejo učnega uspeha, ki je v zadnjih petih letih rasla takole: v šolskem letu 1972 do 1973 je bil učni uspeh v povprečju 98,1 odst., v šolskem letu 1973 do 1974 je bil uspeh 98,0 odst., v letu 1974 do 1975 je bil uspeh 99,1 odst., v letu 1975 do 1976 je bil uspeh 99,3 odst., in v letu 1976 do 1977 je bil uspeh 99,5 odst. Izmed 2704 učencev jih v preteklem šolskem letu ni izdelalo razredov le 13. Tako so v konjski občini dosegli zgornjo mejo v učnem uspehu, tako da večjih premikov

navzgor v prihodnjih letih ne pričakujejo.

Tudi generacijski osip se je v zadnjih letih močno znižal in je letos med najnižjimi na celjskem območju. Zanimivo je tudi, da so zabrisane razlike v učnem uspehu med posameznimi razredi, ki so bile še pred leti zelo velike.

K tako ugodnim vzgojno-izobraževalnim rezultatom v konjski občini je nedvomno v največji meri vplivalo izboljšanje materialnih pogojev za delo na osnovnih šolah. Obenem pa velja izpostaviti še veliko prizadevanje vseh učiteljev za boljše kvaliteto učnega dela. Zato v bodoče res ne bo mogoče zviševati učnih uspehov, možno pa bo dvigati dejansko kvaliteto znanja učencev. Negativnih

ocen je namreč še veliko, ker pa so učenci napredovali tudi z negativno oceno, so všteti med uspešne. V prihodnje bo zato glavna skrb učiteljev izboljšati kvaliteto znanja učencev, ki jo bodo dosegli predvsem z individualnim delom in dopolnilnim poukom. Tako bodo lahko tudi sedaj neuspešni učenci dosegli znanje, ki je potrebno za pozitivno oceno.

Analiza vsekakor opozarja, da je učni uspeh učencev v veliki meri odvisen od sposobnosti in zavzetosti pedagoških delavcev. Prav tako pa na tudi od pogojev, v katerih učenci in učitelji delajo. Zato je učni uspeh učencev osnovnih šol boljši tam, kjer je povečana skrb okolja vzgoji in vsestranskemu razvoju mladega roda.

FRANJO MAROŠEK

KOZJE: V OSMEM RAZREDU

Ze nekaj let so razredne skupnosti na naši osnovni šoli v Kozjem zelo aktivne. Posebej živahni smo, kadar imamo obračune svojega dela na oddelčnih konferencah. Letos smo že v osmem razredu in naše konference so skoraj pravi izraz resničnega samoupravljanja. Manjka nam še poguma, da bi svoja mnenja glasno povedali, tudi tedaj, kadar gre za težja vprašanja. Se vedno nas je strah neujubnih posledic. Tudi medsebojna kritika je velika težava, saj smo sošolcem vedno pripravljeni spregledati kakšno napako. Vsi si želimo čimboljši uspeh in smo pri tej želji tudi nepravični.

Naša letošnja polletna oddelčna konferenca je bila uspešnejša od dosedanjih. V njenih se nismo preveč razhajali. Le probleme končnega uspeha smo težko rešili, saj smo vsi navajeni ocene enostavno seštevati.

Na dnevnem redu smo imeli tudi vedenje in prav tu smo se najslabše odrezali. Večina se je bala zamere. Zato problema nismo najbolje rešili. Ne zdi se mi prav, da je bilo znižano vedenje samo eni učenki zaradi prekrška, ki ga je storil ves razred, četudi z njenim posredovanjem.

Oddelčne konference so dobre in resnično omogočajo, da učenci odločamo o sado-vih svojega dela. Veliko nam še manjka, da bi bili zares odkriti in pravični. Upamo, da bo to uspelo mlajšim, ki imajo oddelčne konference že od tretjega razreda dalje. Vsi ti bodo samoupravljanje v šoli in razredu temeljiteje spoznali.

Po zadnji točki dnevnega reda smo se razšli s sklepom, da se bomo naslednje polletje zares poboljšali. Se bomo? Tako redko se držimo obljub.

VESNA KODRIČ

PREOBLIKOVANJE KS

VEČ LJUDI NAJ ODLOČA

REFERENDUM NA OSTROŽNEM, ŠTORAH, N. VASI

V celjskih krajevnih skupnostih Ostrožno, Nova vas in Štore se temeljito pripravljajo na prostorsko preoblikovanje krajevnih skupnosti. Ugotovili so, da so zaokroženost življenjske problematike, skupni interesi in potrebe občanov, katerih zadovoljevanje je treba smotno razporejati in zagotavljati v letnih in srednjeročnih programih razvoja, poglobljanje samoupravnih in delegatskih odnosov razlogi, ki narekujejo spremembe v prostorskem oblikovanju ter krajevnih skupnosti. Dosedanja praksa je namreč pokazala, da po številu prebivalcev in po obsegu manjše krajevne skupnosti veliko lažje zaživijo in se razvijajo kot resnično samoupravne enote vseh delovnih ljudi in občanov. In da je moč doseči skladno aktivnost vseh prebivalcev le tedaj, če velika večina ljudi živi in neposredno sodeluje pri urejanju vseh bistvenih življenjskih vprašanj v okolju, kjer prebivajo.

V vseh treh omenjenih krajevnih skupnostih so doslej opravili že vrsto zborov občanov, na katerih so obširno spregovorili o vseh razlogih, ki narekujejo prostorsko preoblikovanje krajevnih skupnosti. Tako so imeli v štor-

ski krajevni skupnosti več zborov občanov po stalnih območjih in na njih oblikovali stališče o delitvi sedanje krajevnje skupnosti na dve novi. Tako bi krajevna skupnost Štore obsegala naselja Štore, Pečovje, Laška vas, Prožinska vas, Ogorevc, Kom-pole in Sentjanž, nova krajevna skupnost Teharje pa naselja Teharje, Bukovžlak, Slance in Vrhe. Čeprav bo prebivalce novih dveh krajevnih skupnosti povezovala v vsako krajevno skupnost posebej specifična problematika, bodo tudi v bodoče ostali prebivalci obeh novih prostorskih enot vendarle povezani. Nenazadnje jih bo povezoval skupen razvojni program, zato bodo na območju obeh novih krajevnih skupnosti Štore in Teharje ustanovili skupnost krajevnih skupnosti.

Sedanjo krajevno skupnost Ostrožno bo v bodoče delili na dva zaokrožena življenjska prostora potok Koprivnica. Tako bo na severnem delu še vedno ostala krajevna skupnost Ostrožno, južno od potoka pa bo nastala nova krajevna skupnost Lava. Tudi na sedanjem območju Ostrožnega so se na zborih ob-

čanov odločali o delitvi krajevne skupnosti. V prostorsko preoblikovanje pa jih je vodilo predvsem dejstvo, da se na Lavi naseljuje iz leta v leto vse več prebivalcev. Samo v zadnjih štirih letih se je v nova stanovanjska naselja na Lavi naselilo domala tri tisoč ljudi, kar zgovorno priča o nujnosti prostorskega preoblikovanja sedanje krajevne skupnosti Ostrožno.

V Novi vasi je podobno kot na Ostrožnem. Tudi na območju te krajevne skupnosti iz leta v leto rastejo nova naselja in se povečuje število prebivalcev. Zato so se tudi na območju te krajevne skupnosti na zborih občanov domenili, da bodo oblikovali dve krajevni skupnosti. Meja med obema bo Kersnikova cesta, krajevni skupnosti pa bosta poslej Nova vas in Dečkovo naselje (za novo krajevno skupnost še niso določili dokončnega imena).

Občani se bodo o delitvi oziroma prostorskem preoblikovanju krajevnih skupnosti odločali z referendumom. Ta pa bo v vseh treh »novih« krajevnih skupnostih 5. februarja letos.

DAMJANA STAMEJCIC

DELO ZK NA PONIKVI

Člani osnovnih organizacij ZK v KS in osnovni šoli so v preteklem tednu obravnavali študijo E. Kardelja »SMERI RAZVOJA POLITIČNEGA SISTEMA SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA«. Na predavanje, katerega so organizirali sami, saj je 6 poglavij in uvodno oceno podalo sedem članov ZK, so povabili tudi delegate delegacij KS in SIS; člani sveta KS in predsednik komisij in vse učitelje ter ostale družbeno-politične delavce iz KS.

Udeležba je bila zelo dobra in na kraju so bili vsi navzoči seznanjeni z vsebino o volitvah in z listo evidentiranih kandidatov, ki jo je posredoval na predlog koordinacijskega odbora družbeno-političnih organizacij predsednik krajevne konference SZDL Oto JELENKO.

V. G.

LAŠKA POHODNA ENOTA

5. PO POTI ŠTIRINAJSTE

NA VRSTI DRUGA ETAPA OD SEVNICE DO DOBRNE

Mladinska pohodna enota iz laške občine se že petič pripravlja za pohod. Lani so že drugič začeli pot slavne štirinajste divizije po Štajerskem. Pot štirinajste namreč delijo na tri etape: Od Sotle do Okroglice, od Okroglice do Dobrne in od Dobrne do Rečice ob Savinji.

Kot lani, bo tudi letošnja kolona štela okoli 150 mladih pohodnikov, prostovoljcev v enotah TO, mladincev iz aktivov ZSMS, iz pobratenege Trstenika in Vrbovca, ter mladih vojakov Postojne in Celja. Kot vsa leta dosedaj bo komandant pohodne enote Andrej Maveri. Med pohodniki bo veliko število takšnih, ki pojdejo letos že petič ali četrtič na pot. Tudi nekateri fantje, ki so med tem odslužili vojaške, bodo stopili v kolono. Med udeleženci, bo, kot dosedaj, skoraj polovica deklet, ki se ne ustrašijo naporov nočnih pohodov, dolgih maršev čez zasnežene hribe. In vedno več je iz leta v leto

v pohodni vrsti komunistov. Letošnji pohod se bo začel v Sevnici. Enota bo v nočnem pohodu prešla vzpetine pod Lisco do Okroglice ter se na to spustila v Lokavec. Iz Lokavca bo enota šla po partizanskih stezah čez Laziše, Vrh, Olešče, Svetino do Dramelj. Od tu bodo četrti dan prekorčili južno pobočje Konjske gore, se ustavili v Črešnjicah in nato nadaljevali pohod čez Lindek v Dobrino.

Ker letošnji pohod posvečajo tudi partijskim, sindikalnim in mladinskemu kongresu, bo poleg vojaškega izobraževanja težišče na idejno-političnem usposabljanju med pohodom. Kot vsako leto, bodo tudi letos navezovali kar najtesnejše stike z občani v vaseh in naseljih, skozi katere bodo šli. Ustavljali se bodo pri spominskih obeležjih NOV in v znanih partizanskih hišah. Seveda mislijo tudi na kulturno življenje in zabavo, kar bodo organizirali med

pohodom, kot so to nekoč delali vzorniki-partizani.

FANIKA LAPORNIK

EVIDENTIRANI KANDIDATI

V pripravih na bližnje volitve so se v torek na skupni seji sestali člani predsedstev občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta. Na seji so sprejeli vse volilne dokumente, razen tega pa evidentirali možne kandidate za volilne funkcije v občinski skupščini, za občinske samoupravne interesne skupnosti ter za člane družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Tako so za možnega kandidata za predsednika občinske skupščine evidentirali Hinka Čopa, dosedanjega podpredsednika izvršnega sveta, za podpredsednika skupščine pa Toneta Resnika, veterinarja. Po tem predlogu naj bi predsednik izvršnega sveta ostal še naprej Anton Vrhovnik.

MB

CELJE

vas vabi na 8-dnevne zimske počitnice v

TATRE

Vsem prijateljem bele opojnosti, ki si žele poleg bivanja v odličnih hotelih in aktivne rekreacije v obliki smučanja, še sprehodov in izletov ter prijetnega razvedrila, zabave, sprostitve in spoznavanja tujih krajev in običajev — smo pripravili počitnice, in sicer od:

4. do 11. februarja

11. do 18. februarja

18. do 25. februarja

Vse informacije dobite v turistični poslovni TIT Celje, Titov trg 1.

ALI JE CELJE TURISTIČNO MESTO

Tako danes že objavljamo prvi odgovor na naše vprašanje: Ali je Celje turistično mesto? Poslala nam ga je Branka Vizjak, Okopi 13, Celje:

Spoštovani tovariši uredniki! Dobro, da ste pod naslov naredili »?«. Tako že delno priznavate ali pa vsaj dvomite, da bi bilo to sprejemljivo. Navedene turistične delavce pozivate za njih mnenje. To je mlajša generacija ali pa mo-

goče niso niti Celjani. Zato ne morejo poznati Celja, ko je bilo še resnično turistično mesto. Takrat je v parku igrala godba in tam so se zbirali mladi in stari. Zdaj vrešči zvočnik.

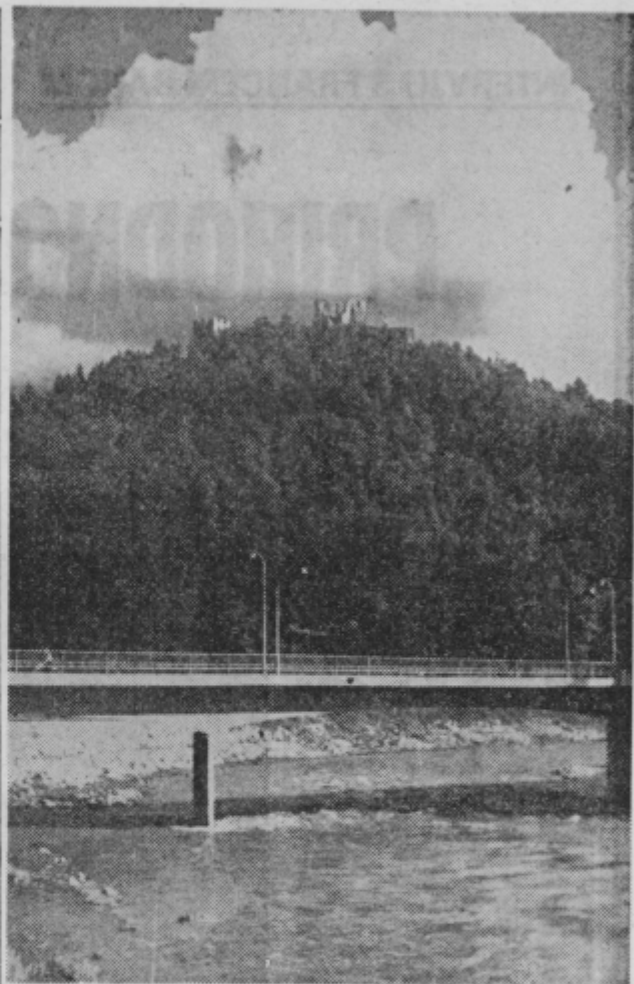
Celje propada. Posebno stari del mesta. Okolica je zapuščena in zanemarjena. Vse sprehajalne poti so uničene. O vzdrževanju vsaj najbližjih, to je pot ob zgornjem levem bregu Savinje, ni sledu.

Celjske delovne brigade pošiljate kamorkoli, namesto, da bi svoj trud vložile v »svoje mesto«. O mestnem parku pa je prežalostno razmišljati. Vrtinarstvo se trudi, kakor jim je sploh omogočeno. Ko pa pridem drugo jutro, da bi občudovala na novo urejene grede, sem žalostna, ko vidim v nasadu luknje, kjer so »zločinci narave« izpulili sadike.

Zdaj, v zimskem času, odmetava oskrbnik drsališča zmrzal iz naprav na prostor, ki je bil preteklo pomlad urejen. Nanosihi so zemljo in posadili sadike. Ta skromna in edina zelenica, ki bi jo naj čuvali, propada zaradi nepravilnega odnosa do narave.

Na spodnjem levem bregu Savinje urejajo igrišče. Tam je že stala lepo urejena uta, katero nam je postavilo Gozdno gospodarstvo. Imam še načrt, katerega so mi izročili in vprašali, če sem zadovoljna. Čeprav ni bilo nujno, da bi jo podrli zaradi regulacije Savinje, je bila uničena. Bila je garderoba, stranišče in odprt pokriti prostor.

S tovariškimi pozdravi vaša dolgoletna naročnica in bralka
BRANKA VIZJAK

Posebnost Celja je prav gotovo njegov srednjeveški stari grad, domovanje Celjskih grofov. Stari grad je tudi najbolj obiskana celjska izletniška točka, saj jo obišče vsako leto povprečno po sto tisoč ljudi, v nekaterih letih pa dosti več. Toda, to je tudi točka, ki nujno potrebuje popravila, sicer se lahko zgodi, da bo zamrla. To pa bi si Celje ne smelo privoščiti.

Foto: MB

DOBRNA

GOSTI IN NOČITVE

DELA ZA GRADNJO NOVEGA OBJEKTA PO NAČRTU

Podatki o lanskem sezoni na Dobrni so znani, podatki, ki zadevajo zdravilišče. Slika je več kot značilna in pričakovana. Lani je bilo v zdravilišču več gostov kot 1976. leta. Za približno 400 več. V tem zdravilišču je bilo v minulemu letu 7.517 gostov. Hkrati s tem pa številke še povedo, da je bilo za približno 3 odstotke manj nočitev kot v 1976. letu. Lani je bilo nočitev gostov 96 tisoč 499, leto dni prej pa nekaj nad 103.000.

Manj gostov. Zakaj? Razlogi so znani. Najprej gre za zastoj pri pošiljanju zavarovanec, ki je veljal skoraj do septembra. Na zmanjšanje števila gostov pa je vplival tudi ne-

primeren standard sob, ki velja za zdravilišče, ki dobrih štiri deset let ni videlo nobene nove gradnje. Sobe brez sanitarij, z več posteljami... niso več tiste, ki bi jih lahko ponujali gostu. Gost, ki pride v zdravilišče, hoče imeti vsaj toliko udobnosti, kot jo ima doma. In če te ni, se obrne. Zato tudi veliko število takšnih, ki so zares odšli.

Toda, tudi na Dobrni se stanje spreminja. Gradbišče za postavitev novega zdravilišča gostinskega objekta je zaživele. Na njem delajo tudi zdaj. Novi hotel z več kot 200 posteljami in vsemi drugimi prostori, ki jih mora imeti hotel

B kategorije, bo Dobrni odprl nova pota razvoja. Seveda, pa nalaga tudi obveznosti. Gre za kadrovske. Na vse to se v zdravilišču pripravljajo že zdaj, čeprav bodo hotel odprli šele proti koncu prihodnjega leta. Že zdaj mislijo na gostinske in podobne kadre in že zdaj na zdravstvene, ki jih bodo prav tako nujno potrebovali.

Dobrna je torej na pragu svojega novega ali — skoraj bi lahko zapisali — prvega vzpona. Po zaslugi novega objekta, po zaslugi prizadevanj, da nudijo gostu vse tisto, kar mu kot zdravilišče morajo.

M. BOŽIČ

SEMPETER: OBČNI ZBOR TD

Občni zbori turističnega društva v Sempetru v Savinjski dolini so vselej dogodek, ki v kraju nekaj pomeni. Na njem se vselej zbere po dvesto in več članov, domačinov. Ljudje torej živijo z društvom. Zato tudi uspehi, na katere so ponosni. Zato tudi široka dejavnost, ki se začne ne samo pri urejanju Antičnega parka in nadaljuje pri jami Pekel, marveč, ki še ima druge odtenke, druga področja.

Jamo Pekel je lani obiskalo vsega skupaj 26.512 ljudi ali za 21 odstotkov več, kot jih je bilo leta 1976. Med obiskovalci je bilo 786 tujcev. Antični park v Sempetru pa je obiskalo v času od 1. marca do konca oktobra 13.870 domačin in 1.084 tujih obiskovalcev, skupaj 14.954 ali za 12 odstotkov več kot leta 1976.

O vsem tem in seveda o načrtih za letos in prihodnje leto bodo razpravljali na 17. občnem zboru, jutri, v petek, 27. januarja, z začetkom ob 18. uri v kinodvorani. MB

SENTJUR: 50 V VELESALOMU

Na prvem letošnjem tekmovanju v veleslalomu, ki ga je organiziralo SD Vojko v Sentjurju, je nastopilo 50 tekmovalcev. Pri pionirskih je zmagala Javšenakova, pri pionirskih Lavbič pred Klepcom in Omočkom, pri mladinskih Jenšterle pred Špererjem in Horvatom ter med člani Šešerko pred Sotlerjem, Spornom in Plavštnarjem.

NOVI
tednik

Zdaj je pot zasnežena in tudi veje so obložene s snegom. Toda še malo prej je bila tudi ta pot do zdraviliškega doma na Dobrni bolj prijetna, še zlasti, če je posijalo sonce...

CELJE: POČASTILI SMO PESNIKA O. ŽUPANČIČA

Na Prvi osnovni šoli v Celju smo se vneto pripravljali na praznovanje 100-letnice Župančičevega rojstva. Tako je vsaka razredna skupnost pripravila zadnji dan pouka pred zimskimi počitnicami svojo proslavo. Povsod so prebrali kratek življenjepis in nekaj njegovih pesmi. V vsakem razredu so pripravili tudi razstavo, na kateri so zbrali Župančičeva dela. Vrh tega so uredili šolsko razstavo, ki je bila odprta od 16. do 20. januarja v hodniku v prvem nadstropju. Na njej smo razstavili tudi ilustracije Župančičevih pesmi, ki smo jih ilustrirali sami.

Ob slovenskem kulturnem prazniku pa bomo pripravili osrednjo proslavo.

MOJCA ZERJAL,
8. c razred

Ljubljanska banka

splošna banka celje

S TEKOČIM RAČUNOM JE VAŠA BANKA VEDNO ODPRTA

Tekoči račun je že marsikje zamenjal izplačevanje osebnega dohodka in drugih prejemkov »v kuverti« ali na hranilno knjižico. Po mnenju mnogih delovnih ljudi in občanov je takšna oblika denarnega poslovanja bolj pravna in preprostejša. Ker pa je še vedno tudi mnogo ljudi, ki o tekočem računu ne vedo dovolj in se prav zaradi tega zanj ne morejo odločiti, vam želimo na kratko razložiti njegove glavne značilnosti in prednosti.

Tekoči račun pri Ljubljanski banki lahko odpre vsak delovni človek in občan z rednim mesečnim dohodkom — osebnim dohodkom, pokojnino ali drugimi prejemki. Nujno pa je, da upošteva pravila in ne izrablja zaupanja banke, saj bi brez tega poslovanje s tekočim račutom ne bilo mogoče.

Ko se odločite za tekoči račun, ga lahko brez težav odprete v najbližji poslovni enoti Ljubljanske banke. Ob prvem nakazilu boste dobili čeki in čekovno karto in svoje prejemke boste imeli na voljo še isti hip, ko bodo nakazani na vaš tekoči račun.

S čeki lahko plačujete skorajda vse in povsod. Z enim v mejah od 30 do 3.000 din, z več čeki pa tudi večje zneske. Pravilno izpolnjen ček je plačilno sredstvo. Pomisleki glede tega, da čekov ponekod ne sprejemajo, so odveč. Zakon o temeljnih kreditnih in bančnih sistemih namreč pravi: »Če je pri razpolaganju s sredstvi na žiro račun in tekočem računu občanov uporabljen ček, za katerega izplačilo je porok temeljna banka, na katero je bil ček izdan, so ga temeljna in druga organizacija združenega dela, samoupravna interesna skupnost, druga družbeno-pravna oseba in družbeno-

politična skupnost dolžne sprejeti.«

Seveda pa morate pri plačevanju s čeki paziti, da brez dovoljenja banke ne presežete sredstev na svojem tekočem računu, saj je to kaznivo.

Poslovanje s tekočim račutom pomeni tudi konec skrbi in težav, ki so povezane z gotovino: skrb, da denarja ne izgubite, da ga imate dovolj pri sebi, težave zaradi nepredvidenih izdatkov, sitnosti z drobižem in še marsikaj. S čeki Ljubljanske banke vam je v vsakem trenutku na voljo ves vaš denar. In ne nazadnje — z nakazovanjem prejemkov na tekoči račun zagotavljate svoji delovni organizaciji dodatna sredstva za poslovanje, kraju, kjer živite, pa potrebna sredstva za razvoj.

Plačevanje s čeki pa ni edina prednost poslovanja s tekočim račutom. Teh je kar preveč, da bi vam našli vse, zato naj omenimo le nekatere:

— s sredstvi na vašem tekočem računu lahko razpolaga tudi druga oseba, ki jo za to pooblastite;

— kot imetnik tekočega računa imate možnost, da Ljubljansko banko pooblastite za plačevanje vaših stalnih mesečnih obveznosti: elektrike, naročnin za časopis, radio, televizijo in drugih; poslovanje s tekočim račutom vas bo torej rešilo tudi teh vsakomesečnih skrbi;

— za poravnavanje obveznosti v gotovini lahko s čeki dvigate gotovino v vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji.

Toliko o tekočem računu — na kratko. Če z njim še ne poslužete, vas bo gotovo zanimalo še marsikaj.

Povprašajte pri LJUBLJANSKI BANKI — SPLOŠNI BANKI CELJE

INTERVJU S FRANCEM BANOM

„PRIHODNOST JE NAŠA“

Z ZAGNANOSTJO IN STVARNIMI CILJI DO RAZVOJA

Ko s prvimi koraki vstopamo v novo leto, se navadno zazremo nazaj in pogledamo, kaj smo v preteklem letu storili uspešnega in kje so naše moči zatajile. Katere stvari smo dobro opravili in kakšne so naloge, ki nas čakajo v prihodnje.

V konjiški občini oče. njujejo, da so v preteklem letu dosegli dokaj dobre rezultate. Zadovoljni so, saj so tako uresničili vrsto nalog, ki so jih zapisali v srednjeročni plan razvoja občine. Ob tem pa velja poudariti, da je ravno v zadnjem času, ko na vseh področjih uresničujemo zakon o združenem delu in poglobljamo sistem samoupravne demokracije, prišlo do bistvenih sprememb tudi v zavesti konjiških delavcev in občanov. Zavedajo se namreč, da lahko le z lastnimi silami in napori ter organizirani v tozdih, krajevnih skupnostih in interesnih skupnostih uresničujemo svoje izvirne interese. Niborej le politična fraza misel, da se je prav v zadnjih letih bistveno menjal družbenoekonomski položaj delavcev in občanov, saj se prav to kaže v življenju in delu ljudi ter v njihovi vsakdanji praksi.

Več je značilnosti, ki pričajo o doseženih uspehih konjiške občine. O njih ter o nekaterih jasnih smereh razvoja konjiške občine v letošnjem letu, smo se pogovarjali s Francem Banom, predsednikom sveta za dolgoročni razvoj pri skupščini občine Slovenske Konjice.

»Menim, da so uspehi zadnjih let, ki jih domala na vseh področjih beležimo v konjiški občini, rezultat združevanja političnih, gospodarskih in samoupravnih dejavnikov za uresničevanje skupaj oblikovanih in zastavljenih nalog. V vseh sredinah smo se namreč odločno borili za jasno začrtane programe razvoja. O njih so razpravljali in jih sprejemali delavci, zato so postali resnični temelji razvoja tozgov, interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti.«

Ko govorimo o uspehih in značilnostih preteklega obdobja v razvoju konjiške občine, ne gre prezreti dejstva, da ste uspeli zagotoviti hitrejši razvoj gospodarstva predvsem s tem, ko ste določili trajne nosilce razvoja. Kateri so?

»Najprej naj poudarim, da so to vse delovne organizacije, ki so z jasnimi programi in dobrim gospodarjenjem že doslej močno vplivale na celoten razvoj naše občine. Tu gre za delovne organizacije Konus, Unior, LIP, Comet, Kongrad, ki imajo

tudi za v bodoče izdelane tudi za v bodoče izdelane tudi za v bodoče izdelane

V občini menite, da boste v skladu z že sprejetimi programi investirali do zaključka srednjeročnega obdobja preko 60 milijard starih dinarjev. To je mnogo denarja, zato me zanima, na katera področja boste naložili vsa ta sredstva?

»Zelo obsežne naložbe predvidevajo v Uniorju — Kovaški industriji Zreče. Tako računajo, da bi že v letošnjem letu investirali precej denarja v razširitev proizvodnje in zgradili novo orodjarno ter ob njej tudi novo skladišče. Investicija bo za celotno občino velikega pomena, saj bo omogočila precejšnje povečanje proizvodnje v Uniorju ter ob tem tudi večji

izvoz izdelkov na tuje tržisce. Vzporedno s to investicijo pa bodo v Zrečah veliko vlagali v stanovanjsko izgradnjo ter objekte družbenega standarda. Ob tem velja omeniti izgradnjo hotela, s katero so že pričeli, in računajo, da bo zaključen do prihodnje zime. Tretje področje investiranja v Zrečah pa so naložbe v nadaljnjo izgradnjo turistično rekreacijskega centra na Rogli. Pri teh načrtih menijo predvsem povečati hotelske kapacitete na Rogli in zgraditi novo žičnico na severnem pobočju planote, kjer se sneg zadržuje tja dolgo v pomlad.«

Zanimivo bi bilo še zapisati, kaj vse kanite letos zgraditi v samih Slovenskih Konjicah, ki so vendarle center vaše občine?

»V Konjicah načrtujemo v letošnjem letu zgraditi mnoge objekte. Tako sedaj že gradimo prizidek k osnovni šoli Dušana Jereba, ki bo zaključen tja do

poletja. S tem prizidkom bo šola pridobila dovolj prostora za prehod na celodnevni pouk. Tako bo šola Dušana Jereba prva centralna osnovna šola v naši občini, ki bo uvedla celodnevno šolanje učencev. Do poletja planiramo v Slovenskih Konjicah tudi dograditev in zaključek drugega dela izgradnje rekreacijskega centra v parku. Najpomembnejša pa bo gotovo naložba v izgradnjo poslovnega in stanovanjskega centra v Konjicah, v katerem bo preko tri tisoč kv. metrov prodajnih površin, kjer bo našla svoj prostor tudi knjižnica in kjer bo zgrajenih sto štideset stanovanj. Najpovsem še to, da bomo v letošnjem letu v Slovenskih Konjicah po vsej verjetnosti dobili še novo tržnico, pripravili bomo vse potrebno za izgradnjo obvoznice, hotela, kulturnega doma in avtobusne postaje. Skratka, načrtov imamo veliko, prav tako pa tudi možnosti za njihovo uresničitev.«

Tudi kmetijstvo predstavlja pomembno gospodarsko moč v konjiški občini. Kakšni so vaši načrti za njegov hitrejši in uspešnejši razvoj?

»Tudi za nadaljnji razvoj kmetijstva imamo v občini jasno izdelane programe, katerih nosilec je predvsem Kmetijska zadruga. Ta organizacija bo že letos pričela graditi nove poslovne prostore, ki bodo zaključeni tja do konca letošnjega leta. V prostorih sedanje poslovne stavbe Kmetijske zadruge bomo tako lahko uredili obrtni center, ki ga v naši občini še kako potrebujemo. Na področju kmetijstva imamo še več načrtov, o njih pa sedaj še ne bi govoril, ker jih v okviru sveta za dolgoročni razvoj še nismo dorekli.«

Načrtov vam v konjiški občini pač ne manjka. Jih boste tudi uresničili?

»Veste, naši načrti niso samo želje. So veliko več. Temeljijo na zelo realnih finančnih možnostih, ki jih imamo v občini in pa — kot sem že dejal — tudi na jasnih usmeritvah naših delovnih organizacij. In če ob tem upoštevamo dejstvo, da vsi mi, ki živimo in delamo v naši občini, želimo hitrejši razvoj gospodarstva, želimo še več stanovanj, vrtcev, šol, še boljši družbeni standard, potem res lahko potrdim, da bomo vse naše načrte gotovo tudi uresničili.«

DAMJANA STAMEJCIC

PREJELI SMO

700 LJUDI BREZ PITNE VODE

Kljub temu, da so vaščani Pariželj zavestno glasovali za minuli samoprispevek na minule referendumu in da je bilo lani tudi zapisano v občinskem proračunu, člani vaškega odbora KS Braslovce za Parižlje še vedno ne vedo, kdaj bo naposled približno 700 prebivalcev dobilo pitno vodo. In to kljub temu, da je bilo jasno povedano in zapisano, da dajejo samoprispevek tudi za gradnjo njihovega vodovoda. Edino, kar vedo je, kar slišijo od pristojnih na občini v Zalcu: bo, ko bo denar.

O vodovodu v Parižljah, ki je še edino večje naselje v žalski občini brez pitne vode, govorijo že zelo dolgo. Kmalu potem, ko se je majhen zaselek začel spreminjati v večje naselje, v veliki večini delavcev, ki združujejo delo v bližnjih organizacijah združenega dela. V ilustracijo, kako se je vas širila, velja omeniti samo podatek, da je bilo na tem območju še leta 1948 samo 20 hiš, medtem ko jih je danes 170, zgrajenih legalno z gradbenimi dovoljenji. Danes se prebivalcem Pariželj maščuje, ker za gradnjo odobrena zemljišča niso bila komunalno urejena, še manj pa komunalno opremljena. Zato ni danes nič čudnega, da zaradi izredno propustnih tal in 170 greznic nekaj pitna voda — talna, ki so jo črpali iz svojih vodnjakov ni več užitna in še manj zdrava. To bi pokazala ob vsakem času vsaka preiskava, bili so pa tudi primeri, ko so v vodi, načrpani iz vodnjakov, našli črve. Treba je povedati, da so v glavnem vodnjaki oddaljeni od sosedove greznice le nekaj metrov.

V Parižljah vedo, da zaradi ugotavljanj, kdo je zakrivil

napake, 700 ljudi ne bo pilo boljše in zdrave vode. Zato so se zadeve lotili na pravnem koncu. Plačujejo samo prispevek za druge nujne investicije v občini, toda tudi — kot je bilo pred referendumom jasno zapisano — za izgradnjo vodovoda v svojem kraju; poleg tega so zbrali še 60 starih milijonov, od krajevnih skupnosti Braslovce so dobili v ta namen 10 starih milijonov, 35 starih milijonov je prispevala iz referendumskih sredstev občina... Zdaj je v Parižljah zgrajen glavni vod in glavne »veje«, kljub temu pa vode še ni. Zakaj? Ker niso položene cevi, po katerih naj bi voda pritekala od 2000 metrov oddaljenega Zakra. Zato pa bi potrebovali 60 milijonov, ki jih — kot zatrjujejo predstavniki občine — trenutno ni na voljo.

Zato ni nič čudnega, da je med ljudmi, ki so s svojim delom in sredstvi nekoč pustili gmajno spremembo v izredno lepo estetsko urejeno naselje, zavladalo malodušje. Kdaj bomo dobili vodo in zakaj smo dajali denar in ga še dajemo, so vprašanja, ki so vedno prisotna in ki se jim člani vaškega odbora pri svojem družbenem delu nikakor ne morejo izogniti, tudi če bi se jim hoteli izogniti. Se več, če zadeva kmalu ne bo urejena, utegne problem v zvezi s pitno vodo otežkočiti tudi druge akcije. Zato so se odločili, da bodo poslali na občino svojo delegacijo, ki bo zahtevala od pristojnih jasn odgovor: Kdaj bo naposled v Parižljah voda?

ZA VASKI ODBOR
PARIŽLJE
IZIDOR DRESCEK

Izletnik
CELJE

Turistična agencija Celje —
Stanetova 2

vabi na
strokovna potovanja

VERONA
mednarodni gradbeni sejem SAMOTER

— 5.—6. 2. 1978
— 10.—11. 2. 1978

VERONA
MEDNARODNI KMETIJSKI SEJEM

— 11.—12. 3. 1978

MÜNCHEN
mednarodni sejem obrti IHM

— 9.—12. 3. 1978
— 16.—19. 3. 1978

IGALO — HERCEG NOVI
cvetlična razstava »Praznik mimov«

— 3.—5. 2. 1978

SICILIJA
prvomajsko potovanje

22.—30. 4. 1978

Zahtevajte podrobne programe AIR TOURSOVE
agencije za letovanje v zimskih mesecih

— TENERIFE na Kanarskih otokih in MALORCA

air tours
yugoslavia

V ŽIVO

CELJSKI STARI GRAD

KOLIKO STANE DEDIŠČINA?

BO SAMOUPRAVNI SPORAZUM REŠIL 700 LET ZGODOVINE?

Natanko pred enim tednom je bila na Radiu Celje popoldne oddaja v živo, namenjena Staremu gradu. Kar štirinajst telefonskih pozivov v studiu prča o veliki odmevnosti oddaje, ta pa je bila seveda pogojena s temo: celjski Stari grad!

V Novem tedniku smo že marsikatero besedo zapisali na račun tega izredno pomembnega kulturno zgodovinskega spomenika, objekta, ki je s turističnega vidika izredno dragocen, saj sodi po obisku (150.000 obiskovalcev letno) za Postojnsko jamo in blejskim gradom v tretje najbolj obiskan turistični objekt v Sloveniji.

KRATKA KRONIKA

Povzemimo jo iz besedila dr. Ivana Stoparja, ki ga je objavil v Celjskem zborniku 1975/76 na strani 409 — 428 z naslovom »Pričevanja zgodovinskih virov o gradu Celje«, poglejmo torej najbolj bistvene dogodke, ki govorijo o vzponu starih žovneških svobodnikov in so važni za zgodovino celjskega gradu:

1341 — 16. aprila: Cesar Ludovik Bavarski podeli Frideriku Zovneškemu, njegovim dedičem in potomcem, na lemberško gosposčino naslov grofov celjskih.

1372 — 30. septembra: Cesar Karel IV. povzdigne Zovneška svobodnika plemenita Ulrika in Hermana ter vse njune zakonite dediče in potomce za grofe svetega rimskega cesarstva s pridevnikom Celjski. Listino iz leta 1341 cesar ni štel za veljavno, ker so bile z njo prizadete koristi Habsburžanov, ki takrat s podelitvijo niso soglašali. Z isto listino so bile postavljene tudi meje celjske grofije, to je žovneških in lamberških posesti, metem, ko je v prvi listini govor le o gospostvu Lemberg.

1386 — Brata Hans in Rudolf Grasel prodala Herman II. in Viljemu stolp

v trgu za 390 mark dobrih graških in dunajskih pienigov. Graslov stolp, ki je stal nasproti cerkve sv. Maksimilijana, so Celjani prezidali in spremenili v svojo palačo, v kateri so se poslej najrajši mudili...

1393 — Kralj Sigismund podeli grofu Hermanu II. Celjskemu naslov grof Zagorski. Odtlej se Celjani podpisujejo Grofje Celjski in Zagorski.

1403 — Herman II. postane ban v kraljestvu Slavoniji.

1406 — Cesar Sigismund se poroči z Barbaro Celjsko. Ob tej priložnosti ustanovi dne 14. decembra »zmajev red«, ki naj poveže njegove zveste proti nevernikom in sovražnikom. Na listini sta podpisana tudi viteza Herman in Friderik Celjska.

1414 — Herman II. in Friderik II. se skupaj s cesarjem Sigismundom in njegovo soprogo udeležita cerkvenega zбора v Konstanci, na katerem je bil obsojen Jan Hus. Leto pozneje sodeluje Friderik II. na velikem konstanškem turnirju.

1420 — Cesar Sigismund podeli v Wroclawu Hermanu II. grofijo Ortenburško z vsemi mesti, gradovi, posestmi in pravicami. Celjski grofje se poslej imenujejo Grofje Celjski, Ortenburški in Zagorski.

1430 — 1. maja: Cesar Sigismund povzdigne Hermana II., Friderika II. in Ulrika II. v stan ogrskih državnih baronov.

1434 — 13. oktobra umre Herman II. Celjski.

1436 — 30. novembra: Cesar Sigismund povzdigne v praškem Starem mestu Celjane in njihove dediče v državne kneze. Njihova posest je potlej kneževina in državni zajem. Pokneženi so bili na grofije Celje, Ortenburg in Strmec.

1439 — Vojna med Celjani in vojvodo V. Habsburškim, ki ni hotel priznati pokneženja Celjanov. Vojna se je končala z medsebojno dedno pogodbo,

sklenjeno leta 1443 v Dunajskem Novem mestu.

1446 — Razprtje med Celjani in Ogrji so pripeljale do oboroženih spopadov. Celjani so pod vodstvom Jana Vitovca vdrl na Hrvaško in v Slavonijo, zavzeli so več gradov in ogrozili Dalmacijo. Hunyadi je nato pri Borlu vdrl na Stajersko, ropal in plenil na ptuj-skem polju ter prodril do Slovenske Bistrice. Manjša skupina Ogrrov pod poveljstvom Szekelyja je prek Konjic prodrila skoraj do Celja, kjer so jo odbili. Mir je bil sklenjen šele 1. junia 1447 v Radgoni.

1454 — 13. julija Na Žovneku umre Friderik II. Celjski.

1456 — 8. novembra zarotniki, na čelu z Ladislavom Hunyadijem ubijejo v Beogradu poslednjega celjskega grofa Ulrika II.

ČAS HITRO TEČE

Tako pravi kratek kronistični pregled. Po smrti zadnjega Celjana se je raznel velik boj za dediščino. Habsburžani so ostali, a če bi bilo drugače, bi se dogodki odvijali v drugo smer. Pustimo zdaj romantična sanjarjenja o možnosti, da bi danes bilo Celje Dunaj in obratno. Po letu 1750 je prišel grad propadati in v prejšnjem stoletju so ga uporabljali celo za kamnolom. Sele pred dobrimi sto leti so pričeli z varstvenimi deli in na vso srečo je ostalo vsaj še to, kar lahko danes vidimo. In kaj vidimo? Vidimo razvaline, ki so simbol bogate zgodovine, ko je pozní srednji vek prinašal Celju mestni naslov, ko so bili grofje Celjski mogočna, politična, ekonomska in vojaška sila. Zato je celjski grad danes tudi spomenik ne samo celjskih grofov, ampak tudi spomenik žuljem in trpljenju slovenskega tlačana. Morda smo pred leti bili vse pre malo pozorni na to vsebino. Morda so zaradi tega mnogi gradovi pri nas ruševine, pa ne bi smeli biti. To nas zdaj drago stane.

Pred kratkim smo objavili v Novem tedniku vest, da bo Turistično društvo zaprlo Friderikov stolp, če ne bo obnovljen, ker ne more več jamčiti za varnost obiskovalcev. Razgledna ploščad pod restavracijo je spodkopana, obiskovalci hodijo po lesenih mostičkih. Videti je, da je ostalo vse na pol poti. Pred leti je zavod za spomeniško varstvo izdelal program sanacije. Po fazah. Prva predvideva arheološki izkop do žive skale. Druga zaščito najbolj ogroženih delov zidovja. Tretja popravilo doslej popravljenih, a nestrokovno opravljenih poškodovanih delov gradu. Četrta in ostale predvidevajo sanacijo gradu, ki naj bi v končni fazi dal podobo, ki jo je imel v času Hermana II. Z gostinskim objektom, funkcijo torej, ki bi ga tudi v turističnem pogledu delala še bolj mikavnega in ga ohranila pri življenju.

Zmanjkalo je denarja. Danes je jasno, da gre za tako velik projekt, ki se ga ne da kampanjsko iz leta v leto z nekaj starimi milijoni zakrpati. Potreben bo samoupravni sporazum, ki bo omogočil združiti večja sredstva v sodelovanju z republiško kulturno skupnostjo. Na tak način dobiva novo podobo ljubljanski grad. Celjski jo bo moral dobiti, kajti škoda bo z odlašanjem nepopravljiva. Turistično društvo in Zavod za spomeniško varstvo sta našla skupen jezik za skupno akcijo.

Nehote pa se postavlja vprašanje: so takšne akcije smotrne (takšna, kot je bila doslej opravljena na gradu), če niso prej družbeno in strokovno temeljito dogovorjene. Predvsem finančno. Kajti videti je, da sedanja praksa prinaša silno drago znanost! Struktura te visoke cene seveda vsebuje tudi naš odnos v preteklosti do tovrstnih spomenikov, ki jih nismo imeli za svoje in so bili sramotni simboli fevdalnega izkoriščanja nemških grofov do slovenskega kmota.

Danes lahko reši ta, nič kaj zavidanja vreden položaj, le zdrava presoja dejstev, trezna premišljenost, strokovna tehtnost in ne nazadnje samoupravna zavest. Ni še prepozno. V prihodnje pa bo treba več previdnosti in manj zaletavosti tudi znotraj strokovnosti, da ne bodo trpeli stoletni kamni in temelji zaradi eksponatov, ki se bodo varno umaknili v tople muzejske vitrine.

DRAGO MEDVED

Koordinacijski odbor za stabilizacijo pri občinski konferenci SZDL Celje in Raziskovalna skupnost občine Celje

objavlja

RAZPIS

o podelitvi nagrad in priznanj
INOVATOR 1977

1. Za nagrado INOVATOR 1977 lahko kandidirajo delavci v združenem delu občine Celje, ki so v letu 1977 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli in vzorci, tehnične in druge izboljšave).

2. Kandidate za nagrado lahko predlagajo:
— komisija za inovacije ali drugi odbori za inventivno dejavnost pri TOZD oziroma DO
— delavski svet TOZD ali DO
— družbenopolitične organizacije, koordinacijski odbori za stabilizacijo na vseh ravneh
— društva DIATI, LT, DIT
— strokovna društva
— in posamezniki.

3. Prijava v pisni obliki mora vsebovati:
— osebne in splošne podatke prijavitelja
— kratek opis ali risba prijavljene inovacije
— podatke za vrednotenje inovacije: prihranek, uporabnost, izvirnost, pogoji nastanka, pomembnost za stabilizacijo
— dokazilo, da je inovacijo obravnavala in priznala pristojna komisija, odbor ali drugi pristojni organ.

4. Na predlog razpisne komisije in na osnovi Pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj »INOVATOR« bosta občinska konferenca SZDL in Raziskovalna skupnost Celje podelili največ 5 denarnih nagrad s plaketami in 10 pisanih priznanj najboljšim inovatorjem v letu 1977.

5. Prijave zbira Raziskovalna skupnost Celje, Vodnikova št. 3 do 1. marca 1978.

6. Razpis, rezultati in nagrajenci bodo objavljeni v javnih sredstvih obveščanja.

7. Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko dobite na Raziskovalni skupnosti Celje, Vodnikova 3, telefon 21-400.

100

KMEČKIH ŽENSK NA IZLET PRVIČ NA MORJE

Drage bralke, kot smo že napovedali, se v našem uredništvu že nekaj časa pripravljamo na šesti tradicionalni izlet 100 KMEČKIH ŽENSK PRVIČ NA MORJE.

Predvidevamo, da bomo naš šesti izlet, najverjetneje tudi tokrat v Rovinj za dva dni, opravili v drugi polovici meseca marca.

Seveda pa bo, kot vsako leto, zopet najtežja izbira vas, 100 bralk, saj je že običajno, da dobimo sedemkrat do osemkrat več prijav, kot pa je sedežev v avtobusih.

Zato bi vas tokrat predvsem prosili:

OMOGOČITE POTOVANJE NA MORJE RES TISTIM, KI ŠE NISO BILE Z NAMI NA NOBENEM IZLETU IN SEVEDA, KI RESNIČNO ŠE NISO VIDELE MORJA — TO PA POMENI, DA NAPROŠAMO VSE NAŠE DOSEDANJE PRIJETNE, VESELE IZLETNICE, DA SE NE PRIJAVLJAJO PONOVO.

Seveda bomo tudi v našem uredništvu prekontrolirali po obstoječih seznamih zadnjih izletov, vse z željo, da bi resnično šle na izlet tiste kmečke ženske, ki do sedaj nikdar niso imele priložnosti videti naš plavi Jadran.

V naslednjih petih številkah bomo objavili pet kuponov od št. 1 do 5, ki jih skrbno izrezujte in shranite, saj bomo upoštevali samo prijave, katerim bodo priloženi vsi kuponi. Natančnejša navodila za prijavo pa vam bomo posredovali ob izidu zadnjega, to je petega kupona. Nikar pa ne pošiljajte vsak kupon posebej, temveč VSEH PET SKUPAJ, pred tem pa pazljivo preberite navodila.

NOVI
Tednik

KUPON ŠT. 1

100 žensk-bralk Novega tednika na izlet.

Kupon izrežite in shranite. Vsi kuponi s št. 1, 2, 3, 4 in 5 morajo biti priloženi prijavi za izlet, seveda, če ste se odločili potovati z nami.

LIKOVNI SALON

SODOBNA SLOVENSKA GRAFIKA

RAZSTAVA IZBRANIH GRAFIK IZ ZBRKE LIKOVNEGA SALONA

Spregovoriti o umetniški razstavi, ki jo to pot prireja celjski Likovni salon, pomeni spregovoriti o posebni priložnosti, ki je v svojem bistvu odraz dolgoletnih prizadevanj pododbora DSLU v Celju za ustvaritev dragocene stalne zbirke sodobne slovenske likovne umetnosti v našem kulturnem središču.

Celjski likovniki, ki so aktivni umetniški ustvarjalci, bodisi kot slikarji, kiparji in poleg tega še kot oblikovalci, obenem pa so med njimi priznani likovni pedagogi, znani scenaristi in disajner ter restavrirali, so bili namreč kljub svoji osebnosti ustvarjalni aktivnosti društveno angažirani ob programu, ki je bil osredotočen na likovno estetsko vzgojo ljudi na celjskem področju in to s prirejanjem občasnih razstav v našem razstavnem prostoru, včasih pa celo izven njega — in to tistih mojstrov slikarstva, kiparstva in grafike, pa tudi oblikovanja, ki so si s svojim delovanjem že ustvarili renome ali pa imajo zaradi umetniškega talenta in zaključene šolanja ter ovrednotene kvalitete vse pogoje, da doprinejo na podlagi zahtevnih programskih kriterijev svoj delež k prezentaciji individualnih in tudi splošnih likovnih dogajanj pri nas.

Ob organiziranju teh občasnih razstav pa so si likovniki v Celju zadali nalogo, da z odkupom eksponatov na teh razstavah v Likovnem salonu, ustvarjajo določeno stalno zbirko, ki naj bi imela svoje jedro v prezentaciji nacionalne sodobne likovne kulture z nakazanimi specifičnimi aspektom na kreativnost celjskih ustvarjalcev — kot odrazu širših, vsekakor na slovenskih tleh razvijajočih se li-

kovnih tokov. Pri tem je mišljen prikaz že dovršenih in proučenih del, ki se pojavljajo že kot celote in nudijo razlago pojmov sodobne likovne umetnosti: in to posameznika v našem času, in prostoru in, kar je najvažnejše: tudi v stilnih smereh, ki so značilne za sodobno slovensko umetnost.

Mislím, da sem dolžna posebej opozoriti, da moramo to stalno zbirko smatrati za ožgno nadaljevanje več kot devetdesetletnega zbiranja v celjskem muzeju, kjer se čuvajo dragocene muzealije ne samo naših, ampak celo tudi tujih umetniških ustvarjalcev in to od 13. stol. vse do vključitve naše moderne — kot sta Jakopič, Sternin in drugi. Tako lahko rečemo, da imamo v Celju zbrane ohranjene umetniške vrednote, ki lahko prezentirajo kontinuiran razvoj te vrste kulturnega delovanja od srednjega veka do danes. Ti dve zbirki sta narodna last, zato jih čuvamo s posebno skrbjo in s posebnim ponosom.

Težave, ki se porajajo ob obeh kolekcijah, so predvsem finančne in prostorskega značaja, vsekakor pa lahko rečem, da so skrbi dosti enostavnejše kot n. pr. med vojno, ko so bili naši ljudje neizmerno zaskrbljeni za zaklade slovenske umetnosti, na katere je neprestano prelazil okupator z željo, da bi jih uničil in s tem pospešil zatiranje našega naroda — kajti ni si moč zamisliti nacije brez lastne kulturne dediščine. Svojo pozornost so okupatorji skoncentrirali zlasti na dela slovenskih slikarjev impresionistov, pa tudi ostalih kot so bili Pirnat, Smrekar, Gaspari, Pavlovec in drugi. Na podlagi svojih izkušenj

lahko rečem, da so ljudje na celjskem terenu skrivali umetnine in drugačno narodno blago povsod, kjer so predvidevali, da so zaščitene pred okupatorjevo pozornostjo. Marsikaj se je takrat poškovala od vlage, vročine in drugega, naš muzej pa je po vojni skupaj z galerijami poskrbel, da so se največje poškočbe slikovno restavrirale.

Ohranjen je ostal zapis, da je ležala poškodovana slika na dvorišču Prothasijevega dvorca in, da jo je nekdo pobral ter odnesel v muzej. Izkazalo se je, da je bila to slika Riharda Jakopiča, ki predstavlja znan motiv s Save. Slika je bila restavrirana in je zablestela v vsej svoji lepoti. Do zdaj je bila že večkrat barvno reproducirana v znanih publikacijah.

PIŠE MILENA MOŠKON

Če pomislimo danes na sedanjost nacionalno, konkretno likovno kulturo našega naroda, lahko rečemo, da so se ohranjenemu zgodovinskemu bogastvu pridružile povojne likovne ustvaritve vseh sodobnikov, tudi diplomantov na prvi slovenski akademiji, med katerimi so si marsikateri utrlj prav zaradi visoke kvalitete pot med svetovne osebnosti umetnosti.

Naloga muzejev in galerij je, da z razstavami posredujejo javnosti dosežke likovne umetnosti, da opozarjajo na pojave in rezultate, ki tvorijo pozitivne komponente pri historičnemu razvoju umetnosti na slovenskih tleh in samo v strogo lokalnih okoliščinah. Zavedati se namreč moramo, da so nekoč, da zdaj in, da bodo tudi v bodoče umetniške mojstrovine pomenile človeku bogato do-

polnilo v njegovem življenju! Delo v galerijah predstavlja odgovorne naloge, vse bolj zahtevne, če poznamo vsaj malo kriterije umetniškosozgodovinske vede in estetike kot pa, če si jih predstavljamo le kot občudujoči poznavalci! Zato smatram, da je poslanstvo, ki ga opravlja celjski Likovni salon s svojim programom lahko izredno pozitivno za kulturno življenje v Celju.

Celjski Likovni salon pa se ni omejil v svojem delovanju samo na prostor in občinstvo mesta Celja in na likovne ustvarjalce, ki živijo v njem, pač pa je v neki meri zajel celotno celjsko regijo in še doli več. Pomislimo samo na razstave, ki so bile prirejene drugod iz celjske galerijske posesti!

To veliko poslanstvo Likovnega salona je lahko pomenilo večkrat vzgled in vzor marsikateremu galerijskemu delovniku in snovnjaku!

Današnja razstava nam s svojimi izbranimi eksponati predstavlja le del umetniškega bogastva stalne zbirke sodobne likovne umetnosti v Celju. Izbor, v katerem žal še niso zastopani številni mojstri je tak, da nudi možnost spoznanja hoten zbiratelja, konkretno Likovnega salona. Pri tem pa je treba seveda tudi vedeti, da je bilo marsikatero delo zbirke poklonjeno ali odkupljeno od rep. kult. skupnosti za Celje. In če bomo znali s svojimi željami in pogledi ovrednotiti razstavljene grafike kot sinteze prizadevanj grafičnih ustvarjalnih metod že več kot treh generacij — kot odraz naše dobe, našega prostora, naših (tudi že na znani tlim. ljubljanski šoli) izšolanih talentov ter njihovih uspehov,

bomo lahko resnično doživeli lepote in vrednote trajnih likovnih umetnin, ki so že prešle iz naše, v vsečloveško last. Od starejše generacije slovenskih grafikov sta zastopana: učitelj številnih ustvarjalcev France Mihelič s svojo stvarnostjo in sanjskim svetom, Lojze Spacal iz Trsta s pravo lesorezno svetovno umetnostjo v svojevrsni kraško slovenski varianti. Od srednje generacije: Karel Zelenko z virtuozno interpretacijo samosvojega človeka in spremljajočih elementov, Vladimir Makuc s figuralko, ustvarjeno med realizmom in surrealizmom, Bogdan Borčič s posredovanjem simbolov morja kot novim smislom likovno dojete stvarnosti, pa Tinca Stegovčeva s

svojo občutljivostjo za odličnost, ki vlada med ljudmi na cesti v likovno pretehtani izraznosti. In naša Nada Lukežičeva s svojo grafično hvalnico izbranim barvnim lepotam v naravi. Pa Klar Meško, ki ima tudi rafinirane popartovske liste in Andrej Jemec s čistimi, barvno dekorativnimi abstrakcijami. Ob teh dveh je Pavel Medvešek s svojim, globoko uresničnim in oblikovno dovršenim svetom okamenelosti. Mladá generacija pa predstavlja Gorazd Šefran kot mojster odlične kvalitete, Zvest Apolonio z občudujočo noto vsled razvrednotenosti specifičnih doživljanj — tudi estetike in še naš domačin Rudi Spanzel, ki kar blesti v novem rodu slovenskih grafikov.

DOBER DAN, CELJE!

Takšen je naslov dokumentarnega filma o Celju, ki ga snema Viba film. Zgodovina njegovega nastanka seže v čas, ko smo pred leti videli na enem od Tednov domačega filma tudi dokumentarec o Celju iz leta 1954. Njegovo kopijo je dobrodušno posodil za predvajanje Risto Gajšek. Pozneje smo videli tudi na TDF kratke posnetke Celja med to znano filmsko manifestacijo. Vedno močnejša je bila želja, da bi dobili v Celju dokumentarni film, ki naj predstavi mesto, njegovo preteklost in sedanjost in naj bo trajen dokument nekega razvoja, nekega dejstva.

Na razpis kulturne skupnosti celjske občine se ni javil nihče. Potem je Stanko Jost, uveljavljeni amaterski filmski režiser v dogovoru s kulturno skupnostjo napisal scenarij za film in prevzel režijo. Denar je zbral celjsko gospodarstvo, celjska in republiška kulturna skupnost, producentstvo nad filmom pa Viba. Tako je kamera v rokah profesionalca in odličnega

snemalca Jureta Pervanje. Film naj bi po predračunu veljal okoli 47 starih milijonov, prvič pa bi ga videli na letošnjem Tednu domačega filma. In kaj pravi o nastajajočem delu avtor Stan. ko Jost: »Osnovna ideja filma je ta: pod onesnaženjem okolja, pod tem ekološkim problemom, ki je za Celje še kako živ, vendarle živi mlado in razvijajoče se mesto, mlado po razvoju in ljudeh, ki so sposobni delati, ustvarjati in ne navsezadnje tudi poskrbeti za bolj »bel« celjski dan. Film naj govori o preteklosti, bogatem zgodovinskem izročilu, še bolj pa naj opozarja na današnjo stvarnost, na sposobnost ustvarjanja delovnih ljudi, na njihovo samoupravno stvarnost.«

Vsako delo prinaša težave, tako tudi to. Posneto je približno šestdeset odstotkov filmskega gradiva. Čaka še zima in pomlad, kajti s snemanjem so pričeli lanskega septembra. Snemali so v razmerju ena proti šest, kar pomeni, da so eno prizorišče snemali s šestih zornih kotov. Montaža bo torej dokaj zahtevna, saj je kar težko v tolikih možnostih ohraniti značilnost dokumentarnosti. Stanko Jost pravi: »To je res, a navsezadnje je tu scenarij, ki nam bo pomagal iz obilice gradiva ohraniti red. Čeprav je film dokumentarec in bo zaradi dvajsetminutne dolžine že kar malce presegele klasično dolžino dokumentarca (8–10 minut), ima vendarle svojo dramaturgijo. Bilo je tudi nekaj težav pri snemanju, kajti Celje je menda »ne fotogenično mesto«. Toda dokumentarni film naj ne bi imel prevelikega »estetiziranja« in bi ravnal na nefotogeničnost prispevala k vzdušju dokumentarnosti.

Kakorkoli že, dobili bomo film o Celju. O mestu z nekaj stoletji staro zgodovino (kot mesto) in sedanjostjo, s katero gradimo temelje za bodočnost. Odgovorna naloga filmske ekipe, vse to prenesti na celulozni trak, ki ni raztegljiv, vse to speljati skozi brezkompromisno oko filmske kamere in vse to opravičiti pred ljudmi, ki bodo v tem filmu videli del svojega dela. Življenja in ustvarjalnosti. To, da smo vsi skupaj dali denar zanj, je v tem trenutku že nepomembno. Vsake napovedi so nevarne, tvegane, neljube. Toda ob takšnem primeru ne tvegamo ničesar, če prislusnemo besedam avtorja: »Upam, da smo zajeli vse potrebno in bistveno, da bo Celje s filmskega platna prav tako naše kot je takrat, ko v resnici hodimo po njegovih ulicah, gledamo zelene nasade in vedno več urejenih hiš in obenem dihamo njegov slab zrak in gledamo črno Savinjo.«

DRAGO MEDVED

PREDSTAVLJAMO

Se najbolj zvesti obiskovalci celjske gledališke hiše ne bodo mogli verjeti, da je Janez Bermež že petnajst let na njenih odrskih deskah. Rodil se je na Vrhniki, kjer je hodil tudi v osnovno šolo, gimnazijo pa je obiskoval v Ljubljani. Pot ga ni takoj vodila v gledališče. Najprej se je namreč odločil za študij medicine. Na akademiji je pozneje kot študent sodeloval pri

Janez Bermež

ODRU 57 in v ljubljanski Drami. Diplomsko nalogo mu je bila predstava »Don Huan v peklus Bernarda Shawa.

Janez Bermež pravi, da nobeno vlogo ni moč narediti kar tako, mimogrede. Vsaka zahteva celovit pristop in polno osebnost. Zato je kar težko izbrati posamezne vloge med vsemi številnimi, ki jih je igral celjski izoblikoval na odru. Pa vendar se najraje spominja nadučitelja iz Cankarjevih Hlapcev, pa Šuke iz Narodovega blagorja, dr. Mlakarja iz Romantičnih duš, Dacarja iz Pohujšanja. Sama Cankarjeva dela. Potem Sartre: Henri v Nepokopanih mrtvecih in Georges v Umazanih rokah. Zatem Jost v Župančičevi Veroniki. Desetiški, Ametistov v Zojkovi stanovanju Bulgarkina, Luther Gascoigne v Laurencovi Snahi, Proc-

tor v Millerjevih Salemskih čarovnicah, Kralj v Büchenrjevem delu Leonce in Lena.

Ob igranju v gledališču je uspel stopiti tudi pred filmsko kamero. Najprej pri Vojku Duletiču v filmu Na klancu, kjer je igral Toneta, Cankarjevega očeta. Potem kaplana v Idealistu pokojnega režiserja Igorja Pretnarja.

Na odru in pred kamero ima rad svoje delo. Na odru čuti z gledalci in išče neposredni stik z dvorano, pred filmsko kamero pa igralsko delo nadaljuje taklo, kot ga kamera s svojim objektivom zahteva in njeno brnenje zamenja občinstvo. V tem vidi tisto vznemirljivost, ki dela tudi filmsko snemanje zanimivo.

In danes: pravkar gradi vlogo Cavaradosie v Tosci in Poljanca v Lepi Vidi. D. M.

GIMNAZIJA CELJE

KULTURNI UTRIP

KULTURNO DRUŠTVO ŽAŽIVELO V POLNI MERI

Spet so se za dva tedna zaprla šolska vrata. Še preden pa so se začele počitnice, so na večini šol pregledali uspehe polletnega dela. Na celjski gimnaziji se veselo predvsem rezultatov dela na kulturnem področju. V razrednih skupnostih so organizirali 47 prireditvev, nekateri razredi pa so izdali tudi razredne liste. Vseh je bilo 13. Pri izvedbi obojega pa so se srečevali z mnogimi težavami.

Najtežji je začetek. Pri prvih proslavah so imeli organizatorji veliko dela, da so sošolce sploh pripravili k sodelovanju. Ko pa je bil led prebit, so tudi ostali pokazali pripravljenost pomagati. V različnih razredih je sodelovanje seveda različno. Ponekod učenci skupaj izberejo temo in se pogovore o poteku proslave, drugje pa vse breme na ramena organizatorja, najdejo pa se tudi taki zagrizenci, ki hočejo storiti vse sami. Veliko težav se pojavlja predvsem zaradi časa. Dijaki so vezani na prevoz, sodelujejo pa tudi v drugih izvenšolskih dejavnostih. Vendar s trdnjo voljo premagajo tudi te ovire, saj tudi profesorji radi prisostojajo na pomoč. Zanimivo je, da vsako proslavo na Gimnaziji Celje oceni ocenjevalec, to je dijak, ki ocenjuje proslave. Glede na kvaliteto, izvirnost in podobno je proslava oc-

njena z od 30–100 točk. Na proslave povabijo sošolce, ostale dijake, profesorje, na nekatere pa tudi starše. Večinoma je odmev pri vseh ugoden. Z organiziranjem takih proslav, se dijaki hkrati uče in je to torej v njihovo dvojno korist.

Več težav kot organizatorji proslav, imajo uredniki razrednih listov. Ti morajo zbirati prispevke, a kaj ko jih dijaki vedno ne prinašajo v roku. Vsi pa se tudi ne čutijo sposobne za pisanje prispevkov v razredni list. Ko je to mimo in je list urejen, nastopijo težave pri izdaji. Tekste je treba pretipkati in razmnožiti. Višek literarnega ustvarjanja na šoli pa predstavljajo »Brstiči«, literarno glasilo gimnazijcev.

Nova oblika kulturnega utripa na gimnaziji so tudi pogovori, ki jih z znanimi kulturniki pripravlja kulturno društvo na šoli. Dosedanje pogovore so organizirali predvsem z ustvarjalci gledaliških predstav, ki si jih dijaki ogledajo v dveh šolskih abonmajih. Tako sta jih v decembru obiskala Tone Partljič in Franci Križaj, kot oblikovalca Oskubljenega jastreba, pretekli teden pa ustvarjalci Čarovnice iz Zgornje Davče.

Glede na bogato kulturno življenje na gimnaziji in v želji, da bi le-to še bolj zaživelo in pa da bi se še dvig-

nila tudi kvaliteta proslav, se dogovarjajo, da bi za organizatorje priredili tečaj z dokaj pestro teoretično in praktično vsebino. V njem bi dijaki spoznali vse, od problema kulture v Celju, do tehnične izvedbe recitala.

NADA KUMER

MAKRAMEJI V ŽALSKI NAMI

Likovana pedagoginja Neli Kač za osnovne šole I. celjske čete bo od 6. februarja dalje razstavljala makrameje v žalski Nami, ki že nekaj časa na velikem panoju nudi likovni kom mesto za razstavljajanje.

Tokrat bomo spoznali posebno tehniko pletenja pri katerem Neli Kač uporablja vrvi različne debeline in kakovosti. Predstavila nam bo nevsakdanji izbor, saj makrameji spominjajo na tapiserije. Da bi se izognila konvencionalni dekorativnosti, je oblikovala v tem značilnem materialu podobe različnih mask in se tako približala na neposreden način določeni oblikovni izpovednosti. D. M.

REJNICA 20 LET

NEKOGA MORAŠ IMETI RAD!

NEPLAČANA LJUBEZEN ZVEZANA Z ODPOVEDJO

Ko smo prestopili majhno hišico Lipovškovih v Vojniku pri Celju se je gnetlo otrok v kuhinji, nekaj pa jih je bilo v naročju gospodarja Roka, ki je upokojenec in svoji ženi Ivani pomaga uganjati petero otrok in še svoje tri vnučke, ki zelo pogosto prihajajo na obisk, ena pa je celo ostala pri njih. Kajti vnučke Urška, Andreja in Tina so si ga vzele v zakup in ne odjenjajo z željo, katera se bo zvrstila v dedovem naročju.

Nekaj rejencev se nam je predstavilo, nekaj pa jih je bilo v šoli. Najstarejši, osemnajst let mu je, je Drago Traven, ki je po končani pomožni šoli ostal kar pri njih. Je invalid in težko dobi zaposlitev.

Denar ni vse

Medtem se je vrnila iz trgovine mama Ivanka, ki zasluži to ime. Otroci jo namreč kličejo kar za mamo, le starejši Ivan ji reče teta. Ivanka nam je otroke tudi predstavila. Trenutno ima v rejci pet otrok in sicer tri iz Celja, enega iz Velenja in še enega in Sentjurja. Skrbni za Bernardka, ki hodi v sedmi razred, za Marjeto, ki hodi v prvega, Dani obiskuje drugi razred, Zlatka pa ima pet let in obiskuje malo šolo. Pri njih je tudi še sedemnajstletna Alenka, ki obiskuje gostinsko šolo v Celju. Draga Travna, ki je pri hiši čisto domač, saj je tu »gor zrasla« in je Ivanka vanj vložila ogromno truda, saj ga je kar naprej nosila po bolnišnicah, pa smo že omenili.

»Imela sem samo eno hčer in to se mi je zdelo premalo, zato sem se začela ukvarjati z rejništvom. Pa tudi kakšen dinar je na ta način prišel k hiši. Verjemite, vse se ne da poplačati z denarjem. Če hočem, da so otroci res urejeni, kar malo ostane. Za vsakega dobim okoli sto tisoč. Od tega prihranim le toliko, kolikor pridelam doma. Imam vrt in mi zelenjave ni potrebno kupovati. Za otroke do-

vim posebej še za obleko in šolo, tako da potem tudi lažje shajam.

Kako jih krotim v teh majhnih prostorih? Kuhinja je res majhna, zato pa se učijo popoldne v dnevni sobi, ker jih moram kar porazdeliti. Pa vam povem: če mi eden od otrok manjka, vlada praznina, ker smo se tako navadili živeti skupaj.

Rejnica ne more biti vsaka

Mama Ivanka se z rejništvom ukvarja že polnih dvajset let. Trenutno nima nobenega dojenčka, vse te, ki jih ima pa zdaj in vse tiste, ki so pri njej odrasli in so jo že zapustili, je sprejela kot dojenčke. Potem so zrasli pri njej čisto vsi — štiriindvajset jih je bilo po številu. Sprejemala je stare šest tednov in vse do šestih mesecev. Prišli pa so k njej podhranjeni, slabotni! Vsi po vrsti so bili sirote in so mamo Ivanko sprejeli za svojo mater. Pri njej so se celo ženili, zaposlili in si začeli ustvarjati lastno življenje. Mama Ivanka pripoveduje to s ponosom, saj se njena vzgoja ne omeji samo na dnevne obroke, ki jih daje otrokom, ampak se jim zna tudi posvetiti. Ivanka je sicer laična rejnica, a je opravila vse tečaje, ki jih pripravljajo za tiste ženske, ki bi rade postale rejnice. Takih sicer ni veliko, vendar je zanimiv podatek, da se je lansko leto v Celju prijavilo za rejniški poklic devetnajst žena, sprejeli pa so jih le štiri, ki so imele pogoje.

Naša mama Ivanka se je v dvanajstih letih rejništva usposobila in verjetno je ena tistih, ki ima največ prakse in tudi potrpljenja. Kajti vrtišča in sitnobe, ki jo stresajo otroci, nikoli ne zmanjka. Za dedkovo naročje je stalno borba in če nista dovolj dva, se kobaca k njemu še tretja, zlatolasa Tina.

»Od nas se jih je že veliko poročilo, pravi mama Ivanka in to pove z veliko

mero ponosa in dostojanstva. Še potem, ko si ustvarijo lastno družino zahajajo k nam. Saj je razumljivo — to so sirote in jaz sem jim nadomestila mater. In tako kot se otroci vračajo k materi, pridejo moji rejenci k meni. Tega sem najbolj vesela. Naveznani so name in zato vam lahko zdaj tudi rečem, da denar ni vse. Veliko ljubezni moraš imeti, da preživiš toliko otrok. Meni se sroce trga, če odide eden, pa spet drugi. Pozna se, da so pri meni zrasli od malega in tudi to, da so vsa otroška leta preživeli pri nas. Včasih je vsega že kar preveč, a imam moža, ki mi pomaga krotiti otroke. Če ne drugega, jih vsaj pestuje, saj so tudi nežnosti potrebni. Najhuje je bilo, če sem imela bolne ali pohabljenе otroke. Nositi sem jih morala na pregled v Ljubljano in to je bilo zelo utrudljivo. Če so zdravi, potem že gre.

Odpočila bi se rada

Ivankini otroci so čisti in urejeni. Na štedilniku stoji ogromna posoda, v kateri se je kuhalo kosilo. Za otroke porabi na dan štiri litre mleka, skuha pa tudi pet litrov pudinga, ki ga imajo najrajši. Drugače pa jedo vse od kraja, ker jih ni razvajala.

»Te otroke, ki jih še imam, bi rada spravila do kruha, na novo z dojenčci, pa ne mislim spet začeti. Dovolj je bilo in rada bi se malo spočila. Odkar sem rejnica, in to je dvajset let, nisem imela dopusta, zato bi rada malo izpregla.

Pa bo to še nekaj časa trajalo, saj najmlajši Zlatko ima komaj pet let. Tudi ostali otroci so še v nižjih razredih, tako da se materi Ivanki dopust še ne obeta.

Malo bolje pa ji je kljub temu tudi zdaj. Ni se ji potrebno ukvarjati z dojenčci, kar je najtežje in najbolj odgovorno delo.

Zdaj plešejo vsi okoli nje ali pa se drenjajo

okoli dedka. Pa naj si bodo to vnučki ali pa rejenci. Med njimi ni razlike, zato že poskrbi mama sama. Le kaj bi brez vse te otročadi, za katero skrbi že polnih dvajset let in jim poleg kruha in mleka daje tudi zvrhano mero ljubezni? To pa je najvažnejše, kajti če tega ne bi bilo, bi be nekdanji rejenci ne vračali k njej — k materi, ki jo zna v celoti nadomestiti.

Dolgčas ji bo po otrocih

Ko jih ne bo več, le kaj bo počela? Res, da ji bodo ostale vnučkinje, a tudi te bodo odrasle. Ostalo pa ji bo zadovoljstvo, da je nekaj otrok usposobila za življenje in jim poleg materialnih zahtev nudila veliko mero ljubezni. Te je polna še zdaj in kar je najbolj pohvalno je to, da se ukvarja s poklicem, ki je najtežji — z materinstvom in to z dobro voljo in s polno odgovornostjo. Takih rejnic bi se rabili, a kaj ko nimajo vse tako širokega in radodarnega srca. Poleg tega morajo imeti rejnice ustrezne materialne pogoje, kar tudi ni lahko doseči.

Mama Ivanka jih ima. So sicer skromni, a ker je toliko domačnosti v tisti majhni in topli kuhinji, se majhnost komaj opazi. Vse neprijetnosti zgleda oče Rok, ki po vrsti jemlje najmlajše v naročje in ne enega, ampak vedno po dva.

Delo opravlja z nasmehom, zna pa tudi privzdigniti glas, če je potrebno. Pet otrok ni lahko krotiti, a Ivanki to nekako le uspe. Malo je strogosti, še več pa je ljubezni, ki jo zna deliti na toliko koncev. Nobeden od rejencev ni prikrajšan in vsak jo dobi po potrebi. Če je kdo bolan, malo več, če pa je nagajiv in zdrav pa se mora vključiti v družinsko skupnost, ki traja pri Lipovškovih v Vojniku že polnih dvajset let.

Tekst: ZDENKA STOPAR
Foto: DRAGO MEDVED

VZGOJNA POSVETOVALNICA

POMOČ STARŠEM

MLADOLETNIKI NISO ZAJETI

V Celju deluje vzgojna posvetovalnica pri Centru za socialno delo že deset let, žal, pa se za njo kaj malo ve. V njej sta zaposlena dva psihologa, specialni pedagog in socialni delavec.

Posvetovalnica je namenjena osnovnošolskim otrokom in njihovim staršem, največ pa se obračajo po pomoč šole, ki problematične otroke pošiljajo v vzgojno posvetovalnico. Tu vsakega posebej timsko obdelajo in tudi s starši na ta način sodelujejo. Obiskujejo tudi družine, saj je dostikrat potrebno videti okolje, kjer otrok živi.

Poleg svetovalnega dela opravljajo v vzgojni posvetovalnici v Celju tudi različna predavanja iz vzgojne tematike. Stalno tudi vodijo seminar za rejnice.

Otroci, žal samo celjski, ker ustanova nima regijskega značaja, prihajajo v posvetovalnico zaradi vedenjskih motenj in čustvene prizadetosti. Starši pa se sami od sebe sploh ne oglašajo, zato prihaja do razkoraka pri vzgoji otroka, ki bi jo

morali obravnavati enotno. Strokovnjakom dela v vzgojni posvetovalnici sicer ne manjka, saj so lansko leto imeli v »obravnavi« 180 otrok, radi pa bi videli, da bi prihajali k njim otroci, ki bi jih napotili starši sami. Ti imajo verjetno predsodke in odklanjajo pomoč, ki bi koristila njihovim otrokom in sicer še dovolj zgodaj, da vzgojne motnje ne bi bile tako očitne.

Zastavlja pa se še eno vprašanje, ki se je vredno ob njem zamisliti. Kje bi lahko dobili pomoč mladostniki, kajti celjska vzgojna posvetovalnica nudi pomoč samo osnovnošolskim otrokom? Srednje in poklicne šole niso zajete, čeprav je znano, da imajo mladostniki ravno v tem obdobju največ težav. Kje se bo odprla zelena luč za vse tiste otroke in mladostnike, ki zaidejo v stisko, pa ne vedo kje bi dobili pomoč.

Razmišljanja v tej smeri že potekajo, vprašanje pa je, kdaj bodo postala trdna realnost.

ZDENKA STOPAR

V ŽALCU

MLADIH NI!

EVIDENTIRALI 3.249 OBČANOV

V žalski občini so doslej evidentirali 3249 kandidatov za možne delegate. V krajevnih skupnostih so za zbor krajevnih skupnosti evidentirali 170 ljudi, za samoupravne interesne skupnosti pa 883. V združenem delu so za samoupravne interesne skupnosti evidentirali 1520 ljudi, za zbor združenega dela občinske skupščine pa 676. Med evidentiranimi je 852 mladih ter 981 žensk. 505 je članov Zveze komunistov ter 96 borcev. Med evidentiranimi je največ tistih s srednješolsko izobrazbo. Dejstvo je, da je med evidentiranimi premalo zastopanih mladih do 27 let, pa tudi število žena ni zadovoljivo.

Prav je, da zapišemo nekaj besed o oblikovanju delegacij za delegiranje delegatov v samoupravne interesne skupnosti. V žalcu so se dogovorili, da v krajevnih skupnostih splošnih delegacij ne bodo imeli. Štiri največje krajevske skupnosti bodo oblikovale posebne delegacije, preostalih 15 pa združene. Za temeljne organizacije ter organizacije združenega dela so se dogovorili, da bodo tam, kjer dela več kot 150 ljudi oblikovali združene delegacije, kjer pa je manj kot 100 zaposlenih bodo oblikovali splošne delegacije. O tem, katera so najbolj ustrezne povezave samoupravnih interesnih skupnosti, so v žalski občini organizirali široko javno razpravo in prišli do sklepa, da bodo najverjetneje ustanovili naslednje štiri povezave ali skupine združenih delegacij:

1. skupina: izobraževanje, raziskovalna dejavnost, otroško varstvo.
2. skupina: kultura, telesna kultura.
3. skupina: zdravstveno zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
4. skupina: socialno skrbstvo, zaposlovanje, stanovanjsko gospodarstvo.

V žalcu, Preboldu, na Polzeli in v Šempetru, bodo za vsako delegacijo SIS volili po devet delegatov, v ostalih KS, kjer bodo volili združene delegacije pa po sedem.

Splošne delegacije za delegiranje delegatov v zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine bodo oblikovale v vseh 19 KS, vanje pa so evidentirali po najmanj sedem kandidatov, kolikor jih mora biti tudi izvoljenih.

Zapišimo še to, da v žalcu namenljajo pri samem evidentiranju posebno pozornost kadrovanju. Predvsem zaradi tega, ker obstaja določena bojazen, da bi posamezni kandidati za delegate ne bili pripravljeni sprejeti delegatskih funkcij, kar bi seveda zahtevalo dodatno evidentiranje.

JANEZ VEDENIK

TURISTICNI SEMINAR

Na naključje, če ima Sentjur vse več obiskovalcev, vse več izletnikov. Mnogi prihajajo v ta kraj tudi po uspehi televizijski nadaljevaniki o skladateljih Ipavcih. Tako so imeli člani domačega turističnega društva zlasti lani polne roke dela, da so razlagali obiskovalcem zgodovino kraja, pojasnjevali delo in življenje Ipavcev, pokazali rojstni hiši, doprsne kipe skladateljev, tudi spomenik na pokopališču itd.

Toda, delo društva, ki je bolj usmerjeno v olepševalno stran, se je poznalo še na drugih toriščih. Predvsem v ureditvi kraja samega. Na okna in v vrtove je prišlo več ovtic. Ta ovtična akcija ni ostala brez odmeva. Na lestvici najlepše urejenih krajev je širšem celjskem območju je Sentjur zasedel častno sedmo mesto.

Ko sem obiskal Župančiča na domu, je stanoval v Wolfovi ulici in v eni tistih starih ljubljanskih hiš, ki so dokaj čudne: navzgor vodijo mračne stopnice, ki se cepijo in trgajo, kadar se jim zdi, in vedno takrat, kadar obiskovalec najmanj pričakuje; stanovanja posegajo na nerazumljiv in nepreračunljiv način drugo v drugo, povsod zijajo široka, prihuljena vrata, ki se zde tako vzdana, da škripajo in da človeka zmotijo in zmedejo, če je sklenil iti naravnost po svoji poti. Kdor vstopi v tako hišo proti poldnevni, začuti bližino kuhinj; njih sfere se dotikajo in v aromatičnih niansah prehajajo druga v drugo. Te hiše so tudi samo na zunanjo večnadstropne, kajti kadar jih ne pozna prav natančno, ne bo znotraj nikdar vedel, kdaj se neha prvo nadstropje in kje se začnejo podstrešje.

V taki hiši je stanoval Oton Župančič, ko sem ga obiskal. Sešla sva se bila v kavarni in nato odšla skupaj na njegov dom. Župančič je šel po stopnišču naprej, naglo požiraje s svojim dolgim korakom po dve stopnici naenkrat, dokler ni sunkoma nekje obstal in široko odprl vrata svoje sobe. Vstopila sva. Soba gleda z enim samim široko zevajočim oknom nekam v tuje hiše, pred njim stoji miza, ki služi obenem za pisalnik, v levem kotu postelja, na desno poleg drugih vrat, ki vodijo neznano kam, še ena miza. Zraven nje visoka omara. Od nekdaj se z dolgočasno spogleduje popotni kovček, bridki grb naše umetnije; druge oprave menda ni v sobi, če ne šteje k njej morda tudi velike bele peči, sezidane in zgrajene v ljubljanskem slogu, s svojo gosposko obširnostjo dokazuje, da bi lahko izvrstno grela, če bi se ji zdelo. Tisti dan pred božičnimi prazniki je bila nekoliko mlačno razpoložena.

Kolikor je soba mrtva in prazna, toliko jo je Župančič s svojim načinom bivanja, s svojim redom in neredom oživil in napolnil.

Na obeh mizah leže kupoma knjige, nametane in spravljene, kakor so ravno padle iz rok. Obadva testamenta sv. pisma v žepni izdaji, ilustriran katalog neke monakovske razstave, obširen budistički katekizem, en zvezek Balzaca, nekaj ruskih knjig in veliko nemških, dva zvezka francoskih filozofskih del iz zbrane »Bibliothèque de philosophie contemporaine«, angleški original Dickensovega »Olivera Twist« in rokopis Župančičevega slovenskega prevoda. Med knjigami ni videti sistema ali tendence, marveč le nemirno zbiranje in izbiranje, skeptično iskanje odgovorov, odločno stremenje po lepoti in resnici, a obenem dezorientiranost ali morda resignirana koncilantnost. Kakor tipaje sega Župan-

č z zvokom besede nezadovoljen, ker ne dosega duhovne lepote in gibčnosti pojma.

Župančič si je naročil kavo, prižgal cigareto in govoril:

»Meni je pesem izliv vse notranjosti, zdravja in moči, tako da mora sama zapeti; sicer je lažniva in zato slaba. Verzov bi lahko izdal vsak mesec celo knjigo, če bi menil, da je pesnikova glavna dolžnost tiskati papir; a to ne bi bile pesmi, temveč neodkritost in narejenost v platnicah. Pesem je nekaj popolnoma svojega. Vedno pišejo, da samo sanjamo in da pred realnostjo nalašč zapiramo oči. Jaz morem reči, da gledam svet prekleto realno in da realno mislim, a kadar pišem, ne kontroliram ničesar več, temveč zapišem verz, kakor se je sprožil sam.

Kako se mi pesem rodi? Dolgo se borim z različnimi vtisi in doživljaji, se mučim z njimi in jih spravljam v sklad, dokler ne pride minuta — in tedaj je vse narejeno. Včasih napišem pesem brez priprave, kajti vse življenje je najboljša priprava. »Duma« mi je blo dila po glavi ne vem koliko let — že od tistega časa, ko sem napisal »Z vlakom« — leta in leta se mi je ta snov poetično oblikovala. V »Dumi« sem hotel pogledati domov z jasnim očesom in čutečim srcem: zato sem vpeljal dva glasova. Trezno sem hotel pregledati vse, kar je našega, mizerijo in veličino, nato pa preko romantike (ženski glas) in kozmopolitizma (moški glas) delati dalje. Po tem boste razumeli, zakaj dajem posamezne pesmi nerad iz rok; saj druga drugo nekako pojasnjuje in drži. Pesmi se medsebojno komentirajo, posamezne pa so nekako iztrgane iz čustvenega in umskega kompleksa in zato ne morejo tako vplivati.

»Vaše prve knjige ni več dobiti v knjigotrštvu. Kaj sodite vi sedaj o njej?«

»Čaša opojnosti je knjiga, ki je ne cenim. Zato bi jo uničil, ko bi bila moja last, pa ni več. Če bi pometal iz nje, kar mi ni všeč, bi morda ostalo kakih deset pesmi. Kar je na Čaši dobrega je to, da je podala periodo mladeniškega zanosa čisto odkrito; drugega ne vidim na njej. Sedaj bi jo dal v stope!«

»Kje ste se učili?«

»Prva šola so mi bile narodne pesmi, naše, srbske in maloruske. Na malorusko narodno poezijo me je opozoril Krek, ki me je tudi seznanil s Ševčenkom. To je prvotna struja. Potem sem prebiral naše poete — Prešerna, Gregorčiča, Aškercu — in klasike na gimnaziji. Kasneje sem se pečal s Shakespearom, še pozneje sem bral Verlaina in Dehmela.«

poezija sled te poti. Čisto zavedne tendence v meni ni, hočem sploh stopnjevati svoje zmožnosti do zadnje višine, ki naj se razodeje v delu. Zato je muno, da je umetnik subjektiven, a obenem tudi objektivni; v kolikor se briga za realnost okrog sebe, se gotovo giblje proti objektivnosti. S svojim duševnim aparatom skuša objeti ves svet, drugače je fantast in romantik.«

»In kaj ste vi?«

»Jaz ne vem, kaj sem in kaj nisem. Le to vem, da vse moje stremenje gre za objektivnostjo.«

»Ali niste med prijatelji Murna najbolj ljubili?«

»Da. Stanovala sva v Cukrarni. Kadar sem po nje govi smrti pisal kake razglednice, sem vedno hotel nasloviti tudi nanj, tako živ je bil pred menoj. Toda najvišje cenim Ketteja. On je druga potenca, mož, medtem ko je bil Murn otrok in ženska; Kette je bil sploh najboljši univerzalen človek med nami. Kaj sodim o drugih? Priznati moram, da jih premalo poznam, ker sem bil val v tujini in tam nisem bral slovenskih knjig. Medved po mojem mnenju — kolikor ga poznam, seve! — ni pravi pesnik, ker mu manjka zanosa in svobodnega poleta. Med mladimi se mi zdi Vladimir Levstik človek največjega obzorja; njegova »Mlada Breda« je nekaj tako finega kot malokaj pri nas. To je kakor nakaznica za naš realistični roman, roman širokega obsega in pregleda. Cvetko Golar ni intelekt, a ima čisto, bujno in organsko pravično fantazijo.«

»Kaj pišete sedaj?«

»V glavi in deloma na papirju imam »Jeralo«; kdaj in kako ga bom končal, ne vem. Prvo poglavje sem napisal že pred osmimi leti, ko sem kot vojak dobil 14 dni samotnega zapora. Če bi ga pisal sedaj, bi moral biti drugačen. »Jerala« bo satiričen epos; junaka sem poznal osebno. Bil je velikan, do možganov ves zalit od tolsče, človek, pogreznjen v materijo preko glave. Njemu nasproti postavim duha, urnega, gibčnega, vseobvladujočega — in tako naj se borita obadva principa. Jeralo bi vodil po Slovenskem, zato bi moral tudi sam popotovati. Ko sem se na Nemškem bavil z eposom, sem začutil, da potrebujem domačega zraka in domače zemlje, morat bi na kmete, med naše ljudi...«

Za prihodnji božič ali veliko noč izdam morda zbirko pesmi. — Natakaj, čaj!«

»Večkrat sem že slišal očitke, da so vaše pesmi pretemne in pretežke?«

»Po programu ne morem delati, sicer bi moral poslušati vse nasvete. Kadar pišem, ne mislim ne na tega ne na onega, temveč nase; Kar je v srcu, mora v

OTON ŽUPANČIČ

čič po knjigah, jih prebira in odlaga, da odpre nove; kupi na mizah se množe in pesmi tudi. Ne vem, če je kdo pri nas postavil tako izrazite spomenike prehojeni literarni poti, kot jih je postavil Župančič s svojimi tremi knjigami. Vsaka izmed njih je revija in oddih, vsaka novo obzorje.

Zdi se mi, da se Župančič v tej sobi dobro počuti. Na pol veselo, na pol ironično mi je kazal majhno kope, baje iz husitskih bojev, ki ga je »rešil Slovincem«. V omari ima spravljeno staro angleško vazo, ki je ponosen nanjo, na mizi se mu široko smeje s pisalne podloge miniaturni portret gospodične dr. Tavčarjeve, ki ji je bil »potrpežljiv učitelj« — kakor pravi napis. Potrpežljivi učitelj pa hodi dobrovoljen z rokami v hlačnih žepih gor in dol, se vsakokrat skrbno ogne stola, ki mu je napoti, namesto da bi ga odrinil, ter izza nanosnika vprašujoče pogleduje svojega gosta.

☆

Nekega dne v decembru preteklega leta sva se sešla z Župančičem v »Unionu«. Bilo je pred poldnevom; po kotih je sedelo le nekaj vestnih bralcev jutranjih časopisov, sicer pa so bili prostori skoraj prazni, če izvzamemo levo krilo, kjer je Kristan delal korekturo in Jakopič s tovariši pil črno kavo. Sedela sva sama pri mizi. Zrak je bil svež in dosti hladen, a vendar ne toliko čist, da bi motil kavarniško razpoloženje.

Župančič pripoveduje stvarno in s poudarki prepričanja. Stavkov ne kroži, lepih besed ne išče, ne izkuša frapirati, temveč povedati to, kar misli. Priznati moram, da sem pričakoval kaj duhovitih paradoksov in da jih nisem slišal. Pri njem je opaziti, da pojmuje kot umetnik svojo nalogo čisto stvarno. Sila prepričanja in belokranjski naglas, ki zazveni sem in tja v stavku, je posebna pikantnost Župančičeve govorjene besede. Med pripovedovanjem gestikulira na način, ki ga doslej še nisem nikjer opazil; geste so nekako iztegnjene, dolge, precej podobne kretnjam nevesnega plavca; včasih izteza roke, kot bi nosil misli iz prsi. Kadar govori, se mu čelo nagiba v tanke, malo vele gube, kadar se smeje, dobi obraz nekaj otroškega, preprosto navihanega izraza. Med stavkom mu včasih zmanjka odresujoče besede, kar se zdi, da ga draži. Sploh sem opazil, da je

»Po prostem ritmu Čaše opojnosti bi sklepal, da ste se zgodaj seznanili s tujimi modernimi pesniki.«

»Svobodnega verza sem iskal že na gimnaziji. Name ne vpliva nič, česar nisem notranje doživel. Potem se lastna izkušnja strne s tem, kar je že kdo podal in kdo drug našel. V novejšem času sem bral Verhaarena in Whitmana. Poleg tega se sedaj bavim z naravoslovjem in filozofijo. Zadnje mesece sem se pečal s francoskim filozofom Bergsonom, kateremu je princip življenja volja — in trdi, da človek nima uma zaradi spekulacije, temveč zaradi dela — in s Schopenhauerjem.«

»Kak cilj ste si zastavili kot poet?«

»Meni je poezija izliv neke napetosti v človeku. Ta izliv je tembolj krepak, tem bolj v zvezi z življenjem, temveč globin in več širin obseva, s čim večjo intenzivnostjo je poet gledal svet in čim intenzivneje živel z umom, voljo in strastmi. Poezija je neka pot do samega sebe in do človeka, neko živo gibanje proti stvarnem in središču vsega, približevanje centru.

V stvarjenju se človek bliža bogu. To stvarjenje je slepo, a bolj bistrogledno kot ves intelekt. Takrat čutim, da ni ničesar okrog mene kot neka moč in žarenje na vse strani. Svet je takrat kot velikanska klaviatura, in če pritisneš in vprašaš: Si tukaj? — ti odgovori v zvoku duh: Sem. Čimvečji je umetnik, tem obsežnejša je klaviatura in če bi bil popoln, bi mu pel ves svet. Laž je pa tisto, če človek v trenutkih, ko ni v njem sile, hoče markirati to veličino. To je verzificiranje, hnavščina, umetnost je pa resnica sama. Ko bi bil umetnik popoln, bi v vsaki dobi vse sprejemal, a tega ne more; zato mu pravite, da se razvija. V tem stadiju mu polnijo dušo ta vprašanja, v naslednjem se mu obzorje širi, predstavljajo se mu novi problemi, ki jih je treba naskočiti... Glejte, tega niti prav povedati ne morem; v momentu ne najdem primernih besed. Zato ne vem, če so ti slučajni pogovori pravi; tudi oni bi morali čakati svoje ure, kakor čaka skrivnost med prijateljskima svojci, ko neklicana in brez zapovedi z vso močjo odkritosrčnosti bruhne na dan.«

»Ali imate s svojimi pesmimi zavedno tendenco?«

»Človek stremi za raznimi cilji in jaz mislim, da je

besedo. Kaj morem jaz zato, da ne pojem o lipici in ptičku! Pojem, kar čutim, in ker sem izšel iz naroda, čutim z njim in zanj. Narod je res najvišja instanca pri sodbi o umetniški vrednosti pesmi, pa ne narod od danes, ampak narod bodočnosti — prihodnja stolletja nas sodijo! Sicer pa mislim, da me ljudstvo laže razume, kot se zdi.«

»To bi se dalo le statistično dokazati po knjižnicah. Jaz mislim, da ne, ker je treba šolane inteligence, da uživa bralec npr. Samogovore.«

»Ni res. Treba je intuicije, to pa ni stvar uma... Toda ostaniva pri umetniku! Od njega zahtevajo, naj ustvarja in obenem pedagogizira. To ni umetnikova dolžnost; umetnik naj ustvarja, kritiki in drugi podobni ljudje pa naj pedagogizirajo. Kadar Jakopič naslika sliko, ali naj še napiše razpravo, kako naj jo ljudje gledajo in kaj naj si pri tem mislijo? V momentu ustvarjanja ni sploh nobenih računov več. Takrat človek bruhne iz sebe, kar se je dolgo nabiralo v srcu, in se za vse drugo ne meni.«

»Kaj menite o naši kritiki?«

»Odkrito povem, da vidim na katoliški strani neko metodo, ki mi ni všeč, in ki bi se dala dokazati; metodo, ki je resnični umetnosti po mojem mnenju škodljiva.«

»Skoraj vsaka leposlovna knjiga je zbirka, ne le estetskih, ampak tudi umskih rezultatov. In če so ti s stališča katoliškega svetovnega naziranja napačni, ali jih mora kritik obsoditi?«

»Kritik, ki stoji na drugem stališču kot umetnik, sme in mora konstatirati, da se umetnik v svojih umskih rezultatih moti. Toda zaradi tega ne sme odreči knjigi estetske vrednosti. Boj mora biti, a pošten boj. Vsaj na vrhuncih. Kritik napadi nasprotnika z dezinficirano sabljo in ne z zarjavelo, ki ga ne le poseka, temveč tudi okuži.«

Župančič je izpil črno kavo in čaj ter pokadil mnogo cigaret. Poldne je že bilo mimo, obadva sva bila trudna in sva se kratko poslovila.

NA SEJMU MODE V LJUBLJANI

ZMAJ ZA METKINO IDILO

»ZAKAJ GRE ŽIRIJA Z ODPRTIMI OČMI MIMO MODE ZA MLADE?« SE SPRAŠUJEJO V VELENJSKEM MODNEM SALONU

Vsako leto v januarju je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani sejem mode, kjer naši vrli tekstilci in konfekcionarji pokažejo vse tisto, kar naj bi v bližnjem modnem obdobju nosili. Medtem ko smo prejšnja leta ugotavljali pri naših modnih proizvajalcih togost, neelastičnost in neprilagajanje sodobnim modnim tokovom pa tudi nepogum, lahko zdaj že trdimo drugače. Tudi naši modni konfekcionarji in kreatorji so se z vso resnostjo in inventivnostjo vključili v modni sodobni tok ter se danes že uvrščajo med najboljše, najizvirnejše in najprilagodljivejše tovrstne ustvarjalce na svetu. Tako je tudi letošnji sejem mode pokazal vse, kar trenutno premoremo in lahko rečemo, da premoremo veliko. Res je, da so vmes še bele lise, vendar navsezadnje, kje jih pa ni?

Letošnji modni sejem je postregel z vsem — od klasičnih modelov do ekstremno ekstravagantnih. Zal pa še vedno med tem pogrešamo artikla za malce debelejšo ali tiste, ki niso po jusu, da pogrešamo še več pestrosti pri kreiranju mode za otroke in da nismo — razen redkih izjem — kaj dosti naredili pri praktični modi za mlade. Največji problem pa je seveda v tem, da vsega tistega, kar je bilo razstavljeno na sejmu v Ljubljani, še dolgo ali pa celo nikoli ne bomo videli v naših trgovinah. Tako je ljubljanski sejem mode izzvenel v občudovanju narejenega in tiranju nad tem, da tega vsaj v večini ni moč kupiti.

Na ljubljanskem sejmu mode so se predstavili tudi številni tekstilci in konfekcionarji s širšega celjskega območja. Teh je pri nas veliko in veliko so v Ljubljani tudi pokazali.

Zmaj za celjsko Metko

Med najrazpoložejšimi na sejmu v Ljubljani so bili prav gotovo predstavniki celjske Metke, saj so za svoj najnovejši artikel imenovan Idila dobili najvišje sejmsko priznanje »Ljubljanskega zmaja«. In priznanje so dobili v času, ko se v kolektivu ubadajo z odpravljanjem težav in ko iščejo tisto pot, ki bi bila najboljša.

Direktor Zvone Dežnak: »To je za nas izredno pomembno priznanje in upam, da bomo zdaj vsi v kolektivu imeli še več moči za odstranitev težav, ki so nas tako dolgo pestile.«

»Ljubljanskega zmaja« ste dobili za nov artikel Idila. In je lepo in kaj vam pomeni »idila«?

»Nagrajeni artikel Idila, to so prevleke iz fianele za postelje. Odločili smo se za veliki karo vzorec v različnih barvah. Takšna »idila« je prvič na tržišču, je pa narejena iz 100 odst. bombažne tkanine.«

Kako so vašo Idilo sprejeli drugi, mislimo tiste poleg ocenjevalne komisije?

»Brez posebnega hvalisanja — odlično.«

Kdaj bomo lahko Idilo kupili?

»Že prihodnji teden!« (Torej v tem tednu že, saj smo se pogovarjali prejšnji teden! — op. p.)

Vaše želje?

»Da bi to ljubljansko priznanje bilo vzpodbuda za nadaljni razvoj naše Metke.«

Za majhne ni priznanj

Tisti dan, ko smo se mudili na sejmu mode v Ljubljani, so predstavniki

Modnega salona iz Velenja pod vodstvom direktorja Marjana Gaberšeka sklicali tiskovno konferenco. Vzrok za konferenco? Nerazpoloženost ob tem, da so tudi letos ostali brez priznanja, skratka, da jih je oiko žirije obšlo. Prav tako se je zgodilo tudi lani.

Marjan Gaberšek: »Delamo izključno za mlade. Lani smo na sejmu kot prvi predstavili takimenovani safari stil mode in zanj nismo dobili nič. Letos so to »predložili« v ocenjevanje druge tovarne kot »hit sezone« in so dobile zmaja! Kje je tu logika?«

Brez vsakega posebnega laskanja la-

hko povemo, da je tudi letos razstavnici prostor Modnega salona iz Velenja po domače povedano vžgal. Vžgal zato, ker so ponovno pokazali noviteto, za katero pa spet niso dobili priznanja. In zdaj trepetajo, da se na prihodnjem sejmu ne bo ponovila letošnja oz. lanska zgodba.

Marjan Gaberšek: »Mi »malici« smo dobili občutek, da nikoli ne bomo dobili zmaja!«

Jih bo to morda odvrnilo od njihovega osnovnega koncepta — izdelovanja mode za mlade?

Razstavnici paviljon na sejmu mode v Ljubljani si je med drugimi ogledal tudi Rajko Mitić, ki opazuje pri tkanju platna Marinko Adlešič. Na levi v ozadju je Rudi Pur.

Celjska Metka je dobila najvišje priznanje »Ljubljanskega zmaja« za nov artikel Idilo, ki jo razkazuje direktor Zvone Dežnak.

Marjan Gaberšek: »Kljub temu, da smo resnično prizadeti, nas to ne bo odvrnilo od naših osnovnih konceptov in storili bomo vse, da nam nihče ne bo mogel nikoli očitati nazadnjaštva! Kompletne jugoslovanske tekstilne in konfekcijske industrije se ne pogovarja prav, recimo, enotno. Drugje delajo drugače in zakaj se jim ne bi mogli pridružiti tudi mi? Manjka nam skupnih modnih dogovorjanj za naprej. Premalo vključujemo v modo naše folklorne elemente. Drugje to znajo in zato tudi uspevajo.«

Kakšen stil oblačenja gojijo oz. bodo tudi v prihodnje gojili v Modnem salonu?

»Tudi v bodoče bomo gojili takimenovani prosti stil oblačenja.«

Rudi Pur: »Nagraditi bi nas morali že zato, ker smo šli v riziko, da v naših modnih dosežkih ohranjamo domačo obrt.«

Prav s tem so se tudi predstavili na letošnjem sejmu. Stavev in v belo belokranjsko nošo oblečeno dekle iz Adlešičev je dokazovalo, kako se dela domače platno. In Velenjčani so se povezali s kmetijsko zadrugo v Adlešičih, katerih dekleta naj bi tkala pravo domače platno, iz tega pa bodo v Modnem salonu delali oblačila. In so jih že tudi naredili, razstavili, poželi veliko ne samo kurtoaznih priznanj kupcev, žal pa ne tudi komisije.

Z Adlešiči so sklenili petletno pogodbo. Tako bodo dekleta, ki poleti delajo na polju, pozimi tkala za Modni salon. Brez dvoma bo vsak mlad, ki bo videl te izdelke, z njimi zadovoljen, temu pa pravimo, da so ustvarjalci »zabili žebelj na glavo«.

Kot demonstratorica pri tkanju platna na statvi je bila Marinka Adlešič iz Adlešičev: »Pri nas ta obrt počasi izumira in tako nam je prišlo vabilo Velenjčanov kar prav za ohranjanje te naše lepe tradicije.«

Rajko Mitić, znan jugoslovanski nogometni delavec, si je tudi ogledal velenjski razstavnici prostor, bil navdušen, vendar v izjavi previden: »Modne dosežke naj ocenjujejo ženske! Nogo-met? To je slabo.«

Sploh je bil velenjski razstavnici prostor v stilu domačnosti, kajti poleg predstavitev stare obrti tkanja platna so postregli tudi s trdo kuhanimi jajci in domačo zabelo. 200-članski kolektiv (poprečna starost 22,5 do 23 let), kjer je 95 odst. zaposlenih žensk, se je tako še enkrat izkazal. Izkazal tam, kjer smo najbolj »bosci« — v kreiranju mode za mlade. Ta moda pa mora biti prijetna, sodobna in ne predraga. »Zakaj bi vedno hodili v Italijo in Avstrijo, če pa lahko to naredimo celo bolje tudi doma?« so rekli. In prepričani smo, da so imeli prav pa čeprav se je tudi tokrat zmaj odpeljal mimo njih.

Kaj pa ostali?

Zmaja je dobila tudi poljska Lastovka, za nogavice seveda. Posebno priznanje je dobil tudi Konus iz Slovenskih Konjic. Tudi ostali so pridali svoj delež k pestrosti sejma in naše mode nasploh. Sicer pa tako: najbolj zadovoljni bomo potem, ko bomo vse razstavljeno tudi lahko kupili. Sej navsezadnje tudi slike z razstave lahko kupi!

Sejem bil je živ, prodal i on je...

Tekst: TONE VRABL

Foto: DRAGO MEDVED

V. KOJC

TEDNIKOVA AKCIJA

Z BELIM AVTOM V BELI SNEG

VSA ZASNEŽENA POTA NE VODIJO V RAJ — BREZBRIŽNOST POKLICNIH VOZNIKOV

Ze v prejšnji številki Novega tednika smo obširno spregovorili o tem, kaj nam je prinesla in kaj nam je povzročila zima, na katero smo v zadnjih letih zaradi pomanjkanja snega in pravega mraza že skoraj pozabili. Takrat smo pisali o tem, kako so odgovorni poskrbeli za čiščenje cest in pločnikov ter ugotovili, da so se nekateri izkazali, drugi pa spet ne. Da se slednjih kritika ni kaj dosti prišla, so dokaz pločniki in ceste teden dni po objavi, ko so še vedno tašni, kot so bili. Pa pustimo to!

V soboto dopoldne smo se odločili za drugo akcijo: kako se vozniki s svojim jeklenim konjičkom pripravijo za pot po cesti, kjer je zaradi zime otežkočen promet? Že pred tem smo opozarjali, da je treba vožnjo prilagoditi trenutnim pogojem na cesti. Pa ne samo vožnjo, ampak tudi vozilo mora biti takšno, ki omogoča varno vožnjo. Žal je naša akcija pokazala, da se tudi tega ne držimo in da so naša opozorila podobna lajanju v luno...

Prejšnje leto je bilo kar se prometa tiče izredno kritično. Kar 134 ljudi je izgubilo življenje na cestah, za katere skrbi UJV Celje, mnogo je bilo težje ali lažje poškodovanih, nekateri so ostali invalidi za vse življenje prav zaradi nesreč oz. posledic, dobljenih na cestah. Še vedno drži pregovor, da se cesta ne bo prilagajala človeku, ampak se mora človek prilagajati cesti.

Ob začetku letošnjega leta smo si med drugim zaželeli tudi manj krvnega davka na naših cestah. Res je, prav dva dneva novorojenega leta sta bila mirna, potem pa njovo na novo in spet poslušamo staro ploščo s starimi melodijami:

— tam in tam je prišlo do prometne nesreče zaradi neprilagodljivosti vožnje cestnim razmeram,

— tam in tam ga je na poledici zaneslo, trčil je v drevo in umrl,

— tam in tam je omejitve, ki jo je voznik prekoračil, pogumno pognal v škarje, nato je počilo, ploščevina se je zvilila, ljudje so v bolečinah zajokali,

— tam in tam je vozil brez luči in vinjen ter podri pešca, ki je umrl,

— tam in tam...

Teh »tam in tam« bi lahko našli še veliko več, zanimivo pa je to, da pri večini nesreč »sodelujejo« subjektivni faktor. Kaj to pomeni? Preprosto pomeni to, da bi z malce več previdnosti, zbraniosti in discipliniranosti lahko SAMI preprečili nesrečo! Že sam letošnji začetek »prometnega leta« je žalosten in če bo šlo tako naprej, bo še slabši, kot lanski. Prav je, da želimo vsako leto nove rekorde in nove dosežke, samo v prometu bi bil največji rekord ta, da bi zmanjšali krvni davek, smrtno žrtve, invalide in ne nazadnje tudi številne družinske tragedije, ki se s tem pojavljajo. Zanalasč ne govorimo pri tem o »splehovju«, saj za tistega se še najde denar, za ožvitev mrtvega ali ozdravitev težko poškodovanega pa ni denarja!

Stoenka opazuje

Sobota dopoldne. Ivan Hribnik, novi komandir Postaje prometne milice v Celju (prej je bil zaposlen v Zalcu) pripelje belo stoenko z ljubljansko registracijo. Poleg njega se vsede inšpektor za promet pri Upravi javne var-

Zaslужni prometni znak. Nevarnost! Potem smo vrgli vanj kepo snega in vse je bilo v redu. Kako preprosto!

V Grajski vasi smo pregledali največ avtomobilov, med katerimi ni bilo skoraj nobenega, ki bi bil brez napake. In s takšnimi vozili se odpravljamo na ceste takrat, ko so vojni pogoji zaradi vremenskih pojavov (sneg, poledica, mokrota, megla in podobno) otežkočeni!

nosti Celje Franc Štiherl, zadaj pa spodaj podpisani.

Namen akcije: ugotoviti, kako se vozniki obnašajo v otežkočenih cestnih pogojih.

Čas akcije: med osmo in dvanaajsto uro dopoldne.

Prva smer: iz Celja proti Sentjurju.

Avtobus prevozi rdečo luč

Pripeljemo se do železniškega prehoda na Teharski cesti. Na semaforju utripajo luči, to je znak, da se bodo zaradi prihoda vlaka spustile zapornice. Vozimo za Izletnikovim avtobusom CE 549-07. Avtobus kljub utripajočim lučem zapelje čez progo, takoj zatem se spustijo zapornice. Ko se dvignejo, svignemo za voznikom, ki je v štorah avtobus obrnil (vozil je na lokalni progi). Srečamo se na postajališču v središču Teharja nasproti Milnarjevega Janeza. Sledi kratek pogovor med Hribnikom, Štiherlom in šoferjem o prekršku. Zaključek?

V ponedeljek se je moral javiti na PPM Celje. Razmišljanja o vsem nadaljnjem so odveč, lahko pa rečemo, da takšna vožnja ni pravilna.

Snežna Kidričeva ulica

Vračamo se po Kidričevi ulici mimo Cinkarne. Inšpektor Franc Štiherl takoj javi, da morajo obvestiti Cestno podjetje, naj cesto spluži in posiplje s soljo. Bila je namreč takšna, kot pravi ledeni stadion. Je pa to ena najbolj prometnih ulic, po kateri lahko obvozijo mestno jedro.

Ob cesti je prometni znak in na njem sneg, tako da ni mogoče ugotoviti, kaj pomeni. Kaj je potem storil inšpektor Štiherl, lahko preberete pod sliko.

Na koncu Kidričeve, tam kjer je železniški prehod za Cinkarno, je še vedno v cestišču velika, vsaj 15 centimetrov globoka jama, kjer lahko dobro razrežeš avtomobilsko plaščo, ali uničiš še kaj drugega. Kdo bi moral zasuti tisto luknjo, je verjetno jasno!

Pred vstopom na Mariborsko je nasproti samopostrežne večji parkirni prostor in pred njim prometni znak, kjer jasno piše, da je PARKIRIŠČE za tovornjake 350 m nižje na desni strani. Kljub temu znaku pa je parkirišče ob samopostrežni stalno polno. Ker znak ne zaleže več, bo treba postaviti trdno zaporo v obliki cvetličnih loncev. In še nekaj: parkirišče ni asfaltirano in tovornjaki vsi umazajo nosijo na cesto.

Mirno proti Laškemu

Na cesti, ki se vije ob umazani Savinji proti Laškemu, je bilo v soboto dopoldne izredno malo prometa. Cesta je bila dobro splužena in posoljena. Franc Štiherl: »Letos opažamo, da so glavne prometne žile v zimskem času dobro vzdrževane, ne moremo pa tega trdit za stranske ceste.«

Potem še rečemo dva tri stavke o prostoru, kjer tisti s tablico »La iščejo zatočišče in »učijo« nežni spol »prometne« teorije. Tja naj bi navozili nekaj gramoza, da ne bi bil več možen dohod. Vednost: ni problem v inštruktrah, ampak v izvozu, ker je tam oster ovinek in lahko pride do nesreče.

Po domače v Grajski vasi

Ob povratku z laške strani zavijemo proti Zalcu in naprej do Grajske vasi. Tam je bila tudi redna miličniška patrula. Akcija se je šele prav začela. Naloga: ustavljati avtomobile, ki so zasneženi in je zaradi tega zmanjšana vidljivost.

Ustavijo svetel »folksvagen« CE 571-31. Šofer je imel na sprednjem delu ravno takšno linico, da je nekaj malega videl na cesti. To je očistil, žal pa vse še ni bilo končano. Ostro miličniško oko se je ustavilo še na avtomobilskih plaščih. Sprednja sta bila takšna kot ledena ploskev gladka. Zadaj sta res bila zimska plašča, vendar to ni dovolj za varno vožnjo. Rezultat? Povratek domov!

Potem med drugim ustavijo tudi voznika osebnega avtomobila CE 983-23, ki je sicer POKLICNI šofer, pri sebi pa ni imel niti enega dokumenta in še svojega imena ni hotel povedati. Avto je moral zakleniti, odpeljal pa se je lahko šele potem, ko je prinesel ustrezne dokumente.

Pred semaforjem v Zalcu se zaradi utripajoče zelene in prižgane rumsne ustavimo. Nekaj časa stojimo, nakar nas s precejšnjo hitrostjo obvozi poklicni šofer MS 73-62. Tudi njega je ustavila patrula, saj je prevozil v križišču rdečo luč in s tem povzročil možnost nesreče.

Med potjo, ki smo jo nadaljevali proti Velenju in nato nazaj grede po hitri cesti do Celja, smo videli še veliko prekrškov, nepremišljenih prehitvanj, izsiljevanja prednosti, neočiščenih šip in smerokazov pa registerskih tablic in podobno.

V nekajurni akciji smo kljub zmanjšanemu prometu ugotovili kaj porazno sliko naših šoferjev, med katerimi so prevladovali tisti, ki jim je vožnja po cesti kruh.

Ali bo ta akcija, ki je ena izmed mnogih, dala večini misliti, da se bo drugače obnašala na naših cestnih poligonih? Mi želimo, da bi.

Tekst in foto: TONE VRABL

CELJE

Vse informacije dobite v turistični poslovalnici Titov trg 1

31. januarja 1978 vam nudimo 3-dnevni izlet z ogledom svetovnega prvenstva v alpskem smučanju

Veleslalom — moški

4. februarja 1978 pa pustno rajanje v Münchnu,

ogled svetovnega prvenstva slalom za moške v Garmisch-Partenkirchnu in ogled Münchna.

5. februarja 1978 pa vas vabimo s posebnim vlakom na

kurentovanje v Ptuj.

POPOLDNE PRI PAVLI ROVAN

MISEL MORA BITI PREMIŠLJENA, DOGNANA

BREZ TRENJA IN BORBE NI ŽIVLJENJA

»Delo, delo, ki razrešuje vse, ki nehoti učinkuje tudi na brezsmiselnega požiralca žive človeške sile, ki je zmeraj dajalo ključ do vseh skrivnosti življenja in ki danes pri nas ne samo obnavlja, temveč pre-sega starodavno legendo o dejanjih Herkula in bogoborca Prometeja, — to je resnični junak naše resničnosti!«

Natanko o tej misli, ki sem jo kdovekolikokrat prebral v knjigi Maksima Gorkga O literaturi in ki sicer sama na sebi ni nič posebnega, nekakšen utrinek, za vse čase veljaven in že dolgo znan, sem premišljeval med pogovorom za slavljenkino mizo, med enim in drugim stavkom, ki so prepletali kar nekam vznemirljivo, vzdrušje pri Pavli Rovanova v Laškem.

Pravzaprav se je ves naš pogovor vrtil okoli dela in natanko takšno je bilo tudi življenje Pavle Rovanova: ves čas vpeto v ustvarjanje, ki smo ga skozi dolga leta lahko zasledovali med listi različnih revij, časopisov, knjig, ki jih je napisala in v odmevih na vsakdanja dogajanja tako v literaturi kot kjerkoli drugje, zakaj v vsem svojem času je bila nenehno prisotna tam, kjer se je čutil utrip življenja naj močnejše. Ta utrip jo je med vojno zapeljal v trpljenje, po vojni pa v nenehno iskanje boljšega, privlačnejšega in predvsem ustrežnejšega. Diplom, ki sem jih videl na stenah, bežen pogled med nešteti stanki, ki so bili izgovorjeni tisto popoldne, ni mogel zajeti vsega, ne morejo biti merilo nekega ustvarjanja, pač pa so odmev, bolj ali manj neslepč odsev nekega življenja.

In tako smo potovali po pokrajinah duha in iskali Pavle Rovanova. Ustavili smo se kaj pogosto pri naših rojakih onkraj Karavank in laška pisateljica si ni mogla kaj, da ne bi o njih govorila kot o svoji krvi, telesu, življenju, o nečem pač, kar je zanj samo po sebi umevno, vpleteno v žitje in bitje njenega ustvarjalnega duha in temeljne resnice, ki še danes nekako grenko živi v njeni zavesti.

Ponosno in z bridko resnostjo nam je pokazala njihov Slovenski koledar, govorili smo o Mesnerju, Polanški, o mladi generaciji koroških ustvarjalcev, mimogrede smo se spomnili Voranca, ki je Pavli drag tovariš v mislih.

Nič ni bolj razumljivo kot to, da smo se dotaknili

li pisanja, da smo bolj ali manj navdušeno spregovorili o lepoti našega jezika, ki se mu Rovanova udiinja že vse življenje.

»Literatura mora biti lepa, misel mora biti jasno zapisana, premišljena, dogmata, nikakor pa ne narejena in če je le mogoče, naj izvira iz ljudstva. Ne moem se strinjati z nekaterimi mladimi, ki nenehno iščejo nekakšno novo pota (četudi to sodi k ustvarjanju in izoblikovanju pisanja nekega človeka) in zaradi tega nenehno iskanja novega žrtvujejo na oltar, recimo popularnosti tudi naš slovenski jezik, ga barbarizirajo in mu odrekajo lepoto. Motijo me kopice vulgar-nih besed, nemalokrat napisane z izgovorom, da je to pač pogovorni jezik. Menim, da ni tako: naš človek govori lepo: Slediti dobi in utripu te dobe pomeni vse kaj drugega kot zgolj to.«

S Pavlinimi mislimi smo se preselili, v duhu seveda, na pisateljsko srečanje na Statenbergu lani, kjer je zagovarjala, vneto, vroče, brezkompromisno, človek bi dejal kar zaletavo, natanko to, kar se je pletlo sedaj, tukaj v Laškem.

»In vendar lahko mirne duše trdim — nikoli bolj kot sedaj, da je naša mladina dobra, tudi zelo ustvarjalna, da pa na žalost manjka razumevanja drugje. Kako zelo pogrešam v tem našem času pozornosti. Saj ne veste, kako zelo malo je treba, da daste človeku vzpodbudo, da ga naravnost zapelje v kolo. Voz dela, ne da bi se še sam zavedal. Malce pozornosti in že je vaš. Postali smo trdi, nedostopni, vase zaprti...«

Rudarska hči to dobro ve.

V nekaterih njenih delih lahko prebiramo o rudarskem življenju, o jek-

leno trdem življenju »knappa«, vsaka njena misel danes pa je zgolj nadaljevanje rasti iz te neizprosne borbe za ljubi kruhek.

Na lončeni peči stoji rudarska svetilka.

Besede so ji kar vrele na plano. O povojnem delu v raznih organizacijah, o kulturi, ki se ji je predajala z nekakšnim evforičnim entuziazmom in ki ji še danes ne more reči ne. Kadarkoli je bilo treba pripraviti kakšno prosilavo, so poklicali Pavlo.

»... in pomagala sem, kot da je to samo po sebi umevno!«

Njena nemirna narava, to je brzkone dedščina nenehno vzburkanega knapovskega življenja, ji ne pusti, da se ne bi znova in znova prepuščala tokovom današnjega tolikanj ustvarjalnega časa. Pavla je kljub tolikim letom plodnega dela nenehno v središču dogajanja. Danes je v Laškem, jutri je že na obisku pri rojakih onstran meje, da jim pomaga, spregovori besedico tolažbe, da jih znova povrne v vsakdanji boj za lepoto domačega jezika, čez dan ali dva pa jo že lahko srečamo v Mariboru v lahkotnem klepetu s pisateljico Nado Gaborovičevico ali v Ljubljani pri Potrču.

»Prav zdaj nekaj pripravljam, človek vendarle ne more obsedeti brez dela...«

In kar nekam prijetno se sliši, ko pravi, da je naša hiša, naš Novi tednik, pravzaprav njen drugi dom.

»Odkar vem zanj, sem sodelovala na njegovih straneh s svojimi črticami, novelami, različnimi odlomki iz mojih del...«

To je povedala nekako materinsko in recimo tudi s prijetnim občutkom pripadnosti.

Orehova potica Pavle Rovanova, ki sicer trdi, da malokrat kuha, da pa takrat dobro, je to brez dvoma potrdila in vse, kar smo se tistikrat pogovarjali, je bilo prav tako prijetno, nenarejeno in na dušek. Hlastali smo za vsakodnevnimi resnicami in se vedno znova vračali k literaturi.

Vsako takšno popoldne je doživetje.

Ne bomo se spuščali v vrednotenje deleža Pavle Rovanova v slovenski literaturi, o tem bo spregovoril čas, nesporno pa je, da je s svojimi liki prinesla vanjo marsikaj lepega. Nekaj takšnega, kot je bilo tole popoldne.

MILENKO STRASEK

ŠMARJE PRI JELŠAH RAST ZAPOSLENIH

Resolucija o politiki izvajanja družbenega načrta občine Šmarje pri Jelšah za letošnje leto bo te dni odšla med občane s pripombo, da pač ni moč v celoti upoštevati postavk, ki so predvidene za posamezna področja in da je ta dokument več ali manj kašipot za doslednejše izpolnjevanje nalog. Posamezne ugotovitve v resoluciji lahko torej jemljemo nekoliko z rezervno.

Število zaposlenih — če bodo seveda uresničeni nekateri načrti, ki pa so več ali manj še vedno na papirju — bi moralo predvidoma zrasti skupaj za 6,1%, od tega v gospodarstvu za 6,4%, v negospodarstvu pa za 3,5%. Največji porast pričakujejo v gradbeništvu in sicer za 11%, v industriji pa za 4,9%.

V Šmarju menijo, da se bo s povečanim številom zaposlenih v gospodarstvu znatno izboljšala tudi izobrazbena struktura zaposlenih, kar je vseskozi ena največjih nadlog v tej občini. Pričakujejo namreč, da se bo število zaposlenih s srednješolsko izobrazbo povečalo za 7,4%, z visoko kvalifikacijo in kvalifikacijo za 6,9%, delavcev z visoko in višjo izobrazbo pa bo več kar za 20,7% ali natančneje od 87 do 105.

Pri takšnem stanju se bodo seveda zvečali tudi osebni dohodki in sicer naj bi se nominalno povečali za 8,9%, realno pa približno za 3,5%. Glede na predvideno rast zaposlenosti se bo zvečala tudi produktivnost in sicer za 8,1%, če hočejo doseči porast družbenega proizvoda v gospodarstvu za 15%, medtem ko se naj bi produktivnost celotnega gospodarstva realno povečala za 4,4%.

Kot načrtujejo organizacije združenega dela, se bo družbeni proizvod v tej občini povečal nominalno za 21,2%, v celotnem gospodarstvu občine pa po grobi oceni za 16,9%.

MILENKO STRASEK

Samoupravna interesna skupnost
za varstvo pred požarom občine
LAŠKO

razpisuje
prosto delovno mesto

STROKOVNEGA TAJNIKA SIS
ZA VARSTVO PRED POŽAROM

Kandidat za razpisano delovno mesto mora imeti naziv gasilskega častnika, večletne delovne izkušnje na področju požarnega varstva in biti družbeno politično aktiven.

Cas za prijave je 15 dni od objave razpisa.

Vloge z ustreznimi dokazili dostavite Samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom občine Laško.

KOMUNALNA CESTNA SKUPNOST
SENTJUR PRI CELJU
IZVRŠNI ODBOR

razpisuje
v skladu s sklepom 11. seje izvršnega odbora
prosto delovno mesto

REFERENTA ZA KOMUNALNO
UREJANJE, VZDRŽEVANJE CEST
IN NADZORNEGA ORGANA

POGOJI:

- višja strokovna izobrazba gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj
- srednja strokovna izobrazba gradbene smeri in 8 let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit

Osebni dohodek po sporazumu.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju splošnih in posebnih pogojev do 10. 2. 1978.

Nastop službe 15. 3. 1978.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

Viktor Murko

naš sodelavec od ustanovitve podjetja, večkratni predsednik samoupravnih organov in predsednik Osnovne organizacije sindikata.

Kolektiv TOZD Javne naprave Celje

KOMENTAR

KISLE CENE SLADKIH JABOLK

PISE JOŽE PETEK

Kmetovalcem priporočamo, naj se pogodbeno in dohodkovno povezujejo z živilsko industrijo in trgovino. Nekateri pa kar naprej delajo tako, ko da jim ni mar zaupanja teh kmetovalcev, čeprav brez njega ne more biti sodelovanja, ne organiziranega pridelovanja in ne prodaje.

Zastopniki sadjarjev in trgovcev so se pri poslovni skupnosti za sadjarstvo Slovenije v septembru dogovorili, da bo odkupna cena prvotrstnih jabolk iz plantažnih sadovnjakov 5,40 din za 1 kg. Trgovina je taka jabotka prodajala na drobno po največ 8,15 din. Za drugovrstna jabotka in za stare sorte so določili za 20 do 30 % nižje cene.

Ko so bila jabotka obrana in spravljena v skladišča, pa so odkupno ceno zvišali na 7,15 din, da bi lahko tudi prodajno v trgovini zvišali na 12 din. V enakem razmerju so zvišali cene jabolk slabših kakovosti.

Nove cene jabolk je sicer evidentiral — pomeni, da se je z njimi strinjal — tudi zavod za cene SR Slovenije. To pa še ne pojasnjuje, zakaj tako veliko zvišanje. Kaj naj rečejo k temu tisti sadjarji, ki so svoj pridelek prodali prej, že ob obranjanju? Prodali so ga v dobri veri, da bodo v naslednjih mesecih odkupne cene zvišane le za toliko, da bodo plačani stroški skladiščenja.

Ali jim bo kdo plačal razliko med takratno in novo odkupno ceno? Če ne, bodo pri vsakem kilogramu zgubili okrog poldrugi dinar. Ne le zasebni

sadjarji in kooperanti, tudi tisti, ki pridelujejo sadje v družbenih nasadih, če nimajo lastnih hladilnic, da bi lahko čakali na ugodnejše cene.

Morda se bo ob tem kdo spomnil na dohodkovne odnose. Če sadja ne bi prodali za določeno ceno, temveč bi se dogovorili za delitev izkupička v trgovini, menda ne bi bili prikrajšani.

To bi veljalo le za tista jabotka, ki bi jih trgovci prodali po 11. novembru, ko so začele veljati višje cene. Veliko jabolk pa je bilo prodanih že prej za oziromen in tudi v trgovini na drobno. Izkupiček je bil veliko manjši. Za taka jabotka ni mogoče terjati razlike, saj so bila že prodana porabnikom. Rizik nega sklada, s katerim bi izravnavali tako določanje cen, pa nimajo.

To je le eden izmed primerov, da trg gospodari z nami in ne mi z njim, kot bi radi z načrtnim gospodarstvom. Tisti, ki naj bi usmerjali trg, se raje prilagajajo trenutnim razmeram, ko da bi načrtovali dolgoročno.

Ali niso vedeli, da so lani sadovnjaki v zahodno evropskih državah slabo obrodili? Ali zakaj tega niso upoštevali že v septembru, ko so se dogovarjali za prve odkupne in prodajne cene sadja? Površnost ali kaj hujšega? Posledice niso tako malenkostne, da bi se pred sadjarji lahko opravičili le s prijaznim nasmehom, češ človek ni nikoli dovolj pameten. Tudi pred porabniki sadja menda ne. Pa se še čudijo, zakaj jim ljudje bolj ne zaupajo.

MELIORACIJA IMENSKEGA POLJA

ZEMLJA JE DRAGOCENA

Z OSUŠITVIJO PRIDOBILI 150 HA RODNE ZEMLJE

Zemlje, ki bi jo s pridom uporabljali v kmetijski namene, je čedalje manj. Kmetijstvu so v glavnem preostala le še manj rodovitna, tudi zamočvirjena zemljišča in logična posledica tega je, da so predvsem v zadnjem času kmetijci začeli premišljevat, kako ta zamočvirjena zemljišča osušiti in jih nameniti izkoriščanju.

Precej uspehov so na tem področju dosegli na konjiškem območju, pa še tu in tam, medtem ko drugje bolj ali manj razmišljajo o teh možnostih.

Precej zamočvirjenih zemljišč ima tudi šmarska občina, razprostirajo pa se v glavnem v srednjem toku Sotle, od Mestinja pa vse do Bistrice ob Sotli. Največ plodne zemlje bi z melioracijami pridobili zlasti na Imenskem polju.

Ob toku Sotle je takšnih zemljišč približno okoli tisoč hektarov, okoli petsto hektarov pa je na sosednji hrvaški strani.

Na samem Imenskem polju je okrog 250 hektarov zamočvirjenih zemljišč, ki so bila zamočvirjena predvsem zaradi nenehnih poplav reke Sotle. Z zaježitvijo reke pri Vonarju bodo poplave odpadale in tako bo melioracija upravičena bolj kot kdajkoli.

Zamočvirjena zemljišča Imenskega polja so delno lastnina TOZD Kmetijstvo Šmarje, delno pa zasebna. V preteklosti so naredili nekaj poizkusov, da bi zemljo vrnil kmetovalcu v polno izkoriščanje, a so se poizkusi zaradi nenehnih poplav v celoti izjalovili.

Z vrnarskim jezmom se bo položaj, kot smo že omenili,

docela spremenil in kmetijska zemljiška skupnost ter TOZD Kmetijstvo Šmarje že načrtujeta osuševanje Imenskega polja. Kmetijska zemljiška skupnost je že pred časom naročila izdelavo načrta za osušitev 150 hektarov zemljišč na Imenskem polju, skupaj s Hmezzadom pa pripravljata vse potrebno za ustanovitev melioracijske skupnosti kmetov, kar je po-

goj za udeležbo na natečaju pri odboru za melioracije Zveze vodnih skupnosti Slovenije.

Melioracije bodo povečale zemljiški fond in pripomogle k večji produktivnosti, osuševanje na Imenskem polju pa bo prineslo še večje možnosti za razvoj živinoreje v Obsotelju.

MILENKO STRAŠEK

NOVOST IZ FRANCIJE: KROMPIR BREZ MOTIKE

Po novem lahko pridelujemo krompir brez okopavanja, obšipavanja, brez uničevanja plevelov in škodljivcev.

Po dogovoru s kolegi iz Hmezzadovega glasila Hmeljarj vam tudi tokrat v celoti posredujemo prispevek iz njihovega glasila, ki bo prav gotovo zanimal vse prebivalce kot praktičen nasvet, če pa to ne, pa vsaj kot zanimivost.

Bodoče krompirišče ni treba preorati, dovolj je, če ga poravnate s krožno brano ali pa tudi navadno. Medvrstna razdalja polaganja krompirja na zemlji je 50 do 60 cm, v vrsti pa približno 30 cm. Položen krompir pokrijemo s senom, slamo in dobro preležanim gnojem okrog 10 cm na debelo. Prav je, da sta slama in seno že strohnela, ker bi za sveže šlo preveč hranljivih snovi na račun krompirja. Gomolji morajo biti stalno pokriti, ker na soncu pozelenijo. Pod slamo ali senom ima rastlina enakomerno vlago skozi vegetacijo in tudi 2—3 stopinje višjo toploto tudi ponoči. To krompirju zelo dobro de.

S tako njivo nimamo nič dela do pobiranja krompirja. Odpade vsa obdelava, zaščita proti plevelom in škodljivcem. Pravijo, da se takšne njive izogne celo kloradni hrošč. Ko pa krompir dozori, ga samo odrgnemo in pobiramo čisto čistega brez zemlje tudi ob dežju. Pravijo, da je neki Francoz »posadil« krompir na 4,5 kv. m, jeseni pa ga je dobil celo 50 kg. Seveda je količina pridelka odvisna od kombinacije in količine gnojil. Pri nas so tako poskusno pridelovali krompir na IPK Ostje v Našicah.

Kdor ima pri nas malo žilice za poizkuse, bo položil krompir na prekopano zemljo in vrtu in naredil tako, kot je opisano, potem pa radoveden opazoval in čakal pridelek. Veliko sreče!

AKTIV MLADIH ZADRUŽNIKOV

ZA PLODNO ZEMLJO

IZKUŠNJE PRI DELU MLADIH V SLOV. KONJICAH

V konjiškem aktivu mladih združnikov je okoli sedemdeset članov, ki več ali manj vsi pridno delajo. To smo lahko ugotovili že v dveh prejšnjih sestavkih izpod peresa naše dopisnice Ide Tepej, ki je avtor tudi današnjega, zaključnega članka.

Da bi pojasnili vse, kar nas zanima, povabimo razne predavatelje, poznavalce posameznih področij. Imeli smo predavanja o herbicidih, o ravnanju in vzdrževanju motorne žage, varstvu gozdov pred požari pa o varnem delu s traktorjem ter o oranju z njim. Dekleta, bodoče gospodinjice, izobražujemo v gospodinjstvem tečaju, ki je bil preteklo leto v Zrečah. Kar 88 ur so dekleta spoznala skrivnosti velikih kuharskih mojstrov.

Da bi prepričali mlade, kako pomembna so nova dognanja v kmetijstvu, smo posejali pet novih vrst pšenice in šest koruze na poizkusnih parcelah pri mladincih. Na teh parcelah smo uporabljali tudi nove herbicide. Preizkušali smo jih na šestih mestih.

Kmečki mladinci imajo skora vsi doma traktor s priklički, le ravnanje z njim je prejkone docela površno. Da bi se naučili orati, piše Ida Tepej, smo izvedli tekmovanje v spretnostni vožnji in v oranju. Ekipa treh najboljših je šla na področno tekmovanje v Zalcu, najboljši pa v Krško, kjer je bilo republiško tekmovanje v oranju in spretnostni vožnji.

Tudi v druge kraje gremo pogledat, kaj bi se lahko naučili. Lani smo bili na avstrijskem Koroškem pri mladem kmetu, ki redi prašiče in silira koruzno zrnje.

Zelo zanimiva je bila tudi anketa Kaj vem o kmetijstvu, ki smo jo organizirali zato, da bi ugotovili, na katerem področju smo najbolj bosi. Ugotovitve nam bodo kazipot za strokovno izobraževanje v bodoče, bile pa so zelo koristne že v preteklem letu. Pri naših naporih nam pomaga naša zadruga, delno pa tudi gozdni obrat GG Celje in pa kmetijski sklad pri občinski skupščini. Menimo, zaključuje pisanje Ida Tepej, da je takšno strokovno delo za mladega kmeta pomembno in da bo denar, ki ga vlagamo, rodil bogate sadove.

(KONEC)

POZNA MO ČEBELJE PROIZVODE?

DANES VEČ O MEDU

PISE IVAN RAK

Kot čebelji pridelek nam je bil do nedavnega znan predvsem le med. V zadnjem času pa se uveljavljajo še drugi: matični mleček, cvetni prah in zadelavina (propolis). Stalno uporabljamo tudi že vosek in to v industriji in gospodinjstvu.

Sest televizijskih oddaj »Krilati farmacevti«, ki jih je pripravila sarajevska televizija, je zelo povečalo zanimanje za čebelje proizvode. Zvedeli smo to, kar bi morali že dolgo poznati.

Kdor je navedene televizijske oddaje pazljivo spremljal, teh pa je bilo veliko, je lahko ugotovil, da ostaja naraven, pristen med še vedno tisti proizvod čebel, katerega zdravilni učinek je v celoti raziskan.

Zato bom danes nekaj več povedal prav o medu.

Naš človek ve o zdravilnosti medu dovolj. Znan mu je način uporabe, znana zdravilnost, znana koristnost za določajoče, znana primerenost uporabe medu namesto sladkorja itd.

Toda, zahteve oziroma želje porabnika medu so zelo različne. Na splošno najbolj cenimo cvetlični med, svetlejšega bolj od temnejšega. Med grenkega okusa odkla-

njamo. Tekoč med nam je ljubši, kot kristaliziran. V glavnem pa je vse to napačno!

Cvetlični med bi naj bil ob predpostavki, da je zbran na cvetlicah, ki so že tako zdravilne, najboljši. Tudi v zdravstvene namene. No, pa recimo, da je tako. Toda, kje danes dobiti čist ali vsaj pretežno čist cvetlični med? Pogoj za pridelovanje čistega cvetličnega medu so čedalje slabši (manj paš na cvetlicah, ker po gnojenju rasejo pretežno trave in to v sodobnem kmetijstvu želim!). Ker naberejo čebele manj čistega cvetličnega medu, se čas za jemanje medu podaljša, sledijo paše na drugih rastlinah in med je pomazan. Ni rečeno, da cvetličnega medu ni več, toda, upoštevajmo navedeno. Razen tega slovenski čebelar ne sledi dogajanju v svetu in ne upošteva, da se čisti med pridelava le v ustreznih panjih, to je v panjih z nizkimi medišči, za čemer stremi ves napreden čebelarski svet. Barva pri medu na splošno ne igra važne vloge. Gozdni medovi so temnejši, pa zato nič slabši, ponekod so še bolj cenjeni. Okus medu mnoge prevara. Odklanjamo na pri-

mer grenkega, četudi je za zdravilne namene najboljši. Grenak okus kostanjevca je po cvetnem prahu, ki ga vsebuje mnogo več, kot med od drugih cvetic.

Kupci medu odklanjajo kristaliziran (strnjen) med. Toda, vsak naraven med namreč prej ali slej kristalizira. Vsi pa med uživamo zaradi zdravja ali kot hrano. Zato vedimo, da je kristaliziran med povsem enakovreden tekočemu. Vsako spreminjanje, popravljanje medu, njegovi kakovosti lahko samo škoduje.

Res je, da kupec najraje vidi lep, tekoč med. Ker pridobivamo pri nas pretežno mešane medove, ki jih čebele bero na različnih cvetlicah, se ti posamezni medji v kozarcu ločujejo. Nekateri sestavni deli medu postanejo tekoči, drugi zrnati, tretji se nabirajo na dnu, kar vse premoti kupca-porabnika. Posebno opazno je to na pomlad, ko postaja topleje. Kupec medu je prepričan, da je kupil naraven med, med z dodatkom sladkorja itd. Laiku naj bo pri nabavi medu osnovno vodilo, da je kupil med pri poštenem, vestnem čebelarju.

KONJICE: POVEČANA SKRB ZA GORSKE KMETIJE

Resolucija o družbenoekonomskem razvoju občine Slovenske Konjice za letošnje leto izhaja iz smernic družbenega načrta razvoja v srednjeročnem obdobju do leta 1990. Od tod izhaja tudi osnovna naloga, ki naj bi jo v prihodnje hitreje in dosledneje uresničevali na področju kmetijstva. Predvsem bi radi pospešili proizvodno sodelovanje med kmetovalci zasebniki in kmetijsko zadrugo, ki doslej ni dajala takšnih rezultatov, da bi z njimi lahko bili v občini zadovoljni. Zlasti velike so možnosti sodelovanja pri proizvodnji govejega mesa in mleka.

Obenem s tem pa v konjiški občini predvidevajo znaten razvoj vinogradništva in sadjarstva, želijo pa še povečati proizvodnjo sena in ostalih krmnih rastlin.

S tem bi zagotovili osnovo za izboljšanje živinorejske proizvodnje.

Posebna skrb v naslednjem dveletnem obdobju srednjeročnega načrta pa bo veljala preusmeritvi gorskih kmetij in s tem tudi razvoju kmečkega turizma, ki ima na tem koncu velike možnosti razvoja, saj bi ga glede konfiguracije in specifičnosti terena mirno lahko postavili ob bok Zgornji Savinjski dolini. Precej bo k temu pripomogel nadaljnji razvoj turistično rekreacijskih objektov na Rogli.

DAMJANA STAMEJCIC

SENTJUR: POBOCJA SO OZIVELA

Težko pričakovani sneg, ki je zapadel ravno ob pravem času — na pragu šolskih počitnic, je omogočil, da so tudi na osnovni šoli Sentjur organizirali smučarsko šolo. 140 otrok so razvrstili po težavnostnih skupinah in jim za-

vačbo oskrbeli 7 smučarskih vaditeljev.

Prav je, da so na šoli poskrbeli tudi za tiste učence, ki jim starši ne morejo kupiti drage smučarske opreme. Na šoli so torej nabavili 30 parov smučev in prav toliko čevljev. Ker v samem Sentjurju ni primernih smučišč, saj takih z vlečnicami ne, se bodo smučarji vozili na Golte, Pohorje ali Celjsko kočo. Tečaj smučanja bodo trajali ves prvi teden počitnic. V naslednjem tednu pa bo stekel tečaj še za odrasle. Tovarna ALPOS bo za svoje člane organizirala poseben tečaj smučanja.

Tako se torej Sentjurci vozijo na bele poljane na smučišča izven svojega kraja. Smučarska vlečnica na Podgrad je pred leti nehala obratovati in ker tudi vremenske razmere v zadnjih letih niso bile najboljše, se ni nihče pobrigal, da bi jo spustili v tek in da bi jo seveda popravili. Škoda.

BR

ŠENTJUR

KMETICA BOM IN GOSPODINJA

ENA SAMA VELIKA DRUŽINA SMO, PRAVIJO DIJAKI

Cepprav ob glavni cesti, je, vsaj tako se včasih zdi, Kmetijska šola v Senthurju nekam odmaknjena. Le malo kdo, ki se pelje tam mimo se z mislimi ustavi za stariimi zidovi dveh zgradb. Pa vendar teče za njimi pisano in prijetno življenje mladih ljudi. Dekleta, ki obiskujejo dvoletno šolo, so prišle sem s trdnim namenom, da si po končanem šolanju pridobijo poklic kmetovalke-gospodinje. Fantje postajajo pravi kmetovalci.

Pred dnevi so se na naše trkanje široko odprla vrata majhne zbornice in kaj kmalu smo dobili izmed učenk dve prijetni sogovornici. Kramljamo o tem in onem. O pouku, o odločitvah in načrtih, o predmetniku in kulturno-zabavnem življenju, ki teče na šoli. Prijetno domače je.

Vida Pikelj obiskuje II. letnik. Se eno polletje torej in postala bo, kar si je želela in izbrala: »Rojena sem na kmetiji. Skupaj z zemljo sem zrasla in z vsem srcem sem navezana nanjo. Če bi morala še enkrat izbirati poklic, bi prav gotovo spet pristala na tej šoli. Po končanem šolanju bom ostala na kmetiji. Doma sem pri Čemšeniku, v Doberlovem. Z učenjem nimam težav. Vsak predmet imam po svoje rada. Vem, da nič ni odveč in da mi bo morda nekoč prav vsaka malenkost koristila pri delu. Naš

Vida Pikelj

urnik je zares pester. Učimo se vrtnarstva, strojništva, živinoreje, gospodinjstva, krojenja, pletenja, šivanja, kvačkanja in še bi lahko naštevale. Res, veliko se naučimo in zato sem prepričana, da bomo vse, prav vse, dobre kmetice in gospodinje. Med počitnicami bom šla domov. Šivala bom in pomagala na kmetiji. 10 ha zemlje imamo, živino in v kooperaciji še kokoši. Dela čez glavo. Dolgčas mi ne bo. Pravzaprav mi ni nikoli dolgčas. Ne doma in ne tu, v šoli. Treba si je pač najti delo ali kakšno drugo zaposlitev, da čas koristno mine. Preden končam šolanje, bi še rada naredila izpit za

Nada Braje

traktor, prav gotovo mi bo tudi ta nekoč koristila.

Vidina in naša sogovornica Nada Braje je prišla v Senthur iz Podbrezja pri Kranju. Kako se je znašla v drugem okolju? Pravi, da s tem ni bilo nobenih težav, saj so v internatu deklet z vseh vetrov. Različna narečja in dialekte govorijo, ampak zdaj se med seboj že razumejo, čeprav vsaka »vleče« po svoje. Tudi Nadi je bilo verjetno že ob rojstvu zapisano, da si bo izbrala poklic kmetovalke. Doma je s kmetije in med štirimi dekleti, kolikor jih je pri hiši, si je le ona izbrala ta poklic. Pravi, da je zadovoljna.

»Glede na to, da obiskujem prvi letnik, lahko rečem le to, da nimam nobenih težav ne pri pouku in ne pri vključevanju v kolektiv. Pri nas se vsi dobro razumemo. Kot ena sama velika družina smo. Znamo prisluhniti drug drugemu in to se mi zdi še posebej pomembno. Tudi vrsto izvenšolskih dejavnosti imamo, s katerimi izpolnjujemo svoj prosti čas. Sodelujem pri šolskem športnem društvu. Dekleta imamo tudi nogometno ekipo. Imamo tudi folklorni krožek, ki ga vodi Drago Jančič. Na prejšnjem smo se naučili belokranjskih plesov, zdaj pa začnemo s kozjanskimi. Z veseljem se lotimo tudi priprav na različne proslave in praznovanja. Že zdaj pripravljamo izdelke za spomladansko razstavo, ki je vsako leto na šoli. Kot zanimivost s te šole naj povem še to, da se po končanem šolanju mnogi dijaki vključijo v društvo absolventov te šole. Tako vzdržujejo stik s šolo, predavatelji in se spoznavajo z novostmi na šoli. Skupno nato odhajajo na razne izlete in kmetijske razstave.«

Kaj več je pravzaprav težko dodati. Morda le to, da na šoli, ki je stara, nefunkcionalna in vse bolj tesna, živijo dijaki in predavatelji v prijetni slogi in razumevanju.

MATEJA PODJED

SIGMA ŽALEC

Delovna skupnost skupnih služb

vabi

k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih nalog:

1. vodenje finančnega knjigovodstva
2. vodenje stroškovnega knjigovodstva
3. materialni knjigovodja
4. opravljanje administrativnih del samoupravnih organov in DPO
5. gospodar, kurir, kurjač

POGOJI:

pod 1. in 2. se zahteva višja šola ekonomske smeri s 4-letnimi delovnimi izkušnjami ali srednja ekonomska šola s 6-letnimi delovnimi izkušnjami in od tega 2 leti na vodstvenih opravilih

pod 3. se zahteva ekonomski tehnik z 2-letnimi delovnimi izkušnjami

pod 4. se zahteva administrativna šola z 2-letnimi delovnimi izkušnjami

pod 5. se zahteva poklicna šola kovinske stroke z 2-letnimi delovnimi izkušnjami in vozniškim izpitom B kategorije.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: »SIGMA« Zalec, Pečnikova 1 — komisiji za delovna razmerja.

Osební dohodek po pravilniku.

Uspešen program razvoja ter višja stopnja predelave in finalizacije v

ŽELEZARNI ŠTORE

narekuje potrebe po sodelavcih, zato vabimo k sodelovanju:

TOZD mehanske obdelave

— več KV strugarjev, rezkalcev in orodjarjev

TOZD vzdrževanje

— več KV strojnih ključavničarjev, strugarjev in inštalaterjev

TOZD livarna

— več KV livarjev ter
— več delavcev za priučitev v livarstvu

Tovarna traktorjev v izgradnji

— več KV avtomehnikov, strugarjev ključavničarjev in
— več delavcev za priučitev na obdelavi in montaži

TOZD jeklarne in valjarne

— več KV valjavcev, ključavničarjev in strugarjev ter
— več delavcev za priučitev v valjarstvu in jeklarstvu

TOZD energetika

— 2 dipl. elektronika za merilno službo

DSSS

— dipl. ekonomista za kadroviski sektor
— dipl. ekonomista za finančni sektor
— dipl. stroj. inž. za sektor za novogradnje

Vabimo vas, da se zaposlite na ustreznem delovnem mestu, kjer se boste lahko osebno izpopolnili in uveljavili.

Pred zaposlitvijo si lahko ogledate obrate, kjer dobite tudi vse potrebne informacije. Zglasite se lahko osebno vsak dan ali pismeno, v kadrovskem sektorju Železarne Štore.

EDINO STEPSCO JEZERO EVROPE

Edino stepsko jezero v Evropi je Neusiedler See, na meji med Avstrijo in Madžarsko na Gradiščanskem. Gradiščanski Hrvati torej živijo ob jezeru, katerega povprečna globina je meter, največja pa štiri metre. Kadar ga veter najbolj razpiha, meri jezero 356 kvadratnih kilometrov, sicer pa je manjše. Jezero obdaja štiri kilometre širok pas loča. Na tem jezeru prireajo tudi edinstveno tekmovanje. Prečkajo ga peš — plavanje tekmovalca dis-kvalificira.

OSNOVNA ŠOLA GRIŽE

išče

šoferja D kategorije

za polovični in deljeni delovni čas.

Nastop dela po dogovoru.

Prijave v 15 dneh po objavi.

Kulturna skupnost občine CELJE

razpisuje
prosta dela in naloge

računovodje — administratorke

pogodbeno razmerje (2 do 4 ure opravila dnevno)

Vlogo naslovite na: Kulturna skupnost občine Celje, Muzejski trg 1a/III. Razpis velja do zasedbe.

KS ŠENTJUR — TRG

BO ŠENTJUR MESTO?

POSLUH KRAJANOV ZA SVOJE OKOLJE

Krajevna skupnost Šentjur-trg s svojimi 2300 prebivalci se hitro širi in razvija. Posebno minulo leto smatrajo v tej krajevni skupnosti za izredno plodno. Vsega napredka pa brez velikega prizadevanja krajanov ne bi bilo. Prav po zaslugi krajanov, ki so prispevali 50% predračunskih sredstev, je zdaj na območju Šentjurja precej ulic asfaltiranih. Poleg rednega samoprispevka plačujejo krajanji še prispevek za uporabo mestnega zemljišča.

Vse lepšo podobo dobiva

predvsem soseska Pešnica. Tudi tu so na pobudo krajanov in s pomočjo njihovih samoprispevkov asfaltirali tri ulice. Prebivalci Šentjurja znajo prijeti tudi za lopate in tako so z udarniški urami olepšali okolje in asfaltirali domača dvorišča.

Stanovalci blokov so se zelo razveselili cestne razsvetljave v predelu Pešnice. Zdaj Cestno podjetje nadaljuje z gradnjo ceste iz Šentjurja proti Jakobu, kjer bo, kot vse kaže, letošnji praznik občine.

Za plavalnim bazenom na-

črtujejo gradnjo stadiona, ki bo med mnogimi zelo dobrodošel. Prav tako tudi motel in blagovnica v samem Šentjurju. Do leta 1980 želijo v tej krajevni skupnosti asfaltirati vse ulice in jih tudi osveteliti z javno razsvetljavo. S pomočjo prizadevnih krajanov se bo torej krajevna skupnost Šentjur-trg še naprej hitro razvijala. Tako obstajajo vsi izgledi in možnosti, da bo tudi Šentjur postal mesto.

MP

V knjižnici Kulturnega centra v Velenju je bilo tretje srečanje »malih vokalnih skupin«. Od devetih prijavljenih jih je nastopilo šest in sicer kvartet Frankolovčani, vokalni kvartet iz Rogaške Slatine, deliški kvintet KUD Bukoviča, žalski vokalni kvintet KPD Svoboda (na sliki pod vodstvom Florijana Lesjaka — tretji z leve), Koroški vokalni oktet s Prevalj in kvintet Flamingo iz Velenja. Tradicionalno srečanje malih vokalnih skupin sta pripravila kulturno društvo »Stane Sever« iz Škal pri Velenju in radio Velenje.

Foto: LOJZE OJSTERSEK

LAŠKE GOSTILNE NEKOČ IN DANES

PIŠE EDO JELOVŠEK (3)

V OKOLICI TOPLIC

Restavracija (11) v laških toplicah je bila odprta že leta 1852, še preden je bilo zdravilišče dokončano. Nekaj let kasneje so v zdravilišču odprli tudi kavarno, ki pa so jo v stari Jugoslaviji opustili. Ob prazniku republike la. ni so odprli novo restavracijo.

Cesta nas vodi tostran železnice v Debro. Na levi je hiša številka 7, v kateri je Marija Zupanc leta 1966 odprla bife »Pri Marički« (12).

Nekoliko naprej je v hiši št. 9 na desni strani ceste bila pred prvo svetovno vojno mlekarica in kavarna (13). Vodila jo je sestra tedanjega laškega peka Droica, ki je imel po letu 1871 v Laškem več hiš in posestev. Staroavstrijski vodilci so gostišče imenovali tudi »Milch-Mariandl« (Mlekarica Marianca), ker je bilo gospodinjini ime Marijana. Danes so v hiši stanovanja.

Severno od podjetja »EL. KOV« je prostorna hiša s stopniščem s ceste. Tu je bila kmalu po zgraditvi ceste (1824) gostilna (14). Najprej jo je imela družina Martini, nato Trbovc in od leta 1927 družina Plaznikovih. Gostilna je obratovala do leta 1941. Zdaj je hiša obsojena na rušenje, ker tik ob njej nastaja nova proizvodnja hala »ELKOV«.

Zasuknimo se zdaj za 180 stopinj in se pri laških toplicah podajmo pod železniškim podvozom na drugo stran deberske doline. Tam je vila »Huma«. Tu je bila ne-

koč točilnica buteljčnih vin (15) in kavarna. Po prvi svetovni vojni so obrat podrl.

Na kraju, kjer stoji vila »Debro« je bila pred izgradnjo toplic mala gostilnica v kmečkem slogu (16).

Naš izlet bomo končali v Spodnji Rečici. Pri kapelici v desno je na bregu domačija sester Jenčičevih. Tu je imela Marija Šoter v začetni dobi laških toplic kavarno in kasneje točilnico vin (17). Imela je lastne vinograde v Strmici. Gostišče je imelo veliko vrtno uto v zelenju in zvoneče ime v nemščini, ki je v prevodu glasil: »Kavarna pri Marijinih solzah na Rožnem griču«. Gospodinja je bila prava modna dama tistih časov in k njej so hodili najbolj imenitni gostje laških toplic. Poleg vsega drugega je nudila gostom specialiteto: kislo mleko z ajdovim kruhom. Ko je gospodinja po poroki šla v svet, je gostišče zamrlo.

Prišli so do poslopja, kjer je direkcija TIM, bivša rudniška uprava. Tu so posestniki Savsi že v 17. stoletju imeli gostilno (18), pristavo in vinograd, ob potoku pa mlin in žago. Zadnji Savsi so bili tudi prvi lastniki gostišča »Huma« v Laškem. Leta 1962 so posestvo v Rečici prodali Horjaku, ta pa ga je prodala trgovcu Hermanu, Herman cestnemu nadzorniku Muršiču, slednji pa premogokopni družbi, ki je podrla dvostransko stopnišče s ceste in uredila stranski vhod v stavbo, kot je še danes.

Se ena gostilna je tu blizu. Pri odcepu ceste na Šmohor je onstran mostička hiša, kjer je bila od leta 1922 gostilna družine Trbovc (19) in katere lastnik je danes Viljem Guček iz Dobja.

Tako. Opravili smo obhod gostišč po desnem bregu Laškega in sicer od Debra do Strmice. Našteli smo devetnajst gostišč, ki so delovala od 17. stoletja naprej do današnjih dni.

roman
vam
poklanja

OČETOVA KRIVDA

3

Pohitela je na desno v gozd, kjer je šumljal potoček, in napolnila kanglico z vodo. Te mu je dala piti, potem je pomohla ruto v njo, jo ožela, zložila in mu mokro položila na srce. Tri, štiri minute so minule in starček je zasopel:

»O, bog, zdaj mi bo srce obstalo!«

»Nikar se ne bojte, oče,« je opominjala, »bolje vam bo. Srce vam že bolj mirno bije.«

»Da, da, laže mi je zdaj. Hvala bogu! Bog ti povrni! Ti si dobra.«

»Kako vam je pa prišlo?«

»Moj bog, kako? Leso sem prišel popravljat, da bi živina ne mogla uhajati. Pa mi je srce začelo tako razbijati, kar smo od sebe.«

»Vročina pa delo vas je dalo.«

V tem hipu je čula, da nekaj lomasti in po hribu dol je pritekel Tevž. Dvornikov sin. Ze od daleč je vpil:

»Za božjo voljo! Ali se je očetu kaj zgodilo?«

»Nič, nič!« ga je mirila Marta. »Slabo jim je postalo; zdaj pa je že bolje.«

Tevž se je pognal čez leso in obstal pred njima. Velik in zrasten je bil, svetle, kodraste lase je imel. Male brke in modre oči. Sklonil se je k očetu in ga v strahu vprašal:

»Oče, kje vas boli?«

»Zdaj nič več.« je šepetal stari, ki se je medtem dvignil. »Samo slab sem.«

»Misliš slab si, da se je moralo kaj zgoditi, ko vas tako dolgo ni bilo. Zato sem šel gledat.«

LJUBLJANA

»Hudo je bilo. Če bi Zvonikove ne bilo, bi bil umrl.«

»Ne, ne.« je ugovarjala Marta. »Srce se je razburilo — zaradi tega pa še ni treba umreti.«

»Kako ti je že ime? Marta si, kajne? Ti si mi pomagala; znaš kakor doktor. Tevž, zahvali se ji!«

»Bog ti povrni, Marta,« je dejal mladi mož. »Če bom jaz kdaj mogel tebi ali tvojim kaj dobrega storiti, iz srca rad bom storil.«

»Saj vendar ni vredno besede.« se je branila Marta. »Saj je krščanska dolžnost, da pomagamo bližnjemu, kadar je v stiski. Vsakdo bi bil to storil. Zdaj pa morava očeta spraviti domov, da si bodo mogli počiti.«

»Oče, na hrbtu vas bom nesel,« je rekel sin. »Tevž,« je rekel oče in na jok mu je šlo, »kaj bi počel brez tebe!«

»Nošnja bo za očeta prehuda. Laže jim bo, če jih peljeva.« je menila Marta.

Snela mu je obkladek, ožela ruto in jo zataknila za pas. Začudno in jo gledal Tevž. Potem je pomagal očetu pokonci in ga krepko podprl. Marta ga je prišla pod drugo pazduho in tako sta ga počasi peljala po travniku gor.

Dvorniku je bilo 60 let, prisodil bi mu jih pa 70. Nekoč je moral biti postaven mož, zdaj pa je bil sključen, lasje in brada so mu bili beli in lice mu je bilo polno gub. Večkrat so morali počivati. Tedaj je stari vprašal:

»Marta, kakor pravi doktor si! Kje si se tega naučila?«

»Saj vendar nič ne znam.« je odgovorila. »Ena mojih bratrank je usmiljenka. Poleti je prihajala k nam na počitnice in mi je o boleznih pripovedovala. Večkrat sem šla z njo h kakemu bolniku in tu mi je kazala, kako je treba bolnikom streči.«

»Rada jim strežeš, kajne?« je poizvedoval Tevž.

»Res, rada! Lepo je, ako more človek človeku pomagati.«

Tevž se tega odgovora ni razveselil; bogve, kakšnega je pričakoval.

Ker je postala pot ožja, je stari prosil:

»Tevž, naj Marta, naj me sama pelje. Ti me pretrdo držiš, ona ima bolj rahlo roko.«

Sin je ubogal in čudno! — Zdaj je šlo hitreje.

TO-MO-DI

DIMNIKI

INFORMACIJE TEL.

22-113; 20-641

Od zadaj je videž Tevž, kako nežno je Marta držala očeta in kako varno in krepko se je opiral na njo. Pogledi so mu ves čas viseli na ljubki dekletovi postavi.

Po kakih 20 minutah so prilezli na vrh na Dvornikov dom. Ker so bili vsi v travniku, ni bilo nikogar doma. Marta in Tevž sta spravila očeta gor v izbo, pa sta mu morala dolgo prigovarjati, da je hotel v posteljo. Z žganjem mu je Marta krepko odrgnila noge, dala mu je požirek spiti, nato pa naročila, naj počiva in, če le more, naj zaspi — potem jutri ne bo več nobenega sledu o današnji nezgodi.

Da bi se ognila starčevi zahvali, je prijazno pozdravila in naglo odšla. Spodaj jo je povabil Tevž v »hišo«. To je bila velika, lepa soba. V kotu je stala mogočna javorova miza, nad njo je visel križ, na obeh straneh pa dolgi vrsti svetlih podob. Skozj pet okenc je sijalo sonce. Stara lesena ura, ki je segala skoraj od vrha do tal, je počasi tiktakala.

»Kako lepa je vaša hiša!« se je zavzela Marta. »Tako lepa naša nia.«

»A res?« se je namuznil Tevž. »Ali ti smem kaj prinesiti? Mleka in sira morda?«

»Ne, ne.« se je branila, »moram domov. Imamo krojača in ob štirih jima moram malo južino dati.«

»Skoda, da ne utegneš vsaj toliko ostati, da bi še šla na očeta gledat! Kako se ti zdijo?«

»Ali jim večkrat tako pride?«

»Ze! In ponoči večkrat tožijo, da sape ne do-bijo.«

»Ali ste že kaj kakega zdravnika mprašali?«

»Da! Nekaj tednov so hodili k temu našemu mlademu; toda pomagalo jim ni nič. Zdaj jih zdravi ona brezniška šintarica.«

»Ta? Ta tu ne bo kos. Jaz bi dejala, pojdi z njimi v mesto h kakemu zdravniku!«

»Ali misliš, da je tako nevarno?«

»Zdaj še ni nevarno, ampak zanemariti take bo-lezni ne smejo.«

»Prav praviš. V mesto jih popeljem. Kako je hudo, kadar tako lovijo sapo, pa jim človek ne more pomagati, ko bi tako rad!«

»Da, ko bi človek mogel pomagati, ko bi mogel povsod pomagati!«

Iz kletke je svet tako velik. Med rešetkami se porajajo širjave. Kovina je odzven notranjosti. V ognju so jo žgali, kalili. Postavili pokončno na vodoravni obod in ima zdaj svojo nalogo. Prozično opravilo ljudskega sprenevedanja o pravičnosti in zadoščenju. Ima dve strani. Na tisti znotraj, ki združuje sorodnosti te čudne kovinske združbe, se dan nikoli ne prebudi.

Zora ostaja zunaj. Popolnoma vseeno je, če kletko obrneš na katerokoli stran, njena notranjost bo ostala nespremenjena. In nič začudenja ne potrebujemo, če se ob predmetih, kot so kletke, zaprti prostori, barake — sprašujemo takoj o tistem dejstvu: zunaj in znotraj. Oboje je prostor, to nas verjetno zbega, četudi bi kdo morda že imel pripravljen odgovor na to uganko, ki je sicer nenavadna, pa vendar še zelo, zelo stara.

V kletki pa je svet tako majhen. Se zvoči se ne morejo poskriti po kotih, kajti tudi koti so majhni, so čisto navadni kotički, neznatne stvarce, nevredne omembe. Še tema se skriva v njih, še rešetke s svojimi sencami ne marajo zanje. In se zazrem v kot in vidim svetlobo. Tista mrčnost je le namišljena mrčnost. Ne maram je, zato je ne sprejemam. S pogledom vrtam vanjo svetlobo, kajti svetloba je energija, ta energija poganja velikanske turbine. Te turbine so veliki jezovi, so velika jezera. V teh jezerih spijo tisočletna morja, ki so se utrudila in prišla počivat v jezera. Tisočletne živali spijo na dnu, v blato so se zarile, nemarno nesramne so do sveta, ki ga mi živimo. Niti za dež ne marajo, ki jim daje hrano. In še nekaj je v teh velikih jezerih; v vsakem je čisto na dnu svetilka, ki čaka svojega svetilničarja, da jo dvigne iz tega smrdljivega in duševnega blata. Vsak med nami je ta svetilničar. Toda pot do dna tega jezera je zelo dolga. Posebno če si v kletki. Pa čeprav je ta kletka čas, čeprav so rešetke samo smešna prisposoba neke stare obrti, neke daljne pozabe, nekega smešnega cehovskega preigravanja z ljudmi. A to je le njihova zunanja podoba. Prava je danes povsem drugačna. Današnja kletka sploh nima sten.

DRAGO MEDVED

KLETKA

MEDITACIJA

Sploh nima prostorske dimenzije, omejitve ali razsežnosti. Ima samo svojo zakonitost, da preko določenih stvari ne moremo zapluti, ne more zleteti, ne moremo z atomi ustvarjati verižnih reakcij, računalnik kljub svoji sposobnosti ostaja le igračka. Današnja kletka je zapisana v težkih knjigah zemeljske oble, je fiksna ideja vesolja, ko smo stopili vanj. Kletka je moda samo okence, skozi katerega pogledaš v jutrišnje vreme. Kletka morda sploh ni kletka. Kaj pa če je čisto navadno jabolko, skozi katerega se je prigrizel neznanec črv. Morda je tankovska cev, skozi katero sviga granata in pade v zeleno naročje trave, obleži mrtva, pozabljena, prekleta granata. Grda starka, s počeno glavo in osivelimi ambicijami sejati smrt izven kletke. Ali v njej sami. Je sploh kakšna razlika. Je v izgubljenem lesku praznega očesa in grdo staro granato prve svetovne vojne sploh kakšna razlika? Ali pa med bodočo živo in nemo telefonsko številko na drugi strani? Nobe ne razlike ni v molku in stara granata naj še tako vpije in hrešči skozi polomljen zrak, nikoli ne bo dorekla tiste besede, ki bi nas lahko onemela.

Potem je vse tiho. Na velikem zelenem travniku se spreha v dolgi srajci sveže jutro, s tisto naslodo na ustnicah, ki razodeva dolge noči, srebrne ostanke nektarja iz velike pojedine nedosanjanega poletja. Kačji pastir je prvi jutranji obiskovalec te dolge srajce, ki opleta med travo in se njeni spodnji robovi družijo s polnimi, zelenimi sokovi neznanih rastlinskih stebel. Poigravanje vetra z njihovimi vrhovi ni nič v primerjavi z vonjem, ki ga širijo čisto pri tleh, da niti ne veš za drobno elektronsko vibriranje v prostoru. Kdaj je že kletka odmišljena iz tega sveta. Tukaj so krila preboda zarjo na vzhodu in zdaj režejo atmosfero proti jugu, v tople kraje. V kraje velikih oceanov, temnih in rdečih koral, velikih zvonov na dnu morja, v tistih res velikih morjih, ki so še večja od tistih, ki prebivajo v jezerih.

Jutranja spalna srajca se je za hip ustavila na zeleni trati. V zraku je bilo čutiti južne vetrove, ki prinašajo vonj po ognju in dimu, po črni pretoriji. Po značilnih blatnih ulicah, kjer še okovi ne bi hoteli ležati v tisočletnem suženjstvu. A so ti vetrovi prinašali tudi vonj po praznih slamnatih steblih, ki krasijo vsa neznana kraljestva, ki so že kdaj stopila iz asfalta evropske civilizacije in včerajšnjega pojmovanja. Ta spalna srajca se je enačila s svobodo, ki je že pred njo tavalala po teh zelenih tratah in so jo opevali vsi pesniki, jo utapljali v svoji anakreontiki in se zmerjali s peklenskimi imeni tega stoletja in vseh prejšnjih.

Nenadoma se pojavi rdeč, najbrž krvav madež na tej lepi spalnici srajci svežega jutra. Pojavi se tam, kjer se ramé v lepi, občuteni liniji podaja v roko, kjer se svetloba tako nežno in boleče polgrava v obliko človeškega telesa, da je to kar otipljivo, da je doživeto kot Velasquez. Tam se je ta rdeči madež naglo razširil in vse je bilo videti, da prihaja po neki daljni žili, po neki daljni poti naravnost iz srca. Velika črpalka je v otožni pesmi zapoznele utrujenosti pustila, da je odtekla iz nje ta rdeča tekočina, da se je razlila po beli površini in prižgala številne svetilnike. V tej tišini, ki je nemela v zraku, se je oglasila piščau, z dolgim, malce globokim, torej otožnim glasom. Do zavesti še ni prišel. Ko pa je glas še bolj padel, se je dotaknil tudi tistega predela, kjer leži v krvavi in vroči strojnici srce in so vibracije za hip zastale. Tudi vse vzhodne in zahodne poti iz tega rdečega kraljestva so za hip stisnile svoje kantone v strnjeno vrsto zapetih stražarjev, z omejenimi pogledi in nevednimi, togimi kretnjami. Glas je zvenel v tej tišini kot srebro, ki se vsuje mrtvecu iz ust in kane na težko, črno marmorno ploščo. Takrat zaniha zvonovi in na nekem nekdanjem peterburškem trgu se odpre okno in mlada ženska pogleda na trg. Razpuščen lasje sproščeno zavejejo v svežo zunanjo samo, toda zvonovi oznanjajo tudi vonj po kadilu in ogromna kupola bližnje bazilike odpre svoje oči in se rodi dan.

Mlada žena še enkrat pogleda po trgu, toda nikjer vojak, nikjer rdečega huzarja z dolgimi črnimi brki. Povsod sam mir, nekaj listja po tleh, pa pozabljene stopinje v odzvenu težkih verig bojarjev carja Petra.

V kletki je čas pozabljen. Ko stopiš iz nje, ali bolje — ko te stopijo iz njenega prostora, si v nekem drugem prostoru. Si v modrini očesa tistega, ki te čaka preko ceste, ki te čaka v življenju, pribit na steno lepe rešitve, osvoboditelj, smejoča podzavest. Tako stopiš preko ceste, tam preko, torej nekje daleč ti je ponujena roka. Ta roka ni nujno da je nežna, lepo negovana, niti topla. Samo človeška naj bo, čeprav malo preračunljivo k sebi skržena, pa vendar toliko iztegnjena, da veš, da je namenjena tebi. Čeprav je del tistega velikega rdečega kraljestva, kjer hrumi črpalka krvavih divizij in bataljonov, je dobrodošla, kajti tako kot s črpalko je povezana tudi z očmi. Je torej legitimacija, ki žari skozi oči, skozi to modrino, skozi to neskončnost, skozi to življenje, ki poganja tudi drugega. V tem je dragocenost tega slika, te topline, ki se pozneje razgreje v reaktorje, laserske žarke in podobne pankrte naše vedno opravičljive zavesti.

Greš torej tja preko in primeš za roko. In čas se ne ustavi. In se pozabljenje ne vrne. Dan visi v zraku, nakovalo bije, giljotina švisne skozi zrak. Tisoč smrti je rodilo tisoč življenj. Na nebu se spreha južna velikanse orle in diha jo na vsa pljuča. Pod njimi se dviga oblak prahu, kajti veter, ki prihaja iz njihove notranjosti je orkan vročega plamena, ki vse požge pred seboj, za seboj pa pušča same zelene preproge, poine življenjskih sokov. Tako se ta smešna pošast vali po nebu in recite, če ne bi bilo zabavno to nekega dne videti tudi na svoje oči. Ze zaradi tega, da bi zgorele vse te prekleto kletke in stare granate, kajti te dajejo potu tudi novim.

ZAUŠNICA

Nabiralo se je, kopicilo, mlada učiteljica Mojca ni vzdržala. Ta vražji fant ji bo zlomil živce, vso jo bo razrval, ponoči spati ne more, prebuja se, v polsnu krili z rokami in se grabi za srce.

— Vem, otrok je, pa tudi jaz sem človek. Me slišite — človek!

Se dolgo je čepela za katedrom in si zastavljala vprašanja: Kdo te je, vraga, poslal v moj razred? Slišala sem, o, saj sem vedela, kako predrzen znaš biti, koliko las je posivilo na glavi lanske učiteljice. Še se spominjam tistega dne. Prišel si, mulec enajstih let, predrzno si me pogledal v oči. Sprva sem pomislila: Saj si kar fleten fantek! Ti pa si dejal:

— Tovarišica, ste že končali višjo šolo? Če niste, boste še ob službo.

Predrznost, kje si to pobral, kje? Vem, tvoja mati je pred tedni diplomirala na drugi stopnji, oče bo vsak čas doktoriral. Toda, tvoja dva jima imata po petdeset, jaz pa komaj petindvajset. V petindvajsetih letih bom tudi jaz zlezla naprej. Kako bo z mojim napredovanjem, mulec, ti ne bom pripovedovala. Tvoja učiteljica sem. V klopi!

— Tovarišica, morali bi mi odgovoriti, mene to strašno zanima, reče, se kot mokra kura zavleče v klop in gleda še bolj izzivalno.

Učiteljica Mojca si dopoveduje: Brzdaj se, ohrani mirno kri, ne dovoli, da ti uidejo živci. Vprašaj se, od kod fantu ta vprašanja, počemu se ti roga v hrbet, zakaj te gledata starša tako zviška, kakor da si jima tujka iz devete dežele. Poišči vzrok in razodeta bo vsa resnica. Boš kos nalogi?

Se malo prej se je zgodilo. Trideset otrok, trideset enajstletnikov, trideset hlastačev po znanju, trideset prizadevnih učencev. Enaintrideseti pa žre živce in tudi rodiljski sestanek ni kaj prida zalegel. Prišla sta oba, oče in mati, in ko je reva potožila, sta nkrat trikrat poudarila.

— Tovarišica, učiteljica ste, če je kaj pedagoškega duha v vas, ga boste že ukrotili!

Pa ga ni. Ko je vse prekipelo, ko je napravil neodpustljivo predrznost, takrat je zamahnila, roka je padla na rdeča lica, opna nedolžnosti se je v hipu sama pretrgala.

Nastal je vik in krik. Roditelja v šolo, ravnatelj skliče komisijo, govori se po vsem naselju: Tovarišica Mojca bo ob službo! Trije so najglasnejši: oče, mati in — ravnatelj. Deset let je o pedagoških, psiholoških in še kakih rečeh molčal. Zdaj pa se je razgovoril. Sklic je kolektiv, prebral vse o fizični kazni in mlado tovarišico pred vsem pedagoškim svetom do kraja ponižal. Svistal je ravnatelj kazalec po zadržnem ozračju zbornice, celo po robu zelene mize je nekajkrat potrkal, stroge pedagoške oči so tako nevarno izstopile, ko je poudaril.

— Tovarišica, ali veste, kaj ste storili? Fizična kazen je po zakonu prepovedana. Veste, komu ste to krivico napravili? Otroku najbolj ugledne družine! Otrokova starša sta dvajset let člana ZK. Opravičata odgovorno službo v državni upravi. Izprahajte svojo mlado in neizkušeno pedagoško vest, če bo v prihodnjem šolskem letu še prazno mesto za vas.

Vse mišice so ena sama napeta struna. Zdaj zdaj bo prišel živčni zlom. Ali počemu so kolegice in kolegi umolknili? Kako to, da so sicer v zbornici širne in pikre debate o pedagoški ničevosti ravnatelja. Glejte, naučil se je nekaj pedagoških izrekov in zdaj je komandant tolikšnega kolektiva. Lizun je, vsakemu se laška samo zato, da bi še dolgo ostal na ravnateljskem stolčku.

Komisija za nagrajevanje pa je vstavila v zapisnik: Nasemu ravnatelju pol starega milijona za požrtvovalno vodstvo naše šole in veliko razumevanje za posameznike v kolektivu.

Tovarišica drhti. Najraje bi se pognala iz zbornice in odhitela kdove kam. Se je zbrala moč, dvignila je glavo, pogledala tja proti ravnatelju in skoraj pretiho vprašala:

— Tovariš ravnatelj, ali veš, da si pred leti bil moj učitelj? Takrat je bil ravnatelj tovariš Prekošek. Vse skozi sem bila dobra učenka. Tebi pa nisem bila simpatična. Ničesar zalega ti nisem storila, ko si me tako neusmiljeno oklofotal in zapisal ukor. Leta so minila. Končala sem šolo in zdaj sem učiteljica. Oba sva člana ZK. Pa tudi pretirano užaljena starša sta člana ZK. Ze po tej plati bi morali stvar gledati drugače. Vem, tiste zkušnice ne bi smela dati. Toda, ti si mi jih dal najmanj deset, petnajst. Nisi znal nehati. Tudi takrat je bilo zapisano, da je fizična kazen prepovedana. Kljub temu si postal ravnatelj. Meni pa groziš s cisto. Najmanj dve tretjini učiteljev je proti tebi. Dobri dve tretjini ti v hrbet kaže zobe. Zdaj si jih zbral, na oko si jih prepričal. Tudi zapisnik bo zlikan po tvoji modli. Jaz pa te pred vsemi vprašam: Ali si komunist, ali si človek? Prosim, kaj si? Mar si tudi ti v PARTIJI samo zaradi direktorskega stolčka. Komaj petindvajset let imam in sem z veseljem kot učiteljica stopila v razred. Res je, pedagoške akademije še nisem dokončala, zato prejemam tudi manjše osebne dohodke. Če sem te kdaj prosila za pomoč, si zavrkljivo odgovoril: No, saj si skončala šolo, se boš že znašla! In sem se morala. Tudi to vem, kako je bilo z izbiro otrok za moj razred. Morda ti bodo nekateri dali medaljo. Jaz, če bi bila možki, bi ti privoščila nekaj krepkih zausnic...

— Preklemana smrklja! vzkipi ravnatelj in prekine sestanek. Razpisi so za vrati. Razumljivo, tovariš ravnatelj bo ostal, mlada tovarišica Mojca pa bo najbrž morala potrkati na druga vrata.

Ne vem, če se o navedenih učiteljih tudi danes pišejo karakteristike. Če se, o draga Mojca, gorje ti!

DRAGO KUMER

MI IN BODOČNOST: ZDRAVILO ZA OZRAČJE

Po njegovem mnenju pretijo velike nevarnosti predvsem od mnogo prehitrih klimatskih sprememb in prekomerne otoplitve. M. Budiko pa je prepričan, da lahko na današnji stopnji razvoja znanosti in tehnike človeštvo na zemlji ohrani klimo, ki bi bila optimalna za življenje in gospodarsko dejavnost.

S tem v zvezi omenja »zdravilo«, ki so ga sovjetski znanstveniki predlagali za ozdravljenje atmosfere — vsakoletno izgoranje po nekaj deset tisoč ton žveplene kisline v atmosferi. Tako bi se ustvaril v stratosferi ekran kapljic žveplene kisline, s tem pa bi se zmanjšala količina sončne radiacije, ki prihaja na zemeljsko površino. Toda, sovjetski strokovnjak opozarja, da je potrebno o vsaki intervenciji v atmosfere procese razpravljati z izredno previdnostjo, ker je zelo težko predvideti vse mogoče posledice.

Kako »preveriti« planet?

Drugi anketiranec »Literaturnaja gazeta«, gruzijski akademik F. Davitaja sicer trdi, da posledice globalne ekološke krize nikakor ne morejo biti tako usodne kot jih prikazuje Spiegel, vendar ne podcenjuje nevarnosti, o kateri teče beseda, on jo le drugače formulira: »Da, globalni efekt steklenega vrta lahko ustvari mnogo toplejšo atmosfero našega planeta, vendar se lahko na to navadimo, prav tako kot so se navadili prebivalci tropskih območij na Zemlji. Mnogo bolj zastrašujoče pa so velike spremembe v sestavi ozračja.

Izračuni so pokazali, da je človeštvo v vsej svoji zgodovini potrošilo za izgoranje vseh vrst goriva 273 milijard ton kisika in da se je v tem istem procesu ustvarilo 322 milijard ton ogljikovega dioksida. Najbolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da 90 odstotkov uporabljenega kisika in prav toliko ustvarjenega ogljikovega dioksida odpade na zadnjih petdeset let.

Če bomo nadaljevali tako, se bo količina kisika v zraku zmanjšala do nezahvalnih meja. Enako nevarnost predstavlja tudi povečanje ogljikovega dioksida, ki v večjih količinah strupeno deluje na žive organizme. Na ta način bo skrb za zaščito zraka v globalnih razmerah postala eden najtežjih problemov človeštva.

Da bi ohranili današnjo strukturo atmosfere, bo potrebno veliko časa in izjemnih naporov, nadaljuje Davitaja. Potrebna bo izredna pazljiva znanstvena obdelava in priprava metod ter postopkov delovanja na naravne procese. Uresničitev vsega tega bo zahtevala več desetletij, zato je potrebno začeti takoj.

Izhod iz sedanjega stanja vidi Davitaja v uporabi takšnih virov energije, ki ne zahtevajo porabe kisika in ne ustvarjajo ogljikovega dioksida, kakor tudi v iskanju principelno novih tehnoloških procesov, ki ne bodo vplivali na naravno ravnovesje sestave atmosfere. »Vidite, zato je to tako zrela nujnost, ustvariti takšne proizvodne cikle, pri katerih bi se v procesu ustvarjanja materialnih vrednot absorbiral ogljikov dioksid in v lastnosti »odpadka« izločal kisik.

Davitaja predlaga tudi druge metode bogatitve atmosfere s kisikom in njenega osvobajanja od viška ogljikovega dioksida. S tem bi bilo zagotovljeno »prezračevanje« atmosfere vsega planeta, ki mu sicer grozi zadušitev.

Ne parna kopalnica, temveč savna

Profesor J. Čirkov, šef katedre za meteorologijo akademije za kmetijstvo v Moskvi se je vzdržal lastnih napovedi in opozoril samo na spremembe, ki bi nastale v klimi Sovjetske zveze, če bi se zaradi koncentracije ogljikovega dioksida v atmosferi povprečna temperatura na zemeljski površini povečala za 1–2°. Območje nestabilne in nezadostne vlage, ki je značilno za nekatere predele Sovjetske zveze, bi se premaknilo na sever za 100 do 200 km. Istočasno bi se pomaknila tudi meja obdelovalnih površin, kar bi na nek način kompenziralo izgube. Toda, povečala bi se moč suše na stepskem območju s tradicionalno visoko kulturo poljedelstva in plodne zemlje. Sprememba bi bilo praktično dovolj pravzaprav na vsakem območju Sovjetske zveze.

(KONEC)

ALPINISTIČNI KOTICEK: ORGANIZACIJA ODPRAVE ANDI 78

Pokroviteljstvo nad I. celjsko alpinistično odpravo Andi 78 je prevzela Skupščina občine Celje. S tem so dobili alpinisti in planinsko društvo veliko moralno in organizacijsko pomoč. Težko je razumljivo, toda sestav moštva je sedaj najmanjša skrb. Odlične naveze čakajo, da gredo na pot in izplezajo najtežje, kar je mogoče. Največ preglastic bo s financiranjem, saj je prvi odgovori delovnih organizacij kažejo, da je mogoče pripraviti pomagati. Alpinizem je pač šport, ki nima bučne publike na stadionu, ne vstopnine in hranarin. Večino sredstev za plezanje doma in na tujem prispeva vsak sam in ironija je prav v tem, da najboljši pripevajo največ.

Oprema in potovanje v Peru sta glavni postavki predračuna. Andi so daleč, zahteva pri plezanju in osebnih opremljajev med Alpami in Himalajo. Dosedanje odprave v Peru so imele preglastic s carino, birokracijo in transportom od Lame do baznega taborišča. Organizacija je tekla v dve glavni smeri: zbiranje sredstev in povezava z našimi ljudmi v Peruju, da ob prihodu ne bo daljšega zastoja. Denar bi prispevale temeljne organizacije, društva, TKS in občina, člani odprave pa zbirajo denar s predplačili za razglednice, ki jih bodo nato poslali podpisane iz Lame na vplačnike.

Problem bo še menjava sredstev za devize. Ni še namreč jasno, ali bo možno dobiti letalskega prevoznika,

ki bi prevzel potovanje za dinarska sredstva.

Člani odprave začnejo te dni z intenzivnim treningom pod nadzorstvom zdravnika, ki potuje z odpravo.

Vsi pridno delajo, vsak po svojih močeh in znanju. Upajo, da jih športno in planinsko Celje ne bo pustilo na cedilu.

V planinskih predelih je zapadlo precej novega snega in nevarnost pršnih plazov je velika. Trajala bo do odjuge ali pa do občutno nižjih temperatur. Ker tudi ni močnih vetrov v višjih legah, je sneg nesprijet in se proži ob vsakem prečanju pobočij, če smo peš ali na smučeh. Ob sedanjih pogojih bo trajala nevarnost vsaj do nedelje.

CIC

SKRB ZA ZDRAVO ZOBOVJE PREDŠOLSKEGA OTROKA JE PREDVSEM NALOGA STARŠEV

Otrok v predšolskem obdobju ima mlečno zobovje. Po številu jih je dvajset in zrastejo postopoma od šestega meseca (ali pa tudi že prej) do treh let starosti. Uporabnostna doba mlečnega zobovja je v primerjavi s stalnimi zobmi zelo kratka. Služi pa enaki funkciji kot stalni zobje, le bistveno krajši čas. Prav to prehodno obdobje mlečnih zob, ki je le relativno kratko, premoti veliko staršev, da ne posvečajo zobovju predšolskega otroka večje pozornosti. Pri tem pa seveda pozabljajo, da je otrok v teh letih v dobi najhitrejšega telesnega razvoja, ki bo prav gotovo moten, če ne bo imel zdravega zobovja. Če pri odraslem človeku povzroča pomanjkljivo zobovje želodčne težave, psihične motnje in neestetski izgled, povzroča pri otroku okvarjeno mlečno zobovje poleg preje navedenega še slabši telesni razvoj in zelo okvarjeno zobovje še negativno vpliva na ves organizem v smislu žariščne infekcije.

Starši se večkrat vprašajo, kdaj otroka prvič pripeljati k zobozdravniku? Ali takrat, ko starši opazijo prvo okvaro na zobu, ali ko otroka začne zob boleti, ali pa v določenem starostnem obdobju? Zobna gniloba se redko pojavi pred drugim letom starosti. Poznamo pa že tudi v vsakodnevni praksi primere, ko posredujemo in že tudi uspešno pozdravimo okvare na mlečnih pri letu in pol starosti. Zato ni prav nič narobe, če skrbni starši pripeljejo otroka prvič na pregled že pri dveh letih starosti, če opazijo kaj nenavadnega pa tudi že prej. Tudi če zobozdravnik ne potrdi okvare, je otrok doživel prvi stik z zobozdravnikom prijetno, brez nasilnih bolečih posegov, starše pa za nekaj mesecev pomirjeni. Skrajna meja za prvi obisk pri zobozdravniku pa je starost treh let. Tedaj se tudi izvrši sistematični splošni pregled otroka in je že tedaj ugotovljena gniloba mlečnega zobovja več kot 50 odstotkov. Od septembra leta 1977 v občini Celje istočasno s pediatrom že pregleda triletnike tudi zobozdravnik in poskrbi, da starši otroke tudi vodijo na popravilo zobovja ali pa na redne kontrolne preglede.

Najbrž se bodo starši vprašali zakaj ni organizirane skrbi za zdravje zob predšolskega otroka, kot je že v veliki meri poskrbljeno za šolarja:

1. Le določen odstotek otrok je v organiziranem varstvu.

2. Tehnična izvedba dovolj vzgojnega kadra, ki pa je še za samo varstvo deficitarno.

3. Obisk ambulant ni enkrat. Od samega pregleda in ugotovitve dejanskega stanja nima otrok ničesar. Potrebna je prihajati večkrat. Tako pogosti in redni izpadi otrok in vzgojiteljev bi motili program dela VVU, ker zaenkrat skrb za zobovje predšolarjev še ni v programu VVU.

4. Pri večini malih otrok še vedno zelo ugodno vpliva na njihovo vedenje v ambulant navzočnost enega od staršev.

To je le nekaj bistvenih razlogov, ki dokazujejo, da je skrb za zdravo zobovje zaenkrat na ramenih staršev, seveda pa je dolžnost zobozdravstvene službe, da so vsi starši poučeni o prednostih zdravega mlečnega zobovja in o škodljivostih okvarjenega zobovja v predšolskem obdobju.

Našteto je nekaj škodljivosti, ki jih povzroča okvarjeno mlečno zobovje:

1. Otroci odklanjajo hrano, odvisno od stopnje okvarjenosti zobovja.

2. Bolečina vpliva neugodno na samega otroka, večkrat pa na vso družino, ker je pogosto zobna bolečina nekaj časa tako močna, da otrok joka vso noč.

3. Pogosto je treba tako okvarjen mlečni zob odstraniti več let pred naravnim izpadom. Posledica je premalo prostora za

izrast stalnih večjih zob in pojavi se vsem dobro znana ortodontska anomalija, katere zdravljenje je dolgotrajno in včasih tudi brezuspešno, ker otrok ne vztraja do konca zdravljenja.

4. Mrtvi mlečni zobje predstavljajo žariščen infekt s posledičnimi okvarami na srou, ledvicah, sklepih...

5. Lahko pa so vse posledice manj vidne in otrok le slabo napreduje v razvoju ter je siten, bled in ima pogosto le malo zvišano temperaturo.

6. Niso redki primeri, ko je potrebno malega poslati v bolnišnico zaradi posledic okvarjenega mlečnika, ki kaj hitro pride v absces, ki ga pri otroku največkrat lahko oskorbijo le v bolnišnici. Tako doživi otrok pravo daljšo ločitev od staršev zaradi bolnega zoba.

Omenjeni razlogi in deloma obrazložene posledice zanemarjenega mlečnega zobovja staršem narekujejo skrb za zdravo zobovje naših otrok, če hočemo zdrave otroke. Naj nam ne bo žal časa, ki ga bomo porabili za včasih pogoste obiske v ambulanti. Predvsem ne bodimo nestrpni in ne zahtevamo preveč od malega pacienta naenkrat. Cesto se dogaja, da mati ali oče želita, da napravimo otroku čim več, ker imata tako malo časa. Tega ne priporočamo. Zakaj? Marsikdo od staršev je že bil priča dogodku, da otrok nenadoma ne mara več k zobozdravniku. Prav gotovo smo otrokove sposobnosti potrpežljivosti precejvali. Otroci takrat ni reagiral, ker se je pokazal junaka, vendar se je naslednjemu obisku enostavno uprl in ga ne pripravimo več do sodelovanja. Sedaj je umestno napraviti daljši odmor in ga pustiti nekaj časa v miru. V fazi mirovanja pa zobje nemožno gnije naprej in kaj hitro je tu bolečina. Tako največkrat od nestrpnosti in naglice nimamo nič. Torej si je le bolje vzeti čas, ker se nam bosta strpnost in porabljen čas bogato obrestovala in ne bomo prestajali mučnih scen, otrok pa ne bo imel slabih izkušenj z zobozdravnikom, katerega vemo da bo obiskoval skoraj vse življenje.

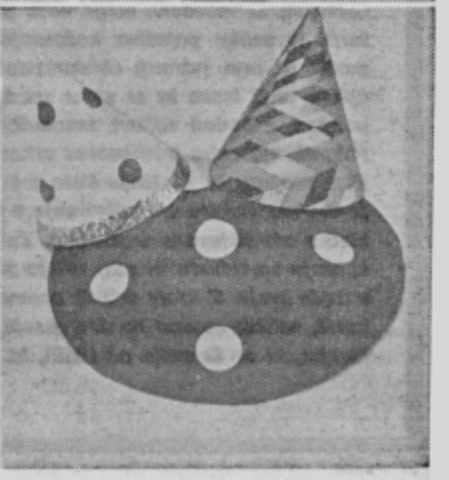
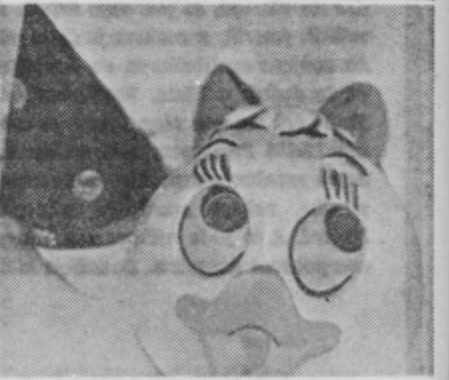
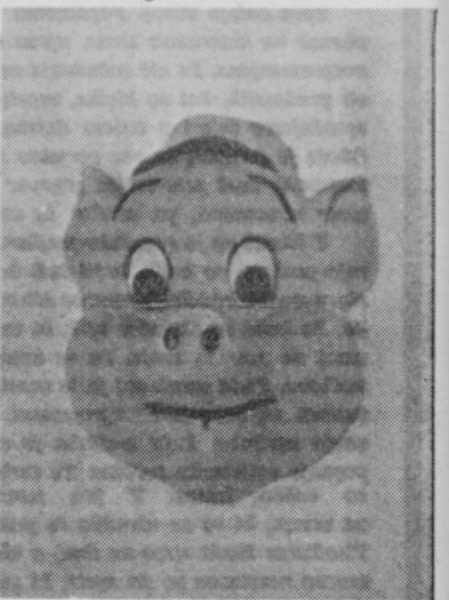
Se neka o umivanju zob pri otrocih ter kdaj naj se začne redno umivanje? Ko otroku zrastejo vsi mlečni zobje, naj bi začel z rednim umivanjem — to je pri treh letih. Prav gotovo je še bolje, če se začne redna ustna higiena že prej, seveda pa je to odvisno od higienskih navad staršev in od otrokove spretnosti. Starši naj bodo strpni in sprva naj bo umivanje zob igra, ki naj počasi preide v navado. Ne pričakujemo, da si bo naš otrok samoiniciativno umival zobe. Vsak dan sproti ga je potrebno opomniti in mu pokazati vrstni red umivanja. Nič ni narobe, če se mati in otrok skupaj umivata zobe seveda vsak s svojim priborom. Tako se bo otrok navadil na ravno prav odmerjen čas umivanja in še bolj z veseljem opravljal vsakodnevno dolžnost, saj nas otroci tako radi posnemajo. Zato ni odveč pripomba: najprej dobra higienska navada pri starših in odraslih članih družine, šele potem jo lahko pričakujemo pri otrocih. Če pride otrok z neumitimi zobmi v ambulanto, je nesmiselno karati ga. Opozorilo velja najprej staršem.

Ker so pa danes v večini starši zaposleni, bi bilo nujno, da čez dan to vlogo prevzamejo VVU, kjer naj bi si otroci to navado utrjevali v higienskih kotičkih pod nadzorstvom vzgojiteljev — verjetno je že ponekod to vplevano. Zakaj tako poudarjam vlogo staršev in VVU pri utrjevanju higienskih navad? Tam je otrok vsak dan, pri zobozdravniku pa le občasno, kratek čas. Z opozorili zobozdravnika vsakih nekaj mesecev enkrat ne moremo pričakovati uspeha pri navadi ustne higiene, če ni vsaj sodelovanja staršev.

SKAPIN DR. MARTA

T PRIPOROČA

Letos pravijo, bo pust kaj kmalu pred vrati s svojimi norčijami. Na to so pomislili tudi pri Tehnocomercatorju in pripravili veleblagovnici T ali točneje na oddelku Papirnice bogato izbiro pustnih mask, klobučkov in drugih »maskaradnih rekvizitov«.

IZ TSK: NOVA TEKMOVALNA SKUPNOST

Pred dnevi so zastopniki TKS in ZTKO občin Zalec, Laško in Celje podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi območne tekmovalne skupnosti. Naloge nove območne skupnosti so po novih usmeritvah telesne kulture v naši republiki znane. Gre za uresničevanje dela s selekcijami, boljše strokovno in organizacijsko povezanostjo in izvajanjem tekmovalnega sistema predvsem z vidika razvoja vrhunškega športa, ki mora dobiti svoje korenine v šolah in SSD. Tako lahko pričakujemo v II. polletju v delu SSD izredno aktivnost pri vadbi izbranih učencev in njihovem nastopanju v I., II. in III. sekciji. V prvi vrsti bodo najprej pričeli z delom v tistih športnih panogah in igrah, ki imajo prednostno razvrstitev v treh občinah ožje celjske regije. Gre predvsem za atletiko, košarko, rokomet, nogomet, odbojko, namizni tenis, alpsko smučanje in smučarske skoke. Seveda ob vsem tem ne bodo zanemarjene tudi ostale aktivnosti kot strelstvo, gimnastika, planinstvo, borilni športi in tabornišvo. Posebna strokovna komisija, ki je bila izvoljena na ustanovnem sestanku območne skupnosti, bo poskrbela za oblikovanje programa in finančnega načrta. To delo bo opravljeno še v tem mesecu, na kar bo v prvi polovici meseca februarja širša konferenca vseh osnovnih organizacij iz žalske, celjske in laške občine, kjer bodo delegati na demokratičen način izvolili območne odbore za posamezne športne panoge in igre. Na ustanovnem sestanku so se dogovorili, da bo v prvem letu delovanja te skupnosti sedež v Celju, izvoljen pa je bil tudi 7 članski odbor, v katerem sta po 2 predstavnika vsake občine z izjemo Celja, ki je v ta odbor imenovala še sekretarja. Odbor nove območne skupnosti sestavljajo: Karel Jug kot predsednik, Vlado Verzeznasi kot tajnik ter člani Jože Gersak (Ce), Stane Valant in Rudi Veligošek (Za), Gorazd Setina in Andrej Mlakar (oba Laško). Prepričani smo lahko, da bo s solidnim delom nove območne tekmovalne skupnosti že v bližnji prihodnosti zaznamovati uspešne premike v razvoju kvalitetnega športa, povezovanju organizacijskih in strokovnih delavcev, pa solidnejšemu delu v vseh sredinah v telesni kulturi. K. J.

ROKOMET

POVRŠNOST ALI NEZNANJE

KDO BO JEDEL POKVARJENO JUHO?

Težko je pisati o celjskih rokometarjih, ki so v zadnjih letih služili za vzor marsikateremu športnemu kolektivu. Tako so začeli tudi lani, ko so presenetili vse in se uvrstili v sam vrh I. zvezne lige. Zal pa je prišlo do nekaterih madežev, ki upravičeno postavlja vprašanje o površnosti ali neznanju in o tem, kdo bo jedel ali pojedel pokvarjeno juho!

Zakaj gre?

Vsem ljubiteljem rokometu je poznana afeta okoli Mihe Bojeviča, ki še zdaj ni rešena, pa čeprav je od njenega nastanka preteklo že skoraj šest mesecev. Vse skupaj se je končalo s tem, da je Miha odšel na odsluženje vojaškega roka, vse ostalo pa se bo reševalo, ko bodo odgovorni za to imeli čas. Komaj smo se malce pomirili s tem problemom (ki ni samo ozko celjski ali slovenski), že je nastopil drugi.

Celjani so izgubili tekmo z hmelovarskim Partizanom 10:0 in odvzemom točke, to pa zato, ker je nastopil suspendiran vratar Tomič. Kому je ta igra potrebna, zakaj in do kdaj bo trajala? Kdo se norčuje s tistih nekaj tisoč ljubiteljev rokometu, ki tako vztrajno hodijo v dvorano Golovec in z vsem srcem ter žarom podpirajo naše igralce? Kdo je dal dovoljenje, da suspendirani Tomič vseeno nastopi? Kdo je tisti, ki pri celjskem rokometnem klubu ne pozna pravil ali sili z glavo skozi zid in obratno, če to počnejo drugi, zakaj Celjani »ne zaropotajo«! Veliko je še vprašanj, ki bi jih lahko ob tej priložnosti zastavili, vendar se naj z njimi ukvarja odgovorni in to odgovorno pri klubu. Upamo le, da bo enkrat vsaj eden pri klubu spregovoril in povedal tisto, kar vsi resnični ljubitelji rokometu pričakujejo: KJE JE RESNICA in kaj se dogaja v celjskem rokometnem taboru? Objavili smo (edini v celoti!) njihovo odprto pismo glede primera M. Bojeviča pa se ni še vedno nič spremenilo. Kaj pa zdaj? Pošteno bi bilo, da vidimo, kdo je tisti, ki se gre dvoboju, zakaj se ga gre in do kdaj se ga bo šel?

Miljo Andželović, eden izmed najzvestejših celjskih ljubiteljev rokometu (dobil je tudi priznanje kluba!) je po tekmi s Partizanom s solzami v očeh rekel:

»Ogoiufani smo! To ni več igra, to je splet neumnosti! Kdo stoji za njimi?«

Kljub temu, da je bila izjava rečena v posebnem afektu pa je vseeno vredna razmisleka. In to prepuščamo odgovornim v klubu, ki naj rečejo končno »bobo bob«.

In še to: Celjani so bili tudi kaznovani zaradi slabe organizacije tekme s Partizanom.

Kdo bo to rešil oz. ali bomo res tako dolgo čakali, da nam bodo tisto, na kar smo dolgo čakali, zaprli. To je našo hla Golovec!

Celjskim rokometarjem želimo vse najboljše v elitnem razredu, samo: RAZCISTITI JE TREBA STVARI, KI KRNIJO OGLED TE IGRE V NAŠEM MESTU IN OKOLICI!

TONE VRABL

KOŠARKA: ZA ZDAJ ČETRTE

V II. ZKL — zahod so odigrali prvi del prvenstva. Celjani so po nesrečnih porazih proti Mariboru in Ortočniku tokrat doma z 21 koši razlike premagali Novo mesto. V dvorani Golovec smo bili priča v prvih 25 minutah izredno slabi košarki, ki ni navdušila blizu 200 gledalcev. Domačini so imeli dosti dela z žilavimi nasprotniki, preden so zlomili njihov odpor. Kar niso se znašli v prostranstvu nove dvorane in mehkih koših. Več ali manj smo bili priča slabi in neučinkoviti igri, polni začetniških napak, brez ustreznega ognja in hitrosti. Tako sta se močvi menjavali v vodstvu vse do 25. minute igre. Potem je le sledil preobrat v korist Celjanov. Domačini so zaigrali tako kot smo jih bili sicer vajeni doslej v najboljši luči. Uspešne poteze Golca, Polanca in Pipana so se odražala tudi v rezultatu. Do konca igre so si Celjani priigrali veliko prednost in zmagali s 107:86. Po prvem delu prvenstva so sedaj Celjani na 4. mestu s 14. točkami, kolikor jih imata še Slovan-Ilirija in Šibenik, vodilna Industromontaža in Maribor pa sta ušli Celjanom že za 6 točk. V prihodnjem kolu bodo Celjani igrali v gosteh proti Novemu Zagrebu v Zagrebu.

Zenske Celja so izgubile z Radensko v gosteh. Rezultat 42:56 (12:28). Bile so izredno neučinkovite v prvem polčasu, medtem ko so v drugem zaigrale hitreje, zaostanka pa niso mogle nadoknaditi. Najboljše so bile Borovšek 10, Kunelj 14, Šibakovski 8 in Bela 4. Po 14. dnehu bodo igrali doma proti Litiji.

Igralci Elektre so uspešno zaključili I. del republiškega prvenstva. Doma so visoko premagali Vrhniko s 105:68 (49:33) in se tako povzpeli na 2. mesto s 16. točkami, kolikor jih ima tudi vodilna Ježica. V listo strelcev se je vpisalo kar devet igralcev, od katerih so bili najbolj učinkoviti Polovšek 23, Udrih, S. in J. Jošt po 14 in Kokol 12. V prihodnjem kolu, ki bo čez 14 dni, bodo Šoštanjčani igrali doma proti Obali. K. JUG

HOKEJ NA LEDU: POMANJKLJIVOSTI

V treh dneh so celjski hokejisti na ledu pokazali »bliše in bedo« hokejske igre. Najprej so doma presenetljivo izgubili proti Stavbarju 4:8. Samo srečanje je v sicer uspešni sezoni pokazalo, da so še napake v igri celjske obrambe. Te napake pa so rutinirani igralci Stavbarja, dejansko nekdanji državni reprezentanti, Babič, Seme in Vnuč izkoristili. Ko smo že ocenili padec celjske igre in forme pa je Celje le dva dni pozneje pokazalo, da je še vedno izvrstno moštvo. V Ljubljani so Celjani visoko premagali Tivoli 12:1 in pri tem pokazali vrhunsko igro. Torej krize ni, pač pa je bila lekcija Stavbarja v Celju le koristna.

O sami tekmi pa nam je trener Albin Fele dejal:

»Igralci Stavbarja so izkoristili šest prodorov, ko nismo najbolje igrali. Take napake so ne smejo več dogoditi. Sola pa vsekar korist, kajti kaj bi bilo, če bi se nekaj podobnega zgodilo v kvalifikacijah za prvo ligo? Tako pa moramo že sedaj odstopiti!«

Ceravno bodo celjski igralci igrali še proti Triglavu, Inl in Mladosti ter v zadnjem kolu, pred kvalifikacijami, v Mariboru še proti Stavbarju, so že medaj prvi. To je dobro, da se lahko sedaj mirno pripravljajo za sklepne borbe. Za čimboljšo pripravo pa bo potrebno nekaj težjih srečanj. Celjani vabijo številna moštva v Celje, zlasti Kranjsko goro, žal pa gostje ne pridejo. Zato delo trenerja Albina Fele ni lahko, ko pripravlja ekipo za težko srečanje proti Črveni Zvezdi oziroma Partizanu. V vzhodni medrepubliški ligi se namreč ni rečeno, kdo bo prvak.

Mladinci Celja so v nadaljevanju prvenstva izgubili proti Jesenicam 2:11. Pionirji tokrat niso igrali. V prihodnjem kolu pa igrajo pionirji v Ljubljani proti Prevojam, mladinci pa bodo počivali. In še rezultata sindikalne lige: Aero — Zlatarna 1:8 in Konjice — EMO 8:3. Vodiljo igralci Zlatarne 12 pred Konjicami 12, Aerom 2 in EMO 2 točke. J. KUZMA

KEGLJANJE: PREKO PRVE OVIRE

24 najboljših kegljavek Jugoslavije, je v soboto prišlo v Medvodah dolge kvalifikacijske boje za vstop v državno reprezentanco Jugoslavije, ki bo sodelovala na svetovnem prvenstvu letos maja v Luzernu v Švici. Med najboljšo izbrano ekipo 24 tekmovalk so bile izbrane iz Celja Magda Urh, Janja Marinc, Eva Ludvig in Lojzka Bajde ter Vida Bizjak iz Hmelzda Zalec. Vse te tekmovalke bodo imele pet preglednih tekmovalj. Vsako tekmovalje je dvodnevno in skupaj bo to deset nastopov na 100 lučev. Prva petina je že za njimi. V Medvodah so celjske tekmovalke dobro kegljale. Ker po prihodnjem nastopu, ko bodo vse nastopile na področju republike Hrvatske, odpade prvih osem tekmovalk, lahko sedaj zabeležimo, da imajo vse štiri celjske kegljave možnost za plasma v tretje kolo.

V Medvodah je namreč najboljša celjska tekmovalka Janja Marinc osvojila drugo mesto za zmagovalko Kristofevo. Zaostala je le za en keglj. Podrila je 873 kegljev. Prvi dan 438 in drugi dan 435 kegljev. Ostale celjske predstavnice pa so dosegle naslednja mesta: 8. Magda Urh 833 (416 in 417), 10. Bajde 819 (410 in 409), ter 14. Eva Ludvig 805 (397 in 408).

Na svetovno prvenstvo potuje osem tekmovalk. Upamo, da bodo celjske tekmovalke 4. in 5. februarja potrdila svojo formo in se uvrstile med najboljše. J. KUZMA

NASTOP AERA

Kegljači Aera Celje so se med tem pomerili v prijateljskem srečanju proti Braniku iz Maribora. V zanimivem srečanju so zmagali gostje z rezultatom 528:5230. Najboljša pri Aero sta bila Urh 94 in Ločnikar 888 kegljev. J. K.

JUDO

DVAJSET USPEŠNIH LET!

ZA SEDAJ V REPUBLIŠKI JUDO LIGI TRETJE MESTO

Ceravno nekoliko v senci kolektivnih športov v Celju so celjski judoisti »Ivo Reya« letos dosegli svoj največji športni uspeh v zadnjih letih. V republiški ligi so namreč osvojili tretje mesto za Impolom in Mariborom. Impol jim je zbežal za dve točki, Maribor pa je bil boljše samo zaradi boljše razlike v tehničnih točkah. Ko pa smo nekoliko pogledali posamezne rezultate prvenstva, smo lahko zasledili, da so Celjani naslov republiškega prvaka izgubili zaradi smole najboljšega tekmovalca Marjana Fabjana, ki zaradi poškodbe rame ni nastopil v prvem kolu proti Šiški in Bežigradu. In ravno ti tekmi sta odločili. Celjani so namreč izgubili tesno 3:4. Pozneje, kompletni, so premagali vse nasprotnike in v finalu še Maribor in Impol.

Celjski moštvo, katerega uspešno vodi trener Dušan Tanko, je nastopilo v naslednji postavi: Ostir, Grosek, Špiljak, Drugovčič, Majaronc, Kovač, Fabjan in Pristovnik. Borili so se devetkrat, sedemkrat zmagali in dvakrat izgubili. Zbrali so 14 točk in imeli tehnične točke 37:24. Največje preseženečje in uspeh pa so dosegli z zmago nad Mariborom 4:3 in Impolom 4:3. Dokazali so, da so dejansko letos ob Olimpiji in prvi ekipi Impola najboljši judoisti v Sloveniji.

Mimo ekipnega rezultata pa so bili odlični tudi celjski borci v tekmovalnih posameznikih. Fabjan je mladinski državni prvak in drugi med člani. Lansko leto je osvojil peto mesto na evropskem mladinskem prvenstvu in je v svoji kategoriji eden od najboljših pri nas ter olimpijski kandidat za Moskvo. Ob sebi pa ima odličnega predstavnika v pionirski Ouku, ki je državni pr-

vak in ob Danici Drugovčič, ki je bila tretja na državnem prvenstvu in zmagovalka memorialnega tekmovanja v Zagrebu.

Vsi ti rezultati pa so plod načrtnega dela v društvu, ki skrbi za svoj kader. Številni mladi borci, ki prihajajo iz pionirske šole, vadijo potem naprej pod vodstvom petih trenerjev. Najboljši pa se kaj kmalu vključijo v tek-

movalne vrste. Pionirji so celo med najboljšimi v Jugoslaviji.

Te dni so imeli člani JK »Ivo Reya« redni letni občni zbor. Praznovali so 20. letnico obstoja. In ravno v tem letu so dosegli izredne uspehe. Toda ti uspehi jih niso uspavali. Predsednik društva Jože Tanko pravi:

»Zanimanje za judo je v Celju vse večje. Mladi prihajajo iz okolice Celja in se vključujejo v naše vrste. Za vse mlade pa skrbijo naši marljivi trenerji in instruktorji. Zato lahko tudi v bodoče pričakujemo rast naše sekcije in juda v Celju.«

V to smo prepričani. Garancija za to je preko 110 članov in številni tečajniki, ki se vsako leto vključijo v delo društva. J. KUZMA

Številni pionirji obiskujejo tečaje v judo klubu »Ivo Reya«. Na sliki jih vidimo, kako zavzeto prisostvujejo prikazu ene izmed veščin med olimpijskim kandidatom Marjanom Fabjanom (levo) in trenerjem Dušanom Tankom.

DROBNE

V II. zvezni nogometni ligi je sodil tudi celjski sodnik MARJAN GOLES. Kot »glavni« sodnik se je v prvem delu izredno izkazal in zavzel odlično drugo mesto, seveda po oceni tistih, ki to opravljajo. Torej, nov dokaz, da imamo v Celju vsaj dobre sodnike, če že nimamo dobrega nogometa. Marjanu pa želimo, da bi bilo tako tudi v prihodnje in da bi se prebil na listo, kjer so sodniki. ki

sodijo najelitnejši razred — I. zvezno ligo.

xxx

S Poljske, kjer so priprave naših atletov za poletno sezono, smo dobili pozdrave mladega atleta Kladivarja Borisa Čopa in njegovega trenerja Romana Leška. Obema za pozdrave najlepša hvala z željo, da se prvi dobro pripravi na novo sezono, drugi pa pridobi še več znanja, ki naj bi ga kasneje (doma) razdaljal prihajajočim atletom.

xxx

V šahovski inter ligi so Celjani v prvem kolu premagali

Slovensko Bistrico s 5,5:2,5. Za Celje so točke osvojili Ceglar, Bervar, Jazbec, Markovič in Pertinač, remiziral je Strajher, izgubila pa Pešec (presenetljivo) in Studnička. V II. kolu bodo Celjani ponovno gostovali v Gradcu proti Humanicu.

xxx

Na regijskem prvenstvu sodeluje štirinajst mladih šahistov. Po tretjem kolu vodi brez poraza Črepan iz Zaleca, za njim pa sta Stuel in Subotič (oba Celje) itd. Igrajo po švicarskem sistemu.

tv-jk

M

OGLASI

PRODAM

OPREMO za samsko sobo ugodno prodam. Košenina, Traviška 7, Celje.

OPREMO za dnevno sobo prodam. Fani Iršič, Celje, Vojkova 7.

PRASICA težkega 130 kg prodam. Alojz Lipovšek, Medlog 59, Celje.

NOVOZGRAJENO hišo do prve plošče, prodam. Okolica Vojnika. Ponudbe pod »Na soncu«.

FIAT 125 PZ, letnik 1970, registriran do septembra 1978, ugodno prodam. Gačner, Latkova vas 99, 63312 Prebold.

FIAT 750 prodam celega ali po delih. Ponudbe pod oznako »Fiat 750«.

AVTO ami 8 nujno prodam. Jože Skorjanc, Dolenja vas 45, Prebold, tel.: 722-116.

KOSO — original za traktor deutz 4006 1 leto rabljeno, mlin za žito s kamni in »pajklina«, prodam. Jože Leber, Orla vas 24, Braslovče.

SPACKA 2 CV 6, letnik 1973 prodam. Informacije po telefonu 25-048 v popoldanskem času.

POMIVALNO korito, nerjaveče, dvojno, skoraj novo prodam. Ogled pri Zupančič, Ulica Bratov Vošnjakov 26/C-I, vsak delavnik od 16. do 19. ure.

FIAT 126 P, skoraj nov, prodam. Tel.: 27-857. Nada Stezinar, Celje, Robova 9.

OTROSKI voziček, kombiniran in otroško posteljo z vložkom, prodam. Selčan,

Na Otoku 7, Celje. Informacije tudi po tel.: 21-764 po 16. uri.

SUIE smrekove trske vezane v butare ugodno prodam. Stefan Zveplan, Globoko 12 a, Rimske Toplice.

AMI, letnik 1972 prodam (15.000). Zg. Grušovijske 21, Sempeter.

GOSPODARSKO poslopje, 380 kv. m zemlje z vso opremo za rejo piščancev v Zičah, prodam in 1000 kg sladkega sena. Fric Potočnik, Cerovec 31, Sentjur.

SENO polsladko, 5 ton, ugodno prodam. Kincl, Grobelno.

NEDOGRAJENO hišo v 4 fazi s 5 ha zemlje: gozd, njiva, travnik, vinograd, v šentjurski občini blizu novega jezera, prodam. Informacije pri Jože Šeško, Tratna 43, Grobelno.

SKODO 1000 l, letnik 1970, prodam. Podgoršek, Zagrad 70/b, Celje.

VOZ, lažji — za kravjo vprego in športni otroški voziček, prodam. Viki Beloglavec, Založe 26, Polzela.

KRAVO — brejo, simentalčko, prodam. Franc Paušer, Keršova 6, Vojnik.

USNJEN plašč za motorista ali traktorista, dobro ohranjen, poceni prodam. Trnovlje 18.

RAZNO pohištvo: radio, kopirni stroj, šivalni stroj, prodam. Ogled — sobota ob 11. uri. Oblakova 18.

SPALNICO, domače delo, 1500 din, dva motorja pony expres prodam. Ogled dopoldan. Mira Mali, Trnovlje 14.

STIRIDELNO visoko omaro, kavč, mizo, dva fotelja in kuhinjski element, prodam. Sumrak, Efenkova 18, Ostrožno.

ZIMSKE gume za zastavo 101 s platišči — očuvane — prodam. Slavko Subotič, Lava, Valjavčeva 11, Celje, telefon 25-140, popoldne.

TOYOTA corolla 1200, letnik 1972 naprodaj. Informacije po tel.: 063 26-068 od 16. do 18. ure.

SPALNICO staro 3 letja z jogi vložki ugodno prodam. Rajko Zupančič, Debro 43/c, Laško (novi bloki).

DVOJNE harmonike, eno novo Lubas in eno štiri vrst-

no navadno, prodam. Franc Petelinšek, Pongrac 149, Griže.

70 ar vinograda in 50 ar gozda, v Trnovcu nad Sevnico prodam po ugodni ceni. Julijana Manček, Golobinjek 4, Planina pri Sevnici.

PEČ termoakumulacijska, AEG, 2 kW, staro 4 mesece z garancijo prodam po ugodni ceni. Milutin Josipovič, Kompole 123 a Štore (pri Obržanu).

TRAKTOR steyer, 12 KM, v voznem stanju, prodam. Cerna po dogovoru. Ivan Kavka, Ulica II. bataljona Sentjur. (Stari naslov: Hruševac 33, Sentjur).

TRAKTOR deutz, 18 KM, kravo črno-belo šeko, brejo v 8. mesecu, ter osebni avto ami 6 registriran do 19. 9. 1978 z rezervnimi deli prodam. Stanko Orešnik, Podgorje 1, pri Letušu.

PARCELO za vikend na lepi sončni legi, voda in elektrika na parceli, prodam. Miloš Klinar, Svetina 3, Štore.

POHISTVO za dnevno sobo ugodno prodam. Grubenšek, Slatina 17/c pri Šmartnem v Rožni dolini.

UGODNO prodam dobro ohranjeno spalnico. Dolinar, Celje, Vručeva 25 C, od 16. do 18. ure.

KOBILO prodam zaradi bolezn, ali zamenjam za govedo. Smerc, M. Breza 33, Breze pri Celju.

PEČ na trdo gorivo EMO 4, prodam. Tel.: 28-353.

KRAVO, 6 let staro, 8 mesecev brejo, vozno, prodam. Karl Dobovišek, Zlateče 15, Sentjur.

AVTO zaporožec, v odličnem stanju prodam za 25.000,00 din. Vrtovec, Titov trg 8/II.

AVTO škoda, letnik 1968, prodam po delih. Stane Leber, Ulica Bratov Vošnjakov 26 b. Ogled od 14. ure dalje.

FIAT 1300, registriran do decembra, dobro ohranjen, prodam, tudi na ček. Ogled po 14. uri. Karl Plevnik, Slandrov trg 34 a, Zalec.

ZASTAVO 750, letnik 1976 special, prodam. Drobež, Prekopa 10 a, Vransko, nasproti gostilne Čvan.

AMI 8, letnik 1971, karamboliran, ugodno prodam. Cesta na grad 36, Celje.

SKODO 1000 MB, letnik 1969, prodam po delih. Božo Velek, Kajuhova 7, Celje.

WARTBURG, 1.1973, brezhiben ugodno prodam. Vodičar, tel.: 24-000 int. 361.

TELEVIZOR, dve pernici, mizo, prodam. Stefan Dobrinja, Celje, Šaranovičeva 2.

HARMONIKO CFB še pod garancijo, prodam. Alojz Kojnik, Trnovlje 105/a, Celje.

PRODAM: moto kroz avto domače izdelave, motor vgrajen ford 20 m, ter avto ford 17 m menjam ali prodam z vso dodatno opremo. Motor generalno popravljen in vgrajena 12 V elektrika, — avtomatske bobne nove znamke »Rolandi 55« z vseimi ritmi, bariton Jamaha dobro ohranjen s kovčkom ter mikrofoni Šur s stojalom, diatonično harmoniko BEAs še z garancijo. Rajko Laznik, Lemberg 23, Strmec pri Vojniku.

KUPIM

TRAKTOR nad 25 KM kupim. Marko Klezin, Trojno, Laško.

V OKOLICI CELJA ali Smarja kupim manjšo hišo z vrtom. Ponudbe pod oznako »Gotovine 40 milijonov«.

ZASTAVO 750, od letnika 1974 dalje kupim. Ponudbe na naslov: Milica Prisljan, Poljče 2, 63314 Braslovče.

MANJSO hišico v okolici Celja — Sentjurja kupim. Erih Obrez, Ul. V. Prekomorske brigade 9/A, Celje.

WARTBURG ali drug avto kupim na ček in gotovino. Tel.: 25-497.

STANOVANJA

NEOPREMLJENO sobo s kopalnico — ali garsonjero v Celju ali bližnji okolici nujno išče za dobo dve let. Ponudbe pošljite pod oznako »Stanovanja«.

GREM k bolnikom za strežnico ali za pomoč v gospodinjstvu, če bi mi nudili sobo. Ponudbe pod oznako »Upokojenka«.

VZGOJITELJICA išče ogrevano sobo v Celju. Ponudbe pod oznako »Topla soba«.

SESTRA in dva brata iščejo v Celju stanovanje. Stanka Mitrovič, Ipavčeva 22 — »Metka« Celje.

USLUZBENEC išče ogrevano sobo. Lahko tudi v okolici Celja. Ponudbe pod »Cimprej«.

OPREMLJENO in ogrevano sobo s souporabo kopalnice iščem. Ponudbe pod oznako »Nujno«.

DVEMA dijakoma ali medicinski sestri oddam sobo. Trnovlje 18.

OPREMLJENO sobo s posebnim vhodom oddam dvema dekletoma. Mira Mali, Trnovlje 14.

OGLAS V RADIU CELJE POMENI USPEH

ENOSOBNO stanovanje ali sobo s kuhinjo iščeta zakonca brez otrok. Ponudbe pod oznako »Celje«.

ISCEM prsto sobo ali dve v družbene namene. Lahko so tudi kletni prostori. Ponudbe pod oznako »Februar — 24«.

ZAKONCEMA oddam opremljeno sobo, kuhinjo, s souporabo kopalnice, za dobo enega leta. Plačilo za to leto naprej. Selce, Popovičeva 39.

OPREMLJENI sobi v centru mesta oddam. Informacije od 14.—16. ure vsak dan. Ul. 29. Novembra 7.

ZAPOSILITEV

DELAVCA za delo na stiskalnici zaposlimo. Javoršek, Celje, Ipavčeva 23.

KAKRSNOKOLI zaposlitev — honorarno, sprejemem. Ponudbe pod oznako »Zaposlitev«.

KV ELEKTRICAR sprejme vsako honorarno zaposlitev. Pismene ponudbe pod oznako »Hrastnik«.

RAZNO

ZELIM si dopisovati z osamljenimi kmečkimi dekleti. Ponudbe pod »Brezza«.

GARAZO vzamem v najem v Celju. Tel.: 25-463.

MLADA kmečka zakonca bi dobila popolnoma brezplačno srednje veliko posestvo, če bi po službi nudila manjšo pomoč pri delu. Ponudbe pod oznako »Pomlad se bliža«.

STIRICLANSKA družina na deželi sprejme mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu. Marija Klinar, Svetina 3, Štore.

STE ŽE POMISLILI NA OBJAVO V RADIU CELJE

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Franca Grmeka

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob težkih urah stali ob strani, nas bodrili in nam pomagali. Zahvala velja vsem sodelavcem Železarne Store. Posebej se zahvaljujemo tovarišu Jožetu Knezu za organizacijo pogreba. Prav tako tov. Verbiču za poslovljni govor, tovarišici Tončki iz Krajevne skupnosti za sodelovanje, enako tudi Gostinski enoti za darovano ovetje. Iz srca vsem hvala.

Zalujoči:

žena Mimi, hčerke, sinovi, vnuki in tašča Anika

Delovna organizacija

»LIBELA« Celje — Celje, Opekarniška 2

objavlja

3-mesečni seminar za priučitvena dela (PK) s področja

- rezkanja
- struženja in
- ključavničarskih del

Pogoji, ki jih morajo kandidati izpolnjevati, so sledeči:

- najmanj 6 razredov osnovno šolske izobrazbe
 - starost od 18 do 22 let
 - splošna zdravstvena sposobnost za opravljanje navedenih del
- Seminar bo v popoldanskem času s pričetkom 15. februarja 1978.

Nagrade, ki jih bodo udeleženci seminarja prejeli, so sledeče:

- mesec — 150,— din
- mesec — 170,— din
- mesec — 200,— din

Prijave kandidatov sprejema Skupnost za zaposlovanje, Slandrov trg št. 7, Celje.

Istočasno delovna organizacija LIBELA Celje vabi k sodelovanju večje število delavcev, ki obvladajo dela na področju:

- struženja
- rezkanja
- strojnega ključavničarstva in
- ključavničarstva

aroma - okus - kakovost

KRONIKA

TV SPORED

NEDELJA, 29. I.

8.55 Poročila
9.00 Za nedeljsko dobro jutro: Festival MPZ Celje 77, barv. oddaja
9.30 625
9.50 V. Mešnikov: Starejši sin — barvna nadaljevanja
10.55 Ostržek — barvna serija
11.30 Jules Verne — barvna nadaljevanja
11.40 Puf in Muf — barvna risanka
11.55 Garmisch: Smuk za moške barvni prenos
prikl. 13.30 Poročila
13.55 Odense: Svetovno prvenstvo v rokometu — barvni prenos srečanja Jugoslavija : ZRN v odmoru propagandna odd. Svet v katerem živimo Okrogli svet Poročila
Zena v domači halji — film
17.40 Sportna poročila
17.55 Košarka Jugoplastika : Partizan — prenos, v odmoru propagandna oddaja
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Vrnitev odvisanih — barvna serija TV Beograd

21.00 Propagandna oddaja
21.05 Ta hip — barvna oddaja iz cikla Človek brez meja
21.35 TV dnevnik
21.55 Sportni pregled
22.40 Poročila

PONEDELJEK, 30. I.

10.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Tutankhamonov Egipt, Sretan Stojanović, Po dolini Ibra, Risanka
11.55 TV v šoli: Nenavaden stroj, Ali ste vedeli? (do 12.55)
17.10 Poročila
17.15 Barvna risanka
17.30 Svet, v katerem živimo, barvni film
18.00 Obzorik
18.10 Kemične kovinske tehnike, barvna serija
18.40 Mozaik
18.45 Mladi za mlade
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 W. A. Mozart: Così fan tutte, barvna opera vnes prikl. ob
21.30 TV dnevnik

TOREK, 31. I.

9.30 TV v šoli: Kocka, kocka, Tutankhamonov Egipt, Slikarji in kiparji, Zimski koncert (do 11.50)
11.55 Garmisch: Smuk za ženske — barvni prenos (do pribl. 13.30) EVR
16.30 Smuk za ženske — barvni

posnetek iz Garmischa
17.20 Poročila
17.25 Solisti venoti, glasbena oddaja
18.00 Obzorik
18.10 Mali svet, oddaja TV Zagreb
18.40 Mozaik
18.45 Po sledih napredka
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Diagonale
20.30 Propagandna oddaja
20.35 G. E. Clancier: Črni kruh, barvna nadaljevanja
21.30 Glasbeni magazin
22.10 TV dnevnik
Opomba: Če bo na svetovnem rokometnem prvenstvu igralo moštvo Jugoslavije, bomo ob 19.25 uvrstili prenos na II. oddajniško TV mrežo. Na I. programu bi predvajali posnetek po II. TV dnevniku.

SREDA, 1. II.

9.55 do 11.45 (12.00 in 12.25 do 14.00) 14.15 Garmisch: Svetovno prvenstvo v veslalomu — posnetek iz Garmischa
17.10 Poročila
17.15 S. Makarović: Kosovirja na letišči žlici — barv. nad.
17.30 Rubens — barvna serija
18.05 Obzorik
18.15 Na sedmi steez — športna oddaja
18.35 Spletter
18.45 Mozaik
18.50 Od vsakega jutra raste dan... I. Predan: Emigrant, predstava Beneškega akademikega gledališča
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Film tedna: Kruh in čokolada — barvni film
21.55 Propagandna oddaja
22.00 TV dnevnik
22.15 Evropsko prvenstvo v drsanju, barvni posnetek tekmovanja parov iz Strasbourg

ČETRTEK, 2. II.

9.55 do 11.30 in 12.25 do 14.15/14.30 Garmisch: Svetovno prvenstvo v slalomu za ženske — prenos
16.15 Svetovno prvenstvo v slalomu za ženske — posnetek iz Garmischa
17.15 Poročila
17.20 Po sledih Marka Pola — barvna nadaljevanja
18.20 Obzorik
18.30 Mozaik
18.35 Profesor Baltazar — barvna risanka
18.45 Tehnika za točno tehtanje — oddaja TV Beograd
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Oči kritike
20.40 Propagandna oddaja
20.45 Boccaccio-Vuga: O ženski zvestobi — TV nadaljevanja Dekameron
21.20 Na zvezi
21.50 TV dnevnik
22.05 Jazz na ekranu: Trio Popović — barvna oddaja
Opomba: Če bo na svetovnem rokometnem prvenstvu igralo moštvo Jugoslavije, bomo ob 19.25 uvrstili prenos na II. oddajniško mrežo. Posnetek tega srečanja bomo predvajali po koncu sporeda.

PETEK, 3. II.

9.30 TV v šoli: Kocka, kocka, dokumentarni film, Otroški film
12.15 TV v šoli: Po sledih za Leonardom (do 13.30)
16.05 Evropsko prvenstvo v drsanju, barvni posnetek tekmovanja moških
17.05 Poročila
17.10 O Sabonjuni in njegovem pomočniku Ginariju, barvna serija Pravilice iz lutkarjevega vozčka
17.35 Deček Dominik — barvna serija
18.10 Rock koncert — Rick Nelson in Stone Canyon band, barv. oddaja
18.40 Mozaik
18.45 Pota samoupravljanja — II. del
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Serpico — serijski barvni film
21.25 Propagandna oddaja
21.30 Strasbourg: Evropsko prvenstvo v drsanju, barvni prenos tekmovanja plesnih parov, EVR
prikl. 22.30 TV dnevnik

SOBOTA, 4. II.

8.00 Poročila
8.05 Profesor Baltazar
8.15 S. Makarović: Kosovirja na letišči žlici — barvna oddaja
8.30 Tehnika za točno tehtanje — oddaja TV Beograd
9.00 Mali svet — oddaja TV Zagreb
9.30 Pota samoupravljanja — I. del
9.55 Garmisch: Svetovno prvenstvo v veslalomu za ženske — prenos
10.30 Po sledih napredka — barvna oddaja
11.00 Dokumentarna oddaja
11.40 Novele Henryja Jamesa — barvna nadaljevanja
12.25 Garmisch: Svetovno prvenstvo v veslalomu — za ženske
prikl. 13.30 Poročila (do 13.35)
16.20 Poročila
16.25 Rezerviran čas
... Obzorik
... Mladinski film
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 V. Mešnikov: Starejši sin — nadaljevanje in konec

21.10 Propagandna oddaja
21.15 Strasbourg: Svetovno prvenstvo v drsanju — tekmovalne ženske
prikl. ob 22.30 TV dnevnik
Opomba: Na svetovnem rokometnem prvenstvu je ob 16.25 ali 16.55 predvideno srečanje za 3. in 4. mesto. Če bo igralo moštvo Jugoslavije, bomo prenos uvrstili na I. spored.

KINO

KINO UNION:

do 23. 1. ameriški barvni film »Podvig detektiva New man«
od 29. 1. dalje ameriški barvni film »Butch Cassidy in Sundance Kid«

KINO METROPOL:

26. 1. še ameriški barvni film »Dve minuti panike«
od 27. do 31. 1. jugoslovanski barvni film »Rešitelji«
od 1. 2. dalje ameriški barvni film »Zlomljena krila«
28. 1. Matineja: »Butch Cassidy in Sundance Kid«

KINO DOM:

do 30. 1. ob 16. uri jugoslovanski barvni film »Slovo velikega poglavarja«; ob 18. in 20. uri ameriški barvni film »Artisti in modeli«
od 31. 1. dalje hongkonški barvni film »Zmaj uničuje gnezdo«

SLG

Sobota, 28. 1. ob 17. uri, Rudji Selgo: »Čarovnica iz Zgornje Davče« za abonma Senjani.

Torek, 31. 1. ob 19.30 uri »Čarovnica iz Zgornje Davče« za torkov abonma.

PROM. NESREČE

KLJUB »STOP« ZNAKU

Voznik osebnega avtomobila MARJAN CERNE, 37, iz Zakota je v Brežicah zapeljal v križišče kljub temu, da je bila to neprednostna cesta, križišče pa označeno s STOP znakom. Ker je takrat z njegove strani zapeljal v križišče drug osebni avtomobil, se je le-ta zaletel v Černetov desni bok ter ga potiskal 20 metrov pred seboj. Hudo sta se poškodovala voznik Černe in 5-letni sinek, takoj po prevozu v brežiško bolnišnico pa je zaradi hudih poškodb umrl 10-letni MATJAZ CERNE. Škode je za 70.000 dinarjev.

PESCA JE ZBILA

IVANA LESJAK, 28, iz Nemčije je v kraju Vrbo prehitro pripeljala z osebnim

avtomobilom v desni ovinek, zato jo je zaneslo v levo, kjer je trčila v obcestni kamen in nato zapeljala 3 metre pod cesto. Pri tem je zbila pešakinjo, STEFANJO GUZELJ, 49, iz Prožinske vasi, ki je hodila pravilno po svoji levi strani. Na avtomobilu je škoda za 10.000 dinarjev.

DVA RANJENA PESCA

Skozi Sempeter je vozil z osebnim avtomobilom MILAN RIBIČ, 57, iz Zalca, zaradi prehitre vožnje na zasneženi cesti pa ga je začelo zanašati. Najprej je zapeljal na levo bankino, zatem pa ponovno na desno stran cestišča, kjer je po 30 m vožnje zbil FRANCA GOLAVSKA, 45 in STEFANA BOŽICA, 39, oba sta doma iz Sempetra, ki sta hodila drug za drugim po desnem robu ceste. Oba pešca sta se lažje poškodovala.

V AVTOBUS SE JE ZALETEL

Voznik osebnega avtomobila JOŽE BORSIČ, 33, iz Nezbiš je v kraju Mala Pristava, ker je vozil prehitro, začel drseti po cestišču, in sicer okoli 15 metrov, ob tem pa je trčil v sprednji del avtobusa, s katerim je iz nasprotne smeri pripeljal FRIDRIK BROBNE, 34, iz Dvora. Voznik Jože Borsič se je tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl, težje pa se je ranil tudi njegov sopotnik. Materialne škode je za okoli 30.000 dinarjev.

PREUTRUJENOST?

Iz Zagreba proti Ljubljani je vozil tovornjak, naložen z opeko, BRANKO URŠIČ, 26, iz Kopra. V kraju Podgrače no je verjetno zaspal med vožnjo in je zato zapeljal na desno bankino, po kateri je vozil okrog 75 metrov, nato pa se je tovornjak prevrnil v desno po strmini. Pri tem je tovor popolnoma stisnil kabino in hudo poškodoval voznika in sovoznika BORISA TOMAŽIČA, 21, iz Izole. Oba so prepeljali v brežiško

bolnišnico, kjer je Branko Uršič umrl že po nekaj urah, Boris Tomažič pa naslednji dan. Škode pri tej nesreči je za 200.000 dinarjev.

VOZNIK TOVORNJAKA POSKODOVAN

Zaradi neprimerne hitrosti je v kraju Ločica pri Vranskem začelo zanašati vozniaka osebnega avtomobila GIANIA GIANNINIJA, 41, iz Italije. Po 50 metrih je zapeljal v levo in trčil v zadnje levo podvozje tovornjaka, s katerim je iz nasprotne smeri pripeljal VLADIMIR KLJAJIČ iz Celja. Trčenje je bilo tako močno, da je tovornjak odbilo s ceste in se je voznik Kljajič lažje ranil, medtem ko italijanski državljani ni poškodovan. Škodo so ocenili na okoli 60.000 dinarjev.

POROKE

CELJE

Poročilo se je 8 parov, med njimi: Zoran Stojniš, kmet, tehnik in Stanislava Nikolič, daktilograf, oba iz Indije ter Svetislav Nikolič, referent in Marija Čale, lab. tehnik, oba iz Celja.

SMRTI

CELJE

Jožefa Novačan, 33, Celje; Franc Novačan, 47, Celje; Jakob Trebovc, 74, Škofja vas; Anton Gril, 74, Celje; Amalija Amon, 84, Celje; Marija Rančigaj, 8, Arja vas; Janez Magajna, 77, Polzela; Avgust Bregar, 41, Lopata; Simon Gaberc, 68, Lopata; Stefan Planinšič, 38, Lova; Elizabeta Roje, 84, Celje; Franc Mešl, 74, Strmec; Anton Vrečer, 66, Pečovnik; Jožef Mirč, 92, Celje; Anton Samec, 72, Celje in Martin Kolar, 71, Dramlje.

Center za mladinski turizem in ZVUTS Celje

organizirata

SMUČARSKI TEČAJ

na Golteh v dveh skupinah: od 23. do 27. 1. in od 30. 1. do 3. II. 1978.

Cena tečaja je 600 din in vključuje prevoz, dnevno karto za smučanje, enolončnico in učenje smučanja pod vodstvom izprašanih smučarskih učiteljev. Tečaji bodo tudi februarja in marca.

Prijave sprejema Center za mladinski turizem Celje, Kocenova 2, tel. 22-664.

Pohištvena industrija

»GARANT«, p. o. POLZELA — Polzela

razpisuje na podlagi 130. člena Statuta in na podlagi sklepa Delavskega sveta, z dne 11. januarja 1978 dela in naloge individualnega poslovnega organa in sicer:

DIREKTORJA delovne organizacije

Za individualnega poslovnega organa delovne organizacije Pohištvena industrija »GARANT«, p. o. POLZELA, je lahko izbran kandidat, ki poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ
- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, pravne ali lesne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah v lesni industriji
- da predloži idejni program razvoja delovne organizacije
- da ni bil kaznovan za kazniva dejanja ali gospodarski prekršek, kar mu po zakonu onemogoča opravljanje funkcije individualnega poslovnega organa
- da je moralno-politično neoporečen in da ima pravilen odnos do samoupravljanja.

Razpis velja do 11. februarja 1978.

Kandidati so dolžni k svoji vlogi priložiti še dokazila o izobrazbi, o zahtevani praksi ter potrdilo o nekaznovanju.

Vloge pošliti v zaprti kuverti na naslov: Pohištvena industrija »GARANT«, p. o. POLZELA, komisiji za razpis, na ovojnicu pa pripisati še: »Za razpis direktorja DO«.

Kandidati bodo o izbiri pisмено obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije

razpisuje

SPREJEM UČENCEV V ŠOLO ZA MILIČNIKE KADETE

Pogoji za sprejem:

Razpisa se lahko udeležijo mladinci, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so uspešno končali osnovno šolo,
- da niso starejši kot 17 let,
- da so telesno in duševno zdravi,
- da zoper nje ni bil izrečen vzgojni ukrep ter da niso v kazenskem postopku,
- da obvladajo slovenski jezik
- da imajo pisмено privoljenje staršev ali skrbnikov

Začetek in trajanje šolanja:

Začetek šolanja bo 1. septembra 1978 in bo trajalo štiri leta.

Kako naj se kandidati udeležijo razpisa:

Kandidati, ki se želijo udeležiti razpisa, naj pošljejo najbližji postaji ali oddelku milice najpozneje do 1. junija 1978 naslednje dokumente:

1. prijavo za vpis v šolo na obrazcu 1,20, kolkovano s 4.— din, ki jo morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati tudi dokaz o njihovem privoljenju za vpis
2. spridevalo o uspešno končani osnovni šoli; tisti, ki še obiskujejo osmi razred, naj prilože spridevalo za I. polletje osmega razreda, spridevalo o končani osnovni šoli pa naj predložijo takoj, ko ga dobijo
3. pisмено priporočilo in mnenje šole, v kateri se je zadnje leto šolal.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse razpisne pogoje, bodo poklicani na zdravniški pregled in sprejemni izpit. Sprejemni izpit obsega preizkus znanja iz slovenskega jezika, psihološko testiranje in preizkus telesnih zmogljivosti. Sprejemni izpiti bodo v šolskem centru za strokovno izobraževanje delavcev v organih za notranje zadeve v Ljubljani, maja in junija. O datumu bodo kandidati pisмено obveščeni. Pri sprejemu imajo prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in tisti, ki bodo pri sprejemnih izpiti dosegli boljši uspeh. O tem, ali je bil kandidat sprejet ali zavrnjen, bo obveščen do 20. junija 1978.

Pravice in dolžnosti učencev:

Kandidati, ki bodo sprejeti v šolo, bodo imeli brezplačno stanovanje in hrano, uniformo, obutev, perilo, učne pripomočke, zdravstveno in invalidsko zavarovanje ter pravico do denarnega zneska za osebne potrebe. Kdor uspešno konča šolanje, je oproščen služenja vojaškega roka in mora po končanem šolanju delati v organih za notranje zadeve najmanj osem let. O pravicah in dolžnostih učencev se ob sprejemu v šolo sklene pogodba. Tisti, ki uspešno konča šolanje, ima srednjo strokovno izobrazbo.

Vsa pojasnila dajejo:

1. republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije, telefon št. 327-290
2. šola za miličnike kadete, Ljubljana, Tacen 48 — telefon št. 51-737 in
3. vse postaje in oddelki milice.

REPUBLISKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

PO SIBIRIJI (7)

70.000 ŠTUDENTOV!

POZIMI —55°, POLETI VROČINA

V mestu, ki šteje več kot 500.000 ljudi, od tega pa na številnih visokošolskih zavodih študira kar 70.000 študentov, na ulicah mrgoli ljudi. Tudi tu sem se zaman oziral, da bi videl kakšno restavracijo, kjer bi človek lahko sedel ter popil kozarec vina ali pa česa drugega. Zunaj je bilo prav gotovo kakšnih 35 stopinj. S prijateljico sva se sprehajala po eni izmed ulic in usta so se mi razpotegnile v nasmeh, ko sem zagledal — gostilno. Vstopila sva, sedla in čakala. Čakala sva pol ure, potem pa je le pristopila natakara ter nama dala jasno vedeti, da tu strežejo le hrano. Se le potem lahko človek zraven nekaj popije. Naredila sva se neumna in v trajala pri svojem. Naročila sva namreč liter sovjetskega šampanjca, kakršnega lahko dobimo tudi v naših trgovinah. Čeprav mi doma na kraj pameti ne pade, da bi ga pil, pa sem si ga v Irkutsku neznansko zaželel. No, po daljšem obojestranskem pregovarjanju se je simpatična natakara naveličala in nama prinesla steklenico naročene pijače. Neverjetno! V Sovjetski zvezi, v Sibiriji človek vstopi v lokal, sede ter naroči alko-

hol. Na veselje sva potem spila še eno steklenico in ko sva pozneje povedala drugim iz naše skupine, kaj sva doživela, so se skoraj vsi zapodili v omenjeno restavracijo.

Naslednjega dne sva obiskala še nekaj manjših trgovin in med njimi prodajalno ur. Sovjeti slove po izredno dobrih urah. Ne vem zakaj nekateri trdijo, da niso lično izdelane. To, kar sem videl v Irkutsku, me je pre-

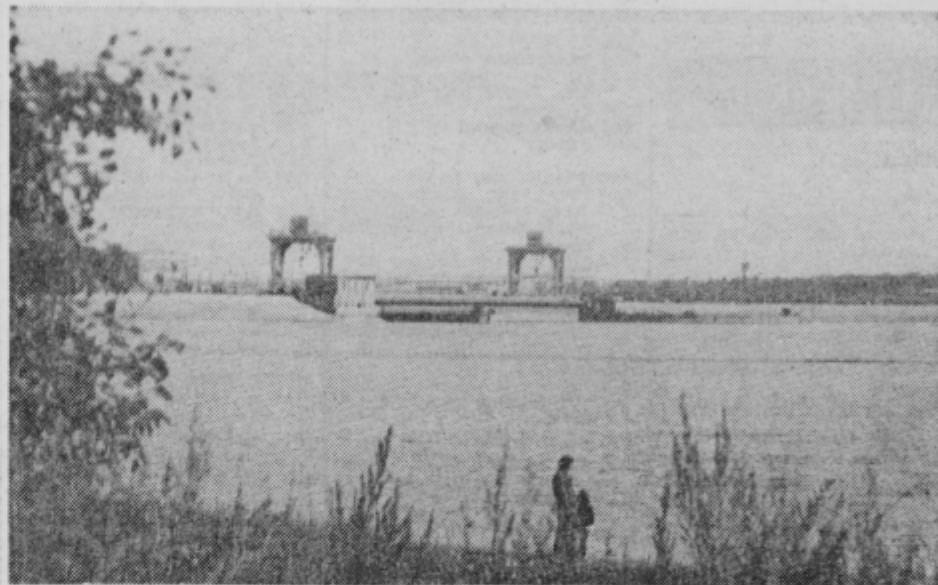
PISE JANEZ VEDENIK

pričalo, da Sovjeti namenja- jo zadnje čase precej pozornosti tudi izgledom posameznih izdelkov in ne le njihovi kvaliteti. Ob tem je treba poudariti še to, da so ure izredno poceni. Skorajda kot tiste kičaste, ki jih človek lahko kupi na znamenitem tržaškem Ponterosu. In potem se sprehod do novega dela vzhodnosibir- ske prestolnice. Tam so le, ta 1952 zgradili hidroelek- trarno, ki proizvede letno 650 tisoč kilovatov. Hidroelek- trarna je v bistvu na Anga- ri, oiroma zalivu Bajkalske- ga jezera, ki sega vse do Irkutsk. In ko smo že pri tem še tale zanimiv poda- tek. Po navadi se reke iz-

tekajo v morja oziroma v jezera. Tu pa reka Angara teče iz Bajkalskega jezera in se potem vije naprej proti severu.

Zvečer, ko sem pod rjuho spet preklinjal, medtem ko sem v kasete spravil sov- jetske filme, je nad hote- lom Angara vladal strašan- ski ropot, ki pa se ga člo- vek slej ko prej prav go- tovo privadi. Ropot so nam- reč povzročala letala, ki na irkutskem letališču prista- jajo in vzletajo skoraj vsa- kih pet minut.

In preden zaspim, razmiš- ljam o tej širni deželi ter še posebej o Irkutsku, o njegovi zgodovini ter o vlogi, ki jo ima danes to me- sto. 70 tisoč študentov, Mla- dih ljudi, ki jih čaka še ve- lika naloga. Ljudi, ki se bo- do že jutri razkropili v pre- dele, o kakršnih se morda niti njim samim ne sanja. Še predno zaspim sam pri- sebi sklenem, da bo to mesto treba obiskati tudi pozimi, ko temperature padejo na 55 stopinj pod ničlo. Tudi to mora biti za turista iz- jemno doživetje. Zdi pa se mi skorajda nemogoče, da se lahko tako zelo ohladi. Pred- vsem zaradi vročine, ki je tam vladala meseca julija. (dalje prihodnjič)

Na južnem delu Irkutsk teče Angara iz Bajkalskega jezera. Tu je tudi velika hidroelek- trarna, ena izmed mnogih na Angari. Za turiste pa se tu pričinja vožnja s Strelo do zna- menitega jezera, ki je pravo malo morje.

TV NAD FILMOM

VRNITI STARO SLAVO

ČAR MALEGA EKRANA — TEŽAVA ZA FILM

Redke so evropske države, kjer so v zadnjih 30 letih za- beležili čez pol milijarde kino- obiskovalcev letno. V večini držav je »izgubljena« tretjina in celo polovica gledalcev, kar še posebej občutijo v Angliji in Zvezni republiki Nemčiji.

Tudi v Jugoslaviji beležimo pri kinoobiskovalcih v obdobju 1965. do 1974. dramatičen padec — s 121 na 82 milijonov. Tako je l. 65. bil Jugoslovian povprečno sedemkrat letno v kinematografu, leta 76. pa le štirikrat.

To je povzročilo, da se iz- koriščenost kapacitet naših ki- nematografov neprestano manjša, s 44 % l. 1970 na 42% v preteklem letu. Sicer pa smo imeli l. 70. 1592 kinodvo- ran, lani pa 1.414.

Med faktorji, ki vplivajo na tako občutno zmanjšanje šte- vila kinoobiskovalcev so vse- kakor razvoj novih oblik izko- riščanja prostega časa, neena- ka kvaliteta filmskih stvaritev in povečana cena vstopnic.

Toda, vsi se strinjajo, da je največji »krivec« za takšno zmanjšanje »mali ekran«, ki dosedanje zveste obiskovalce kinodvoran zadržuje doma. Čar malega ekrana je v njego- vi dostopnosti, usmerjenosti cen in ... filmih.

Naj zvenj še tako čudno, vendar TV ubija film prvenst- veno zaradi prikazovanja veli- kega števila filmov. Za televi- zijske studije so igrani filmi z velikih ekranov 4 do 8-krat cenejši od lastne proizvodnje in tako le-ti preplavljajo male ekrane in praznijo kinodvora- ne.

Hiter razvoj TV in njen pro- gram povzročata kinematogra- fom vedno težje udarce. Gle- de na leto 65. je število TV sprejemnikov pri nas l. 75 po- raslo za 482 odstotkov. (Na Čehoslovaškem se je število sprejemnikov povečalo za 70%, Franciji za 90% itd. Isto- časno pa se je v teh dveh dr- žavah zmanjšalo število kino- obiskovalcev za 31 odstotkov.) Svetovna kinematografija —

in ne samo ameriška — vlaga strahotne napore, da bi zmanj- šala to »prevlado televizije«, da se prilagodi ali pa sodeluje s tem vedno močnejšim medi- jem. Tako je bil letošnji na- grajenec festivala v Cannesu italijanski film »Oče gospodar- dehan za italijansko TV. Tudi pri nas je vedno več prime- rov sodelovanja med TV in producentskimi hišami, ki so se dosedaj ukvarjale izključ- no s financiranjem igranih fil- mov. Marsikatera popularna TV serija je posneta pozneje kot film za predvajanje v dvo- rani, ker je uspeh praviloma zagotovljen.

Uspeh ameriške kine- matografije je v tem, da se je prilagodila neenaki borbi med malim in velikim ekranom ta- ko, da dela za TV ali pa ji svoje stvaritve prodaja izred- no drago.

Toda kljub temu vsiljenemu sodelovanju je film v vedno večji krizi. Kakšna novost mu lahko vrne staro slavo? (KONEC)

TOGE MEJE

NIHČE NE POMAGA!

NEPLAVALEC V REKI SPREE JE IZGUBLJEN

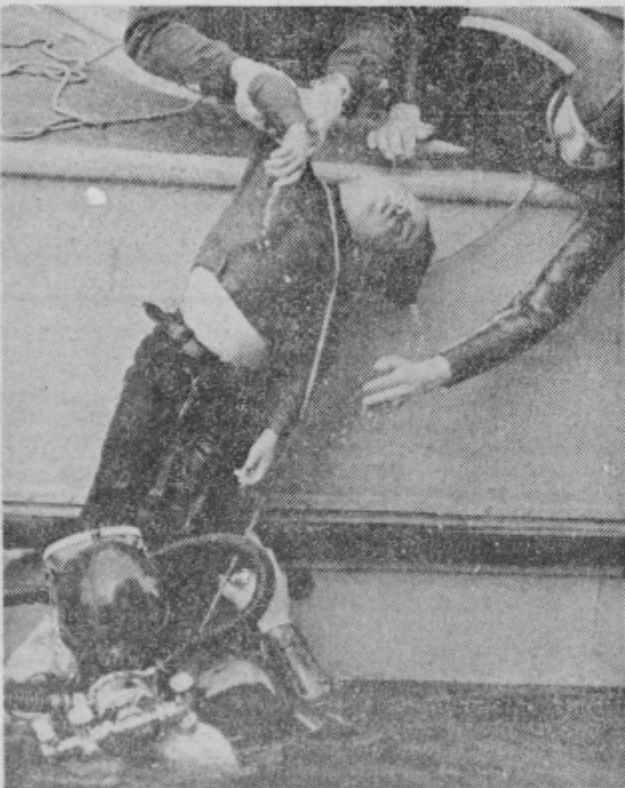
Meje so lahko kruta za- deva — do skrajnosti. Tako je z najbolj strašno mejo med zahodnim in vzhodnim Berlinom. Zaradi togosti te meje je na istem mestu uro- nilo v reki Spree že troje otrok. Lahko bi jih rešili če...

Tako se začne zgodba na tej neprijazni meji. Na oko- li 100 metrov dolžine pote- ka meja med vzhodnim in zahodnim Berlinom po bre- gu zahodne Nemčije. Torej so na tem delu reke Spree absolutni gospodarji obmeji organi DDR. NIHČE na tem odseku ne tvega skočiti v reko, ne da bi tvegati tudi možnost, da ga prestrežejo s svincem.

Nedavno tega je fantič ne- ke turške družine, ki dela v zahodnem Berlinu, pri igri zdrsnil v reko Spree. Do- godek je imel veliko očivid- cev, toda nihče ni skočil za otrokom, ki se je obupano boril z valovi. Največ so sto- rili tisti, ki so hitro sporo- čili po telefonu bližnji po- liciji. Takrat se je začel zaplet birokracije na najbolj togi meji. Zahodnonemški gasilci so vprašali preko re- ke, če smejo za otrokom v vzhodnonemški del reke. Od- govor je bil, da je treba vprašati višjega po rangu. Tekle so minute. Še se je deček tu in tam pokazal iz vode. Ko je prišel odgovor, da bi gasilci smeli s čolnom za utapljačim se otrokom, je bilo že pozno. Zdaj bi potrebovali potapljača. Toda ne. Potapljaču z zahoda ni-

so dovolili v vodo. Zdaj so iz vzhodne strani začeli ak- cijo reševanja. Toda ko so vzhodno-nemški potapljači dečka našli, je bilo prepoz- no.

Kot rečeno. To je že četr- ti primer. Neplavalcu na tem odseku meddržavne me- je ni pomoči. Tega ne ra- zumejo odrasli, kaj šele otroci.

Reševalni ekipe dveh držav sta bili udeleženi pri reševanju dečka, ki je padel v mejno reko Spree, ki teče skozi Berlin. Rezultat je bil nič. Otrok je bil mrtev, preden je človeč- nost premagala togost in formalizem na meji.

DOBRA ZNANCA

Luč v kinodvorani je ugasnila. Moški prišep- ne svoji sosed:

»Midva se od neke poznava. Ko ste prišli, nisem mogel dobro vi- deti vašega obraza...«

Ona:

»Tudi meni se zdi va- ša roka nekam znana!«

LAZNIVCA

Prvi laže:

— Onkrat sem videl, kako je nek moški pla- val po Niagarskih sla- povih navzgor!

— Verjamem. To sem bil namreč jaz, se zlaže drugi.

MILO ZA DRAGO

Neka mama s svoji- mi petimi otroci zasede zadnjih šest prostih se- dežev v avtobusu. Tako je ostal starejši moški na nogah in se je na- slonil na svojo palico. Ko je avtobus zavozil v ovinek, je palica zdr- snila in stari možak se je komaj obdržal na no- gah.

Pa zine eden izmed petih nadebudnežev:

»Če bi si dali gumi na »špico«, bi se vam to ne zgodilo.«

Mož pa odvrne bolj materi kot smrkvacu:

»Če bi tvoj oče dal gumi na svojo, bi imel jaz sedež v avtobusu.«

NAJ

NAJVEČJE PARKIRIŠČE

Največje parkirišče za avto- mobile na svetu je v Disney- landu v Kaliforniji. Prostora ima za 12.000 avtomobilov. Namenjeno je obiskovalcem pravičnega parka Disney- land.

NAJVIŠJI IZMERJEN VAL

Najvišji val, ki so ga kdaj izmerili, se je leta 1933 dvi- gal 33 in pol metra visoko na Pacifiškem oceanu. Atlant- ski ocean ima razmeroma »manjše« valove. Najvišji do- segajo do 25 metrov v višino.

NAJ